

کتابخانه

شماره ۲۵ شهریور ۱۳۸۵
۲۲ شهریور ۱۶، سپتامبر ۲۰۱۲
دوره جدید شماره ۲۸۵ پیاپی ۶۸۸
صفحه ۱۰-۱۱
ISSN 1029-3345
صاحب این ژورنال کتاب
سرویس: سید عبدالعزیز موسوی
نشانی: خیابان قائم مقام راه
اول فجر (چپ)، شماره ۹، طبقه دوم
تلفن: ۸۳۳۷۵۹۱، ۸۳۳۷۵۹۲
نیوگرافی و چاپ: چاپ‌سجده
www.ketabehafteh.ir
E-mail: ketabehafteh@yahoo.com

شهریار ملک سخن

په مناسبت بزرگداشت
استاد شهریار

تمرکز زدایی از یک نهاد متمرکز

درباره
کتابهای درسی کودکان

در همین نزدیکی

گزاشتی از کتاب و کتابخوانی
مرکز مسافر

مصاحبه حرفه‌ای

کفت و گو با دکتر احمد توپقی
و احسان بخشنده

ششمین همایش چهره‌های ماندگار

۹

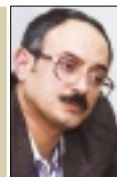
کتاب روزگار، سید موسوی

خاتم پيامبران

کفت و گو با
دکتر حسین صابری

دین / ۱۷

فرهنگ داستانی ایران

کفت و گو با
حسن میرعبادی

مرجع / ۱۸

مشکلات وب‌زدگی

کفت و گو با
دکتر فریدون خسروی

الکترونیک / ۲۲

ششمین نشست انجمن فارسی زبانان جهان:

گسترش و احیای زبان فارسی

گروه خیر کتاب هفته، هدف از تشکیل این انجمن فارسی زبانان جهان با حضور نمایندگان ۵۵۰کشور در تالار مرکز پژوهش‌های راهبردی رئیس‌جمهوری در شهر دوشنبه، پایتخت تاجیکستان برگزار شد.

غلامعلی حداد عادل- رئیس مجلس شورای اسلامی ایران- و هیات همراه و یونس قانونی- رئیس مجلس لویه جرگه افغانستان- در این نشست شرکت داشتند.

امامعلی رحمانف- رئیس‌جمهور تاجیکستان و رئیس شورای انجمن پیوند-هدف از تشکیل این انجمن از ایجاد زمینه همبستگی بین فارسی‌زبانان دانست که در خارج از سه کشور فارسی‌زبان تاجیکستان، ایران و افغانستان به سر می‌برند.

در این نشست، رحمانف از تشکیل انجمن پیوند در ۱۵سال پیش همزمان با استقلال تاجیکستان به عنوان اقدامی برای حمایت از زبان و فرهنگ فارسی یاد کرد. رئیس شورای اسلامی ایران نیز تشکیل انجمن فارسی‌زبانان را گامی برای پیوند بیشتر ملت‌های همزبان ایران، افغانستان و تاجیکستان دانست و افزود: «هرچند یک زبان در سه کشور با سه نام یاد می‌شود، اما مشترکات موجود در میان این سه کشور، ما را به روابط گسترده‌تری هدایت می‌کند».

وی همچنین از اقدام دولت تاجیکستان برای آموزش زبان و رسم‌الخط فارسی در مدارس این کشور تقدیر کرد.

ارائه و بررسی گزارشی درباره فعالیت چهار ساله انجمن، وضع مالی انجمن، انتخاب اعضای جدید شورا و رئیس آن و همچنین بررسی و تصویب قطعنامه در دستور کار ششمین انجمن فارسی زبانان قرار دارد.

انجمن فارسی‌زبانان جهان، «پیوند» به سال ۱۹۹۱ میلادی به ابتکار گروهی از علاقه‌مندان و دوستداران زبان و فرهنگ فارسی در تاجیکستان تأسیس شد.

کتاب‌های برگزیده حسی-لمسی برای شرکت در مسابقه اسلو

گروه خیر کتاب هفته، گروه ویژه شورای کتاب کودک با پراخوان BBY، اثر منتخب خود برای شرکت در مسابقهٔ «کتاب‌های حسی-لمسی برای کودکان معلول جسمی-اسلو نوروز» معرفی کرد. کتاب‌های «اثر مثل» (اللاهی‌ها و بندگانش» زهرا فرمانی، «طوقی» فریبا کیهانی و اسفر من و پیام، سیما شاهرخی از سوی گروه ویژه شورا به هیات داوران معرفی شد.

اعضای هیات داوران برای انتخاب کتاب عبارت بودند از: «نوش آفرین انصاری، مانا نثاری، گویند طهاپاز، زهرا شهریار، زوی غفوری، بهزاد غریب‌پور و علی حبیاری» که از سوی این آثار ارسال شده. کتاب «اثر مثل» را به عنوان بهترین اثر برگزیدند تا برای شرکت در مسابقهٔ کتاب برتر برای کودکان معلول در اسلو نرود حضور یابد.

طرح و مجری این اثر زهرا فرمائی است که کتاب را با مهنا مینتا، آزاده مافی، ترگل برائی، مهین مجیدی، زهرا غفوری، سوده باقری و مریم یزدان‌بخش آماده کرده‌اند. «اثر مثل» در سال ۱۳۸۵ در بخش کتاب‌های حسی-لمسی در گروه «کتاب برای کودکان» تهیه شده و به زودی توسط نشر

کتاب‌های پارچه‌ای در موسسه پژوهشی کودکان عرضه خواهد شد.

نخستین کارگاه آموزشی مطالعات

نسخ خطی فارسی در هندوستان گروه خیر کتاب هفته، نخستین کارگاه آموزشی مطالعات نسخ خطی فارسی توسط خانه فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بمبئی با همکاری دانشکده زبان و ادبیات ادوی این دانشگاه و راینزی فرهنگی ایران در دهللی برگزار شد.

در مراسم گشایش این کارگاه، دکتر آل داوود از استادان کشورمان که تلوئیس در این دوره ابرعهده دارد درباره وضعیت نسخ خطی گفته: «نقوذ و حضور پررنگ هر زبان در سایر ملت‌ها، منشاء قدرت سیاسی و بسترسازی سایر فعالیت‌ها بین دولت‌ها می‌شود و انگلستان در دوره استعمار هند به اهمیت این مساله برای خاتمه دادن به نقوذ ایرانیان در این کشور پی برده بود».

در این مراسم میزبانی «سپرست خانه فرهنگ ایران در بمبئی» نیز مطلبی را پیرامون جایگاه متعالی نسخ خطی فارسی در هند و اهمیت فهرست‌نویسی و آشنایی محققان زبان و ادبیات فارسی کشورمان با این مقوله ارائه کرد.

این کارگاه آموزشی توسط دو تن از استادان ایرانی به نام‌های دکتر سیدعلی آل‌داوود و دکتر محمدصغور طاهیلی به مدت یک هفته برپا بود.

بزرگداشت مولانادر فرانسه

گروه خیر کتاب هفته، بزرگداشت مولانا شاعر ایرانی به مناسبت سال مولانا در ماه مبارک رمضان در کشور فرانسه برگزار می‌شود.

محمود شالویی «مدیر کل دفتر آموزش و توسعه فعالیت‌های هنری وزارت ارشاد» با اعلام این خبر افزود: «در همراه و همزمان با ماه مبارک رمضان به منظور معرفی فلسف و شخصیت ارزنده هنری و حکمی مولانا جلال‌الدین بلخی برنامه‌های هنری‌ای در پاریس برگزار می‌شود».

اوفامه داد، مفاشقه با وجود اینکه کتاب‌ها و اشعار این شاعر بزرگ در اروپا و آمریکا به چاپ رسیده است اما هنوز مردم جهان نسبت به این شاعر و شناخت لازم را ندارند و مولانا همچنان ناشناخته است. امسال یونسکو تصدیق گرفته است از ۶۳ شخصیت در جهان تجلیل کند که از آن میان، مولانا شعت و یکمین شخصیتی است که انتخاب شده است. تمام کشورهای جهان آزاد هستند که درباره این شخصیت‌ها کار کنند. از آنجا که مولانا یک شخصیت ایرانی است، ما او را انتخاب کرده‌ایم و کشورهای مثل افغانستان و ترکیه هم برنامه‌هایی درباره این شاعر دارند».

وی با اشاره به اینکه برای این برنامه نمایش، موسیقی و نمایشگاه هنرهای جسمی در نظر گرفته شده است، افزود: برای این برنامه نمایشی از محمدرحمانیان و حسین مسافری آستانه در حال آماده‌سازی است. در بخش موسیقی نیز اشعاری از مولانا که بی مناسبت با ایام مبارک رمضان هم نیست، به خوانندگی علیرضا قربانی اجرا می‌شود. علاوه بر این نمایشگاهی نیز از آثار تجسمی مامونان

«شرق خیال» به نمایش در می‌آید که ماجرای آشنایی جلال‌الدین و شمس تبریزی را بازگو می‌کند.

او در پایان با اشاره به اینکه چنین فعالیت‌های فرهنگی و هنری ادامه پیدا می‌کند، گفت: «ما برنامه‌هایی هم برای اجرا در ایتالیا، اتریش و آلمان در نظر گرفته‌ایم که به دنبال اجرای آنها هستیم».

این برنامه با همکاری سازمان تبلیغات اسلامی، راینزی فرهنگی سفارت ایران، معاونت هنری ارشاد و دفتر آموزش و توسعه فعالیت‌های هنری برپا می‌شود.

روزهای فرهنگی ایران در پراگ

گروه خیر کتاب هفته، نمایشگاه اروپای فرهنگی ایران « از امروز سه شنبه در شهر پراگ - پایتخت جمهوری چک- آغاز به کار می‌کند.

مجید نیلی- کاردار جمهوری اسلامی ایران در این کشور- در مراسم گشایش روزهای فرهنگی ایران، هدف از این اقدام را انتقال پیام دوستی، صلح و عدالت توصیف کرد.

وی همچنین با تحلیل از پروفیسور یان رسیکا و پروفیسور برژی چیکازا مطالعات و تلاش‌های آنان به منظور ترویج فرهنگ ایران زمین قدرتهای کرد. نمایشگاه روزهای فرهنگی ایران با ابتکار سفارت ایران در چک و همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و انجمن دوستی چک و ایران برپا شده است.

در این نمایشگاه، مردم پراگ شاهد برگزاری کنسرت موسیقی سنتی ایرانی، نمایش تولیدات سینمایی ایران، آثار نگارگری، صنایع دستی و عکس خواهند بود.

شهروندان جمهوری چک همچنین این فرصت را خواهند داشت که با غذاهای ایرانی و روش تهیه آنها نیز آشنا شوند

مسافران فرانکفورت

گروه خیر کتاب هفته، برای نخستین بار موسسه نشر شهر ریسته به سازمان فرهنگی فرانکفورت حضور می‌یابد.

در این نمایشگاه، بخش جداگانه‌ای در غرفه جمهوری اسلامی ایران، به موسسه نشر شهر تعلق یافته و این موسسه قرآن‌های تئیس خود مانند مصحف حجاز، تیریزی و مصحف ایران را به نمایش خواهد گذاشت. این نسخه‌های قرآنی با ارزش‌ترین و نفیس‌ترین قرآن‌های چاپی موجود در کشور هستند که برای اولین بار در نمایشگاه بین‌المللی عرضه شده و می‌توانند به عنوان تجلوی از فرهنگ و هنر اسلامی در معرض دید علاقه‌مندان از کشورهای مختلف قرار گیرند.

بین الملل

گروه خیر کتاب هفته،

● معایش تاریخ دینی اروپا و آسیا، ۲۹ شهریور تا اول مهر امسال در شهر بوادیس- «پایتخت رومانی» برگزار می‌شود. انجمن تاریخ ادیان رومانی برگزار کننده این معایش است. هدف از برگزاری این گروه‌های، بررسی نقش و جایگاه دین در تاریخ این دو قاره است.

●گزیده آثار فریتصف شوان با تصحیح و مقدمه دکتر سیدحسین نصر به اهتمام انتشارات ورد ویزودوم (wordwisdom) در آمریکا کشای به زبان انگلیسی منتشر شد. شوان روحی مشتاق و آرام بود که برای اولین بار بنای حکمت جاویدان یا سنت‌گرایی را در قرن بیستم پی‌ریزی فلسفی کرد.

● زندگی‌نامه فخرالدین عراقی از دکتر اختر چیمه، «گلشن راز» تألیف دکتر بشیر انور ابهری و «حفاظشناسی در شبه قاره» در پاکستان منتشر می‌شود.

علاوه بر این آثار، جلد ۲ و جلد ۳ «ذکرهٔ مجمع النفایس» نیز چاپ قرار دارد. «مخزن الاسرار» نظامی نیز در شبه قاره آماده چاپ است و کتاب «گلشن فارسی» جلد ۴ هم به چاپ رسیده و اکنون در اختیار دانش آموزان قرار گرفته است.

همچنین پیام سوم «فرهنگ جامع فارسی» اردو و انگلیسی» و نیز چاپ مجلده کتاب «گلشن فارسی» جلد ۲،۲ به زودی به پایان خواهد رسید.

این آثار توسط مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان منتشر می‌شود.

● یک سی‌دی محتوی بیش از ۱۰۰ شاهکار ادبی جهان شامل کلام، داستان کوتاه و شعر به عنوان نخستین کتابی ادبی در این زمینه در مدارس تانزیانیا سراسر کوبا توزیع شد.

این شاهکارهای ادبی، آثاری از مشهورترین نویسندگان جهان نظیر «گابریل گارسیمارکز» و «میکترو هوگو» «ادگار آلن پو»، «گابریل فوشنت» و «خولیو گوتارسا» را دربرمی‌گیرد که همه در یک سی‌دی صوتی گردآوری شده‌اند.

فایل صوتی این آثار برجسته توسط انجمن ملی مطالعات تانزیانیا کوبا روی سی‌دی ضبط شده و سازمان ملی تانزیانیا اسپانیا و فرانسویس ملی تانزیانیا اکوادور تجهیزات لازم در این زمینه در اختیار این انجمن گویایی قرار داده‌اند.

● کتاب قرآن کریم به دو زبان آلمانی و عربی برای مخاطبان آلمانی توسط انتشارات بین‌المللی الهدی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی پایتاین شهرویه‌راه امسال چاپ و منتشر می‌شود.

ترجمه آلمانی قرآن کریم را «اردوی پارت» انجام داده است. این کتاب قرار است در نمایشگاه فرانکفورت آلمان که در مهرماه سال جاری برگزار می‌شود، برای عموم علاقه‌مندان آلمانی زبان توزیع شود.

خطاط مدبر روابط عمومی انتشارات بین‌المللی الهدی، گفت: «در حال حاضر مرحله بررسی اولیه این کتاب به انجام رسیده و مرحله نهایی بررسی باقی‌مانده است که پس از آن قرار است این کتاب در پنج هزار نسخه برای مخاطبان آلمانی زبان توسط انتشارات بین‌المللی الهدی چاپ و منتشر شود».

به گفته او، این قرآن به لحاظ نام سوره‌ها و آوازنگاری، قابل توجه است ضمن آنکه تکمیل‌کننده کار انتشارات آسزاریان در قم است. ● آکادمی علوم اجتماعی متفقه خودمختار مسلمان نشین نینگ شیبا، بین همکاری راینزی فرهنگی سفارت ایران در پکن، مجموعه مقالات ارائه شده در معایش «ننگ حه» دریافت و مسلمان چینی را در قالب کتابی منتشر کرد.

در این کتاب، مقالاتی با موضوعاتی از جمله نقش مسلمانان چین در تحولات فرهنگی این کشور، «مدالات فرهنگی ایران و چین در گذر زمان» و نقش جنگ حه در ترویج مسلمان- در گفت‌وگوی تمدن‌ها، اشاره شده است.

همایش «ننگ حه» در تاورک مسلمان چینی، ترمه‌ماه سال ۸۲ در شهر «ایچوان» مرکز منطقه مسلمان نشین نینگ شیبا، با حضور اندیشمندیان از جمهوری اسلامی ایران و دیگر کشورها برگزار شد.

در این کتاب، مقالات آیت‌الله سیدمحمد خنم‌ای رئیس بنیاد حکمت صدرا- با عناوین «فلسفه اسلامی و فرهنگ چینی» و «ملاصدرا و فلسفه عالی او» و مقاله رضا اکیبان از محققان این بنیاد با عنوان «وابطه فلسفه اسلامی ایران و اندیشه اسلامی چین» به چاپ رسیده است.

سیمه فاشی زاده

با روی کار آمدن شورای جدید شهر تهران در سال ۸۲، فعالیت‌های سازمان فرهنگی- هنری شهرداری تهران بیش از گذشته گسترش پیدا کرد. بخش عمده‌ای از این فعالیت‌ها در زمینه کتاب بود که این روزها با طرح‌ها و ایده‌های نوچشمگیرتر هم شده است.

از گرفتن تپه‌های عباسی آباد واحداث بزرگترین نمایشگاه دائمی کتاب دنیا با نام «باغ کتاب» گرفته تا «انجوس کتاب»، کتاب مترو، شبانه‌روزی کردن چند کتابخانه، انتخاب کتاب سال و… حتی در دهکده فرهنگ هم که مدوده دو هفته پیش همزمان با

کتاب‌ها در آنها وجود دارد. کارت شناسایی هم صادر می‌شود و بقیه اتفاقاتی که در کتابخانه‌های دیگری می‌افتد. حالا ما این روزها مشغول بررسی و نظم دادن به برنامه‌ریزی زمانی هر کتابخانه سیار برای حضور در یک محله هستیم. مثلاً شاید اینطور تصمیم‌گیری کنیم که سه روز اول هفته در یک محله و سه روز آخر هفته در محله‌ای دیگر باشیم تا بچه‌هایی که کتاب امانت گرفته‌اند، بدانند، دقیقاً باید در چه روزهایی بازسپردهند و کتاب را پس بدهند و بگیرند. در کنار اینها قرار است که نمایش فیلم و به هر حال نرم‌افزارها و برنامه‌های صوتی و تصویری هم به این طرح افزوده شود. حتی امکان اتصال به اینترنت این روزها در حال فراهم شدن است. در کنار این طرح، راه‌اندازی کافی‌نت‌ها هم

سفر به دور تهران با اتوبوس کتاب

و آزمایشگاه‌های سیار را هم داریم که به نوعی می‌شود اسمش را یک‌گذاریم فرهنگسراهای سیار، به هر حال نمونه اول کافی‌نت سیار هنوز آماده نشده… بگذریم… از بحث کتاب دور شدیم! مدیرواعمل مرسه نشر بعد ظهر کمی در مورد فعالیت‌های دیگر سازمان حرف می‌زند و بعد بازمی‌گردد سر اصل مطلب. طبق گفته‌های او در هر اتوبوس دو نفر کتابدار مشغول به کار هستند که این تعداد تنها به دلیل کمبود جای اتوبوس و گنجایش کم کتاب‌هاست. آن هم کتاب‌هایی که با اولویت در مقطع سنی کودک و نوجوان در قفسه‌ها چیده شده‌اند. اگرچه کتاب‌های حوزه‌های عمومی هم برای کاربرد جوانان وجود دارد، اما اصل بر استفاده کودکان و نوجوانان گذاشته شده، یک دلیل مشخص هم پشت این کار است، بچه‌ها نباید خیلی از خانه‌هایشان دور بشوند چون خطرناک است. از طرفی جوان‌ترها امکان استفاده از کتابخانه‌های عمومی سطح شهر را دارند. از هر عنوان کتاب تنها یک نسخه در اتوبوس هست مگر اینکه کتاب‌ها پرطرفدار باشند که آن‌وقت از هر کدام دو جلد می‌شود پیدا کرد؛ با خودم فکر می‌کنم به کتاب‌های پرطرفدار سال‌های کودکی و نوجوانی؛ کتاب‌های ستاره‌شناسی آپراک آسیموف، کتاب‌هایی در مورد ملث برمودا و داستان‌های عجیب و غریب، ومان‌های مریام‌رفته و بلندی‌های بادگیر، اشعار شعری معاصر ایران و…

«شب‌ها اتوبوس برمی‌گردد به پارکینگ اتوبوسرانی شرکت واحد و درباره صبح کارش را شروع می‌کند. تا اینجا که طرح موفق بوده، آقای سفار هرندلی به همراه آقای پرویز آمدند و در سطح شهر اتوبوس را دیدند و خیلی خوششان آمد و گفتند که چقدر خوب می‌شود اگر این اتوبوس‌ها و کتابخانه‌های سیار در روستاها و شهرستان‌ها که از نظر کتابخوانی خیلی بی‌بضاعت هستند راه‌اندازی شوند و اعتقادشان بر این بود که شاید تهران آنقدر که شهرستان‌ها و روستاها هستند نیازمند نباشد. ما هم اتوبوس‌ها را در مناطق حاشیه نشین و جنوب شهر تهران

عید بزرگ میثد در فرهنگسرای بهمن افتتاح شد، بخشی به کتاب و کتابخوانی در قالب نمایشگاه و فروشگاه اختصاص داده شد. به هر حال فعالیت‌های این سازمان در زمینه کتاب تا آنجا گسترش یافت که آقای سفار هرندی، وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی از طرح اتوبوس کتاب بازدید کرده و از راه‌اندازی این کارها و فعالیت‌های مختلف ما را بر آن داشت تا گزارشی از آنها تهیه کنیم که در پی می‌خوانید.

اتوبوس کتاب

تجربه‌های جسته و گریخته‌ای داشتیم برای کتابخانه‌های سیار. راستش را بخواهید مردم خیلی گلایه می‌کردند از اینکه کتابخانه‌ها از محل سکونتشان دور هستند و نمی‌توانند آنطور که دلشان می‌خواهد کتاب بخوانند یا برای بچه‌هایشان کتاب تهیه کنند. بعد، آقای قالیباف که از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بازدید کردند، باز مردم همین حرف‌ها را به ایشان هم زدند و بعد از آن بود که پیشنهاد راه‌اندازی کتابخانه‌های سیار داده شد. از همان ماه اردیبهشت هم دستور بی‌گیری این طرح داده شد و در دستور کار سازمان قرار گرفت. بعد هم طرح به موسسه نشر شهر واگذار شد و مصوب شد که در مرحله اول ۱۰ کتابخانه سیار راه‌اندازی شود.

این حرف‌ها را مسعود شهرام‌نیا، مدیرعامل موسسه نشر شهر می‌زند و در مورد «اتوبوس کتاب» هر چه را که لازم است می‌گوید. اتوبوس‌های کتاب همانطور که از نشان‌های پیداست، کتابخانه‌های سیاری هستند که در شکل و نشانیب اتوبوس‌های شرکت واحد اتوبوسرانی، روانه خیابان‌ها و محله‌های مختلف می‌شوند و به نوعی ساست‌ها را برای رسیدن به یک کتابخانه جدیدترین طرح‌های سازمان فرهنگی- هنری شهرداری تهران است که به تازگی راه‌اندازی شده است. البته پیش از این در روز ولادت حضرت علی(کج) و آغاز هفته جوان سازمان ملی جوانان با همکاری شکل‌های غیر دولتی جوانان، اتوبوس کتاب راه‌آباداخته و کتاب‌هایی را در موضوعات دین، مذهب، دفاع مقدس، علم، هنر و… ارائه کرده بود و این اتوبوس به مدت چهار روز از ۱۳ تا ۱۷ شهریورماه در مناطق مختلف تهران، جویاگویی جوانان علاقه‌مند به کتابخوانی بود.

اما بعد از این حرکت که فعلیاتی بود مقطعی، اولین اتوبوس سازمان فرهنگی- هنری در تونگی فرهنگسرای بهمن ساکن شد. به گفته مسئولان طرح قرار است تا دو ماه دیگر اتوبوس‌های کتاب به ۱۰ تا برسد، اما تاکنون فقط یک اتوبوس به راه افتاده است. اتوبوس‌های کتاب به یک محله مشخص می‌روند، در آنجا به شیوه سفار اتراق می‌کنند تا بچه‌های محل بیایند و عضو شوند و از چهار هزار کتابی که در اتوبوس هست، چند تا را امانت بگیرند و آن وقت می‌توانند تا اتوبوس هفته دیگر از کوچه‌شان بگذرد، کارشان را نشان بدهند و کتاب دیگری قرض بگیرند.

«نمونه اول آزمایشی بود که در روز میثد افتتاح شد و نتیجه مثبتی در پی داشت و ما را راضی کرد تا اتوبوس‌های دیگر را هم به راه بیندازیم. شرکت نوآوری‌های آموزشی، شرکتی است که کار ساختن وسایل کمک آموزشی را به عهده دارد و همین شرکت، اتوبوس‌های شرکت واحد را به اتوبوس کتاب تبدیل کرد. یعنی دکورهای خاصی به دیواره‌های هر ماشین نصب شد که قابلیت کتابخانه شدن را پیدا کردند. این اتوبوس‌ها مجوز به نرم‌افزار کتابداری هستند یعنی امکان جست‌وجوی عناوین

راه‌اندازی کرده‌ایم. نه مناطق مره نشین، چون شاید آنها خیلی نیازمند کتاب، آن هم به این صورت نباشند در حالی که ما بیشترین مشکل را در زمینه کتابخوانی در مناطق پرتراکم و کم‌درآمد داریم که توانایی خرید کتاب را ندارند. فکر می‌کنم خوب است یک روز تری ایستگاه اتوبوس نشسته بانوی، اتوبوس جلوی پایت بگه دارد، تو هم سخته و کوفته، نگاه کرده و نگرده به خیال اینکه اتوبوس مقصد مورد نظر توست، سوارش شوی و آنوقت وقتی آمدی دنبال جای نشستن بگردی، قبل از آنکه بنشینن یکباره با یک عالمه کتاب روبه‌رو شوی! فقط یک خبر می‌ماند، او آن هم امیدواری است در مورد غیرسیبولیک بودن این طرح و ماندگاری آن!… یعنی می‌شود؟

باغ کتاب

تپه‌های عباسی آباد، همیشه از آن دست تپه‌های خوش‌شانسی بوده است که حرف و حدیث در موردشان زیاد زده شده و برنامه‌ریزی‌های مختلفی برایشان انجام شده است. اما این بار «کاربری فرهنگی» عنوانی بود که برای همیشه به تپه‌های عباسی آباد داده شد. این تپه‌ها از چهار طرف به چهار اتوبان شهید آیت‌الله مدرس، شهید همت، جهان‌گرد و رسالت راه دارند و این موقعیت، شرایط مناسبی را برای احداث مجموعه‌ای بر فراز این تپه‌ها مهیا می‌کند و حالا چه بهتر از مجموعه‌ای برای کتاب. سپس اسمنی می‌شود «باغ کتاب»؛ کلنگ آغاز عملیات اجرایی در زمینی به مساحت ۶۰ هزار متر مربع توسط شهردار تهران در اردیبهشت‌ماه به زمین خورد. این مساحت به باغ کتاب اختصاص پیدا می‌کند. در اولین روزهای اردیبهشت‌ماه اسماel علی عسگری، رئیس سازمان فرهنگی- هنری شهرداری تهران در مصاحبه‌ای مطبوعاتی این مطلب را اعلام کرد و شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری هم با احداث این مجموعه موافقت کرد.

اگرچه هنوز تاریخ دقیقی برای آغاز این طرح مشخص نشده، اما خاکبرداری‌ها انجام شده است.

باغ کتاب، در واقع نمایشگاهی است دائمی که ما را از بزرگاری نمایشگاه‌های کتاب بهار و پاییز بی‌نیاز می‌کند. سال ۸۳ بود که فراخوان زدید و از طراحان دعوت کردیم تا طرح‌های مختلفشان را در مورد احداث این مجموعه ارائه کنند و بادم می‌آید که خنمی شده بود. آن موقع که آقای احمدی‌نژاد شهردار بودند، جایزه طرح برتر را به ایشان دادند. از همان زمان هم کمبته‌ای تشکیل شد به نام کمبته راهبردی باغ کتاب که از اردیبهشت پارسل تاالان بیش از ۵۰ جلسه تشکیل داده است و کلیه مراحل برنامه‌ریزی آن و بخش عمده‌ای از خاکبرداری انجام شده است. اگر می‌بینید تا به حال افتتاح رسمی نشده به دلیل این بوده است که طرح طرح مهمی است و فرد مهمی هم باید آن را افتتاح کند! از سویی از آنجا که مقام معظم رهبری بسیار به بحث کتاب علاقه‌مند هستند، چند نفر از دوستان پیشنهاد کردند که افتتاح طرح به دست ایشان صورت گیرد. به هر حال، طرح به زودی به‌طور رسمی افتتاح می‌شود، اگرچه کار عملیات شروع شد و زمانی را که ما برای طرح پیش‌بینی کرده‌ایم سه سال است ولی ما پیش‌بینی می‌کنیم در مورد کاربری نمایشگاه و فروشگاه دائمی کتاب، طرحی است که موفق می‌شود. این نمایشگاه، به خصوص در مقیاس با دیگر نمایشگاه‌های بزرگ کتاب دنیا مثل فرانکفورت و شیکاگو یک امتیاز ویژه دارد و آن دائمی بودن «باغ کتاب» است.

آن وقت با تراکتی اطراف چه می‌کنید؟

خودتان حتماً می‌دانید که اول قرار بود نمایشگاه کتاب به اینجا منتقل شود، اما کمبته که پس از بررسی به این نتیجه رسید که به صلاح نیست چون تپه‌های عباسی آباد گنجایشی تراکتی این حجم بالا را برای نمایشگاه کتاب ندارد، اما در صورتی که مثل اتوبوس‌های سیار، طرحی است که موفق می‌شود. این نمایشگاه، حوزه‌های کتاب به خریدار و بازدیدکننده کمک می‌کند تا سریع‌تر و دقیق‌تر به آنچه می‌خواهد برسد در حالی که خودتان به‌تر می‌دانید در کتاب‌روشی‌های میدان انقلاب چقدر باید دنبال کتاب گشت. ما بیشتر به ایجاد دفاتر نشان فکر کردیم تا نویسنده‌ها هم بتوانند بیایند. آنجا، سفارش بدهند، سفارش بگیرند و محفلی ثابت باشد برای اهالی کتاب. تخصص اعتبار هم صورت گرفته است. متولی کار شرکت توسعه فضاهای فرهنگی است و بهره‌برداري از آن را موسسه نشر شهر به عهده دارد. ما فکر می‌کنیم شورای شهر جدید هم وقتی بیاید، از این طرح بیش از پیش استقبال کند و حمایت‌ها بیشتر شود. کاش!

عناصر روزنامه نگاری

عناصر روزنامه نگاری، بیل کرواج و تام روزنسیل، داوود حیدری، دفتر مطالعات و توسعه رسانه‌ها، چاپ اول ۱۳۸۵، ۳۳۰ صفحه، ۲۳۰۰ تومان، ۲۰۰۰ نسخه

اسان‌ها برای زندگی، حفاظت از خود، ارتباط با کلیهٔ بزرگ‌تر و شناخت دوست و دشمن، به خبر نیاز دارند. به بیان ساده، روزنامه‌نگاری نظمی است که جموع برای فرام آوردن خبر پیدا کرده‌اند. به همین علت است که برای ویژگی های خبر و اخباری که در اختیار ما قرار می‌گیرد اهمیت قابلیم چون اخبار و خبرسانی، زندگی افکار و فرهنگ ما را تحت تاثیر قرار می‌دهد...

مطلب مذکور، بخشی از مقدمه کتاب عناصر روزنامه‌نگاری، در ترجمه میران اهمیت خبر و خبررسانی در دنیای امروز است. در بخشی دیگر آمده است: «نگارش این کتاب در یکی از شش‌ه‌های بارانی ژوئن ۱۹۹۷ به هنگام گردهمایی بیست و پنج نفر از روزنامه‌نگاران در باشگاه دانشکده روزنامه‌نگاری) هاروارد آغاز شد. در اطراف میز بزرگ، چندین نفر از سردبیران روزنامه‌های برجسته کشور (آمریکا) و همچنین تعدادی از شخصیت‌های سرشناس رسانه‌های صوتی - تصویری، چندین استاد رشته روزنامه‌نگاری و برخی از نویسندگان نامدار گردهام بودند. این افراد از این جهت گردهم آمده بودند که دریافته‌حرفه‌شان با یک مشکل جدی روبرو روست. به اعتقاد این افراد، بیشتر نوشته‌های هم‌قطاران‌شان، لیس و افقی یا آنچه روزنامه‌نگاری محسوب می‌شود ندارد.

گرچه آدمگان در این محفل به این دلیل نگران بودند که حرفه آنها به جای خدمت به افشار و مردم به منافع آنان زبای می‌رساند... در مدت دو سال از زمان پربانی این همایش، اعضای این گروه که خود را کمیته روزنامه‌نگاران مسئول می‌نامند، پیگیرترین، سازمان‌یافته‌ترین و جامع‌ترین مطالعات ممکن را درباره دست‌اندرکاران رسانه‌های خبری و وظایف و مسئولیت‌های آنان به عمل آورده‌اند. ما بیست و یک همایش عمومی با حضور سه هزار نفر برپا کردیم و در این گردهمایی‌ها بیش از ۳۰۰ نفر از روزنامه‌نگاران دیدگاه‌ها و مشاهدات خود را تشریح کردند...

این کتاب به تشریح مجموعه‌ای از آموزه‌ها و فرهنگ روزنامه‌نگاری می‌پردازد که پس از سه سال گوش سپردن به شهروندان و مطالعه روزنامه‌نگاران، مطالعات تجربی و مطالعه سیرتطور حرفه روزنامه نگاری در ایالات متحده به آن دست یافته‌ایم. نداشتن شناخت و برداشتی روشن از آموزه‌های روزنامه‌نگاری، هم از سوی شهروندان و هم از جانب روزنامه‌نگاران، روزنامه‌نگاری را تضعیف کرده و جامعه دموکراتیک امروز را به ضعف کشانده است. اگر توانیم آموزه‌های مطوع‌ات آزاد را درک و آن را بازایاییم، ممکن است حرفه روزنامه‌نگاری نابود یا به انحراف کشیده شود. بدین ترتیب بحران فرهنگی و بحران در عرصه روزنامه‌نگاری در واقع یک بحران اعتقادی است...»

این کتاب در ۱۰ فصل با عناوینی چون: هدف از روزنامه‌نگاری چیست، روزنامه‌نگاران برای چه کسانی کار می‌کنند، استقلال از جناح‌ها و... به تشریح عناصر روزنامه‌نگاری می‌پردازد. نویسنده در بخشی از مقدمه درباره هدف انتشار این کتاب گفته است: «هدف از انتشار این کتاب، برداشتن گام نخست در کمک به روزنامه‌نگاران برای رواج این ارزش‌ها و ایجاد احساس نیاز در شهروندان نسبت به نوعی از روزنامه‌نگاری اصولی که در ابتدا به پیدایش مطبوعات آزاد انبامید، است.

شادی شایوبی

مصاحبه حرفه‌ای: آموزش فنون مصاحبه برای رسانه، احمد توکلی و احسان بخشنده، انتشارات تاپ‌تو، چاپ اول ۱۳۸۵، ۷۱۰ صفحه، ۷۰۰ تومان، ۲۰۰۰ نسخه
این کتاب تقریباً یک ماه پیش بی‌روصدا منتشر شد. در سال ۷۷ نیز کتاب دیگری از توکلی با عنوان «مصاحبه حلاق» از سوی انتشارات خجسته وارد بازار کتاب شد. تشابه عنوانی این دو کتاب نمایز بین آن دو را کمی دشوار کرده است.
فرضی پیش آمد تا با احمد توکلی و احسان بخشنده در یک صبح آرام روزنامه‌ای به گپ و گفت بنشینیم که در ادامه حاصل آن را می‌خوانید.

مصاحبه حرفه‌ای: آموزش فنون مصاحبه برای رسانه، احمد توکلی و احسان بخشنده، انتشارات تاپ‌تو، چاپ اول ۱۳۸۵، ۷۱۰ صفحه، ۷۰۰ تومان، ۲۰۰۰ نسخه
این کتاب تقریباً یک ماه پیش بی‌روصدا منتشر شد. در سال ۷۷ نیز کتاب دیگری از توکلی با عنوان «مصاحبه حلاق» از سوی انتشارات خجسته وارد بازار کتاب شد. تشابه عنوانی این دو کتاب نمایز بین آن دو را کمی دشوار کرده است.
فرضی پیش آمد تا با احمد توکلی و احسان بخشنده در یک صبح آرام روزنامه‌ای به گپ و گفت بنشینیم که در ادامه حاصل آن را می‌خوانید.

مصاحبه حرفه‌ای

گفت و گو با دکتر احمد توکلی و احسان بخشنده، نویسندگان کتاب «... مصاحبه حرفه‌ای»

با دکتر توکلی، سایفه نویسنده‌گی و کار مطبوعاتی ایشان تا حدودی آشنا هستیم، اما شما آقای بخشنده در عرصه ارتباطات، نامی جدید هستید. کمی درباره خودتان و نشستان در تالیف این کتاب بگویید.

متولد سال ۶۱ فارغ التحصیل رشته مترجمی خبر و دانشجوی کارشناسی ارشد رشته ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی هستم. پیش از همکاری با دکتر توکلی، دو کتاب دیگر در زمینه روزنامه‌نگاری با عنوان «news and media» و «media english» با تالیف کرده‌ام البته پیش از این تالیفات دیگری هم داشته‌ام که درباره علم ارتباطات نیست. در حال حاضر نیز در روزنامه m daily فعالیت می‌کنم.

من و دکتر توکلی برای تالیف این کتاب حدود ۱۰

کتاب خارجی و ۱۵ سایت آموزشی در حوزه روزنامه‌نگاری را بررسی کردیم که البته برتری این کتاب نسبت به «مصاحبه حلاق» در همین منابع جدید و نکات ریز حرفه‌ای است. در نهایت می‌توان گفت هر دو در تالیف این کتاب سهم مساوی داشته‌ایم. ضعف منابع حوزه ارتباطات این است که کار تالیفی خیلی کم است و اصولاً آثار، ترجمه محض است؛ ترجمه‌هایی که فضای سازوکارشان با جامعه ما کاملاً متفاوت است. در ترجمه کتاب‌ها بهتر است اثر با فرهنگ خودمان تطبیق داده شود. ما سعی کردیم این مسائل را در نظر بگیریم.

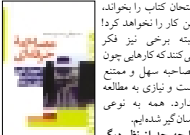
توکللی یکی از محاسن ورود من به این کتاب، حلف مطابقت مشترک و تکراری در میان دو کتاب «مصاحبه حرفه‌ای» و «مصاحبه حلاق» است و در طول جریان تالیف سعی کردیم کتاب را طوری گردآوری کنیم که دو کتاب مکمل هم باشند.

درباره کاربرد و تفاوت این دو کتاب بیشتر توضیح دهید

توکللی، وسواسی بر روی عناوین کتاب‌ها نداشته‌ام و محتوای کتاب براساس عنوان آن تعریف نشده است، بنابراین اگر دو عنوان را با هم جابه‌جا کنیم، تغییر چندانی حاصل نمی‌شود. سعی کرده‌ایم مباحث مشترک در این دو کتاب را کامل کنار بگذاریم و در

استحان کتاب را بخواند، البته برخی نیز فکر می‌کنند که کارهایی چون مصاحبه سهل و مستمع است و نیازی به مطالعه ندارد. همه به نوعی آسان‌گیر شده‌ایم.

تا چه حد از نظر دیگر اساتذان روزنامه‌نگاری استفاده کرده‌اید؟

توکللی در این کتاب خیلی کم، اما در کتاب «مصاحبه حلاق» چون اولین کتاب درباره مصاحبه بوده تا حدی از دیگر اساتذان کمک گرفتیم. در مجموع به یاد نمی‌آورم که از نظرات اساتذان دیگری به طور مستقیم در آثار استفاده کرده باشم اما مسلماً از عقاید، آثار و حتی وب‌نوشت‌های آنها تاثیر گرفته‌ام. در این کتاب نیز سعی کردم علاوه بر منابع نظری از ۲۵ سال تجربه روزنامه‌نگاری‌ام نیز بهره‌ بگیرم؟

چرا نشر خجسته که ناشر کتاب «مصاحبه حلاق» است این کتاب را به چاپ نرساند، اگر ناشر دو اثر مرتبط یکی باشد، مخاطب نیز برای تهیه راحت‌تر است.

به لحاظ حرفه‌ای اخلاقی درست‌تر این بود که نشر خجسته کتاب انتشار کند. اما من در دوره قبل از گردآوری ویس از انصام کار از آقای پیکرگیان (مدیر نشر خجسته) درباره انتشار کتاب توسط نشر تاپ‌تو نظرخواهی کردم و ایشان اعلام کردند هیچ مشکلی با انتشار کتاب از سوی تاپ‌تو ندارند و چون کتاب‌های زیادی در حوزه رسانه در دست انتشار دارند، بهتر است ناشر دیگری این کار را انجام دهد.

در این کتاب به خریدارگری‌های خبرنگاران حین مصاحبه در شرایط مختلف اشاره شده است. آقای

توکللی به عنوان یک روزنامه‌نگار با سابقه ۱۵ ساله، یکی از خریدارگری‌ها جانان را بگوید.

سال ۶۱-۶۰ با مهندس موسوی (نخست‌وزیر وقت) مصاحبه حضوری داشتم و قرار بود مصاحبه، تیزر یک روزنامه جمهوری اسلامی ایران باشد. پس از مصاحبه حضوری، هنگام اجرای نوار منوجه شدم حتی یک کلمه هم ضبط نشده؛ از یکی از همکارانم (علیرضا بهشتی، مدیر نشر روزنه) خواستم دوباره مصاحبه را بگیرد. ضبط صورت را امتحان کردیم و دوباره مصاحبه گرفتیم و پس از مصاحبه فهمیدیم که‌ای پای وای هم هیچ چیز ضبط نشده، به هر صورت خود مصاحبه را ذهنی پیاده کردیم.

مشکل از ضبط صوت بوده نه خریدارگری شما.
خیر، اول از همه باید ضبط صوت را عوض می‌کردم و دوم چون مصاحبه یک بار ضبط نشده بود، بهتر بود دفعه دوم به جای اینکه دستم را زیر جناهم بزنم، خلاصه برداری کنم.

در پایان، چه نمره‌ای به مصاحبه من می‌دید؟
گرفتم مصاحبه، ۵۰ درصد کار هم نیست. نظیم از گرفتن آن هم مهم تر است. یک مصاحبه خوب و قوی را با تنظیم بد می‌توان از چشم‌انداخت و یک مصاحبه ضعیف را با تنظیم خوب می‌توان بالا برد.

عین حال کتاب‌ها را طوری طراحی کنیم که مطالعه مستقل آنها ممکن باشد. اشتراک هر دو کتاب این است که مباحث از نقطه‌ای آغاز و به یک نقطه ختم می‌شوند و تفاوت آنها در نوع بیان، شکل راهنمایی کردن و تفاوت در انتخاب منابع است.

در پایان هر فصل با بخش‌هایی چون «به مرور» «تشریح» و «تست» و «ویرومی شویم علت این کار چیست؟»

بخشنده آینده کتاب را این‌طور پیش‌بینی کرده‌ام که به عنوان منبع دروس دانشگاهی مورد استفاده قرار گیرد و از آن طرف، فلسفه این پرسش و پاسخ جفاقتان مطالب در ذهن خواننده است که در کتاب‌های مشابه چنین وضعیتی رعایت نشده است.

از چه منابعی برای تالیف کتاب استفاده کرده‌اید؟

بخشنده تا حدودی از سایت‌های معروف و مقبول در حوزه روزنامه‌نگاری استفاده کرده‌ایم، به قوی می‌توان گفت وب‌گردی کرده‌ایم.

توکللی منابع موجود در حوزه روزنامه‌نگاری با گرایش مصاحبه‌پنداران زیاد نیستند. سه کتاب نشیوه مصاحبه در مطبوعات، مصاحبه خبری و مصاحبه حلاق(به طور مستقل و تخصصی و چند کتاب دیگر از جمله روزنامه‌نگاری نوین، روزنامه‌نگاری حرفه‌ای، اصول روزنامه‌نگاری و... به اختصار به مصاحبه پرداخته‌اند. اساس کار بر مبنای بخش‌هایی از کتاب «for interwing journalists» شکل گرفت، البته بنده استفاده ترجمه صرف در حوزه ارتباطات و روزنامه‌نگاری ندارم. چرا که ترجمه صرف به دو دلیل نمی‌تواند مخاطب را در این حوزه واقعی کند، اول اینکه در برگرفان عینی مشکل داریم و دیگر اینکه به لحاظ فرهنگی، سطح سواد رسانه‌ای در جوامع غربی با جامعه ما متفاوت است. ما در برگرفان مطالب کتاب

«مصاحبه حرفه‌ای» سعی کرده‌ایم دو نکته را رعایت کنیم، اول، معضلات دانشجوی روزنامه‌نگار در ایران با مصاحبه و دوم، رعایت زبان بومی در ایران.

در حقیقت، موضوع مهم برپایمان این بوده که اول خودمان متن را بفهمیم و بعد به فکر مخاطب باشیم. **چرا از مصاحبه‌ها و مثال‌های داخلی برای داخلی‌تر کردن کتاب استفاده نکرده‌اید؟**

توکللی: اول از همه خواستیم سببیت اثر را حفظ کنیم و دیگر اینکه اگر این کار را می‌کردیم، کتاب شبیه «مصاحبه حلاق» می‌شد.

بخشنده: البته به نظر من، عنوان کتاب «مصاحبه حرفه‌ای است در حالی که در مصاحبه‌های تاحلی، اصول این نوع مصاحبه رعایت نمی‌شود. **شاید بسیاری از روزنامه‌نگاران ما بگویند فضای کشور ما با دیگر کشورها فرق می‌کند. در اینجا نمی‌توان به این اصول پایبند بود و اصول دیگری لازم است. در حقیقت شاید لازم است ما پنهان حرف زدن را بیاموزیم.**

همه مشکل ما این نیست. شاید در حوزه سیاسی این مسائل مطرح باشد اما در حوزه‌های علمی و فرهنگی چه؟! من فکر می‌کنم یکی از مشکلات خبرنگاران ما این است که حتی همان منابع ادک را مطالعه نمی‌کنند. حتی اگر دانشجو را در پایان ترم وافر نکند تا برای

کتاب خجسته

روزنامه ۱۷

دوره جدید شماره ۴

شماره ۱۵ شهریور ۱۳۸۵

مرتب‌سازی قدیمی

انتخاب هوایی گرم را داشتیم، شاید گرم تو از من بنشد ایران، حتی گرم تر از شهروهای جنوب، اما آن همه گرما که دکوش را می‌کودم خیری نبود، انگار که شکست باشد حتی. در کوپری قرار گرفته‌ام که دارای رودخانه است و صاحب زمین های حاصل خیز و مستعد جهت کشاورزی.

در زمان اشکانیان نامش «خوران» بوده و به خوارنیز معروف بوده است اما شاید کوپری بودن منطقه و گرمای آن، باعث شده که به مرور تغییر نام پیدا کند و در نهایت بشود گرمسار.

به هر تقدیر، این شهر به واسطه داشتن امکانات و پتانسیل های مناسب جهت زندگی و اقامت طی سال‌های گذشته بار بار به مجتبت مواجه بوده و ناپسی و واکنش‌های دانشجویان مختلف در آن، این موضوع را تقویت کرده است.

شهرستان گرمسار، دارای سه بخش به نام های آزادان، مری و ایوانکی است که به رغم داشتن جایزهی های گردشگری متعدد کمترین به آن توجه شده است.

کوپر هیک یکی از دیدنی ترین جاذبه‌های طبیعی این شهرستان است که در آن دو خیمه‌های اسفنج وحشی به طرز مصنوعی کشت شده‌اند. همچنین بوخی از عمارت‌های تاریخی چون قصرهای سیاه کوه که از چندین قصر قدیمی تشکیل شده‌اند نیز از جاذبه‌های دیدنی این شهرستان هستند.

غرض از طرح این مطالب معرفی کوتاه شهرستان

گرمسار یودا، شهرداری که فاصله زیادی با پایتخت ندارد اما برای بسیاری از مردم ایران و البته پایتخت‌نشین‌ها نیز ناشناخته است و مانند بسیاری از دیگر نقاط ایران زمین، دارای پتانسیل‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی است ولی آنگونه که شایسته است، رشد یافته و از آنها استفاده نشده است.

این روزها، گرمسار حلال‌وهوای مغناطی با دیگر ایام سال دارد. دانشجوها که به شهر خودشان رفته بودند برای ثبت نام به گرمسار بازگشته‌اند و دوباره حضورشان شهر را فراگرفته و جشنواره خیریه نیز خیلی‌ها را به این شهر کشانده است.

دیگر از گرمای فصلی تابستان هم خبری نیست و خنکای مطبوعی، آرام آرام کولرها را خاموش می‌کند. نسیم ملایمی، برگ درختان اوکالیپتوس را که به باوشی گرما را تحمل کرده‌اند تکان تکان می‌دهد و بوی آن‌ها در شهر پخش می‌کند.

اما روزدر از این بوی خوش، بوی دوست‌داشتنی پاییز شهر را فراگرفته است. شاید دیگر همه دانش‌آموزان کتاب‌های درسی خودشان را خریده‌اند و آرام‌آرام آماده می‌شوند تا با دیگر به مهر مدرسه سلام کنند

و همین طرز به کتابخانه‌های شهرشان که سه باب آنها دربارهٔ شلوغ می‌شوند، کتابخانه‌هایی که سه باب آنها در شهر گرمسار هستند و سه باب دیگر در ایوانکی،

دوآرآباد و آزادان. در حال حاضر، تعداد اعضای تمامی کتابخانه‌های گرمسار ۳۳۱۰ نفر و تعداد کتاب‌ها ۵۵۲۰۰ جلد است و به نظر می‌رسد این شهرستان نیازمند سه کتابخانه دیگر است، یک کتابخانه درجه یک برای شهر

گرمسار و دو کتابخانه نیز برای روستاها.

قدیمی‌ترین کتابخانه گرمسار

حتما پیرمردان و احتمالا میانسال‌های شهر گرمسار، اداره دارایی این شهر را به خاطر دارند و اگر هم اهل مطالعه باشند، به یاد دارند که تنها کتابخانه این شهر اوایل معه ۲۰ در ریززمین این اداره قرار داشت که بعدها، در سال ۱۳۲۲ به مکانی در خیابان مخابرات

دره‌مین نزدیکی

گزارشی از کتاب و کتابخوانی در گرمسار

که وزارت فرهنگ و معیر آن دوران به این کتابخانه

اختصاص داد، منتقل شده کتابخانه کوچکی که فقط

یک سالن داشت و آن سالن هم محزون کتاب‌ها بود

و هم سالن مطالعه.

به هر تقدیر، آن کتابخانه فعالیتش را همچنان ادامه داد تا اینکه در سال ۱۳۷۶ به محل جدید شهر یعنی کتابخانه شهید مطهری منتقل شد؛ کتابخانه‌ای در طبقه با امکانات مناسب که در پارک کوچکی قرار

دارد.

مسئول کتابخانه شهید مطهری، درخصوص مقاله

هم سالتی است که فقه‌های کتاب‌ها و نشریات در

آن واقع شده‌اند. مری هم کنار فقهه نشریات قرار

دارد تا کتاب‌های تازه ارسال شده روی آن قرار گیرد.

مسئول کتابخانه، در مصافح ارسال کتاب به کتابخانه می‌گوید: متأسفانه مدتی است که کتاب‌های کمی به کتابخانه ارسال می‌شود به صورتی که از ابتدای سال تاکنون تنها ۱۱۶ جلد کتاب به این کتابخانه فرستاده شده است.

که در مرکز شهر است و این موقعیت آن، می‌تواند بهانه‌ای باشد تا از کتابخانه‌ای نیز به‌خوبی استفاده شود، اما یک شیفست بودن کتابخانه باعث شده آنگونه‌ها که باید، برمخاطب و شلوغ نباشد و مشکل دیگر آن کمبود کتاب‌های جدید است.

کتابخانه شهید مطهری که سابقاً به صورت دو شیفت دائر بود هم اینک به دلیل داشتن یک کتابدار، بعدازظهرها تعطیل است. این کتابخانه که توسط اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان و هیات امنای مسجدجامع گرمسار، به صورت توافقی اداره می‌شود، ۱۲ هزار جلد کتاب دارد که اغلب آنها مذهبی هستند.

کتابخانه علامه طباطبایی ۲۹۰ حضورداره که این افراد علاقه‌مندند کتابخانه بعدازظهرها نیز دائر باشد تا بتوانند از سالن مطالعه آن استفاده کنند ولی متأسفانه به دلیل کمبود پرسنل، این امکان فراهم نیست.

کتابدار کتابخانه، در خصوص ترجه حیات امنای سجدبه کتابخانه می‌گوید: این اتفاق خیلی خوبی است که در کنار مسجد، کتابخانه‌ای قرار گرفته که محل مطالعه رشد علم و دانش است اما متأسفانه از طرف هیات امنای مسجد جامعیتی صورت نمی‌گیرد، هرچند که اختصاص همین مکان برای کتابخانه نیز بسیار قابل تقدیر است.

۳۰ سال کتابفروشی

بسیاری از اهالی گرمسار با نام عبدالرسول ورزیده کار آشنا هستند؛ معلم قرآنی که در مدراس ارجمندی شهید باهنر، اقبال لاهوری و شیخ خدیج تهرسی درسه است. ورزیده‌کار، که سال ۷۸ پایه‌نشسته شده، همه راقلش را در کتابفروشی کوچک خودمی گذراند.

اغلب کتاب‌های داخل فقه‌های کتابفروشی او، کتاب‌های مذهبی هستند و البته کتاب‌های درسی هم در فقه‌ها وجود دارد.

ورزیده‌کار که سابقهٔ فعالیتش در این زمینه به قبل از انقلاب بازمی‌گردد، در خصوص فعالیت کتابفروشی اش در آن دوران می‌گوید: کار کتابفروشی برای من به نوعی یک کار افتادگی و عمل به وظیفه بود. آن سال‌ها این کتابفروشی به نوعی پایگاه فعالیت‌های مذهبی و سیاسی بود.

ورزیده‌کار با اینکه قبل از انقلاب به دلیل فروش کتاب‌های امام‌شهید مطهری و دیگر شرعی چندین بار بازداشت می‌شود، به واسطهٔ علاقه‌مندی به کتاب، بعد از انقلاب نیز به این کار اهتمام می‌برد.

او می‌گوید، بعد از انقلاب نیز توجه من به کتاب‌های فکری و مذهبی بود و هنوز هم به‌رغم اینکه فروش کتاب، سود چندانی ندارد، همان مسیر را ادامه می‌دهم.

وی که در فقهه خاصی به کتاب‌های کتابفروشی اش دارد، خودش به تهران مراجعه می‌کند و کتاب‌های مورد نظرش را انتخاب می‌کند. ورزیده‌کار از کتابفروشی اش به نوعی باثوق رفت و آمد خیلی از دوستانش و حتی کسانی است که زمانی دانش آموز او بوده‌اند، می‌گوید «متأسفانه قیمت کتاب، بسیار گران است و این اتفاق خطرناکی است چراکه به مرور همه مردم با کتاب بیگانه می‌شوند.

کتابداری، شغل ناشناخته
هرگاه از رشته کتابداری صحبت می‌شود خیلی‌ها انتخاب آن را انتخابی از سیر تعلیمی و بیگاری می‌دانند. اغلب دانشجویانی که از این رشته شناختی ندارند در خصوص این رشته تصور می‌کنند، این رشته، یک کتابدار کاری این است که فقط پشت جلد کتب، تاریخ بزند و کتاب‌ها را در قفسه بگذارد.

مسئول کتابخانه شهید مطهری که فوق لیسانس کتابداری و ۱۶ سال سابقهٔ کار دارد، در خصوص مسائل اینجینتی می‌گوید: «متأسفانه این رشته به‌رغم بسیار کارآمد بودنش برای اغلب مردم ناشناخته است البته این موضوع جای تعجب ندارد چرا که مردم ما با کتاب هم آشنا نیستند.» وی ادامه می‌دهد: «این رشته در واقع رشته‌ای است که تلاش می‌کند علاوه بر فعالیت در کتابخانه‌ها کارکرد اطلاع‌رسانی هم داشته باشد. در کشور ما یک کتابدار به عنوان یک نگهدار کتابخانه شناخته می‌شود که کتاب‌ها را مانند می‌دهد و پس می‌گیرد هر چند که با گسترش فضاها و دانشگاهی‌تر و نیز افزایش فارغ‌التحصیلان این رشته شاهد رشد قابل توجهی در این خصوص هستیم.»

این کتابدار معقد، است که مسئولان هم توجه خیلی زیادی به شافلان در این زمینه ندارند و نمی‌دانند که کتابداران موفق در ترکیب و علاقه‌مند کردن مردم به مطالعه، می‌توانند بسیار موثر باشند، چراکه یک کتابدار، به واسطه توانایی‌هایی که دارد می‌تواند فرهنگ مطالعه را توسعه دهد.

وقتی بحث تجربه و علم در رشته کتابداری مطرح می‌شود، می‌گوید تجربه و علم برای یک کتابدار به عنوان دو بال محسوب می‌شوند که مکمل یکدیگر هستند و این دو بدون یکدیگر نمی‌توانند خیلی کارآمد باشند. کتابداری نیز یک علم است و به‌صورتی که با حضور تکنولوژی و وضعیت این رشته نیز بسیار دگرگون و متفاوت شده است.

کتابخانه‌ای دور از دسترس

فرهنگسرای خورشید تابان برای خیلی از اهالی گرمسار ناشناخته است و احتمالاً کسانی که اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی این شهرستان را شناسند، می‌دانند که کنار کمربندی شهر، ساختمان سیزدهگی وجود دارد که در طبقه همکف آن کتابخانه‌ای قرار گرفته است.

کتابخانه شماره ۲ این شهر با اینکه امکانات خوبی دارد اما دور از دسترس بودنش باعث شده تا از آن به‌خوبی استفاده نشود. این کتابخانه که به شکل یک چندضلعی است، فقهسه‌هایش دوره‌تادور کتابخانه چیده شده و میزهای مطالعه نیز در وسط آن قرار گرفته‌اند؛ میزهایی که اغلب ابوقات، منتظر کتابی هستند تا روی آنها باز شود!

کتابخانه مسجد

کتابخان طباطبایی این کتابخانه شماره ۳ گرمسار در طبقه فوقانی مسجد جامع قرار دارد؛ مسجدی

گزارش ۱۷

کتابخانه

توسط حمید شماره ۴

شماره ۱۵ شهردار

کتابخانه

کتابخانه
پروژه چند رسانه‌ای
شماره ۱۵ شهریور ۱۳۹۰

مشکل از آنجا آغاز شد که نمایان این مرموع در کبر و دار تاثیر از فرهنگ مغرب‌سازین در پی بر گرداندن معاصم کلابی فرهنگ آن سامان و از آن میان، مفهم پیچیده Froedant برآمدند.بنیاد تعلیم و آموزش به تهلیلی نم‌تواند بازمعلی آن‌ها دروش‌کنند.تاگزیرویت،ویروزش را به آن افزوند و آن را به تعلیم و تربیت یا آموزش و پروزش برگرداندند. بی‌خبر از اینکه رفته رفته این جدلی لفظی به فرآخ معللی می‌آجماد و معملان پروزشی،وظفه و سترئوسلی مغفلان با

سین اما ستره‌ها را نه‌اچرا که نمی‌توان مزی برای آگاهی‌ها یادگیری‌های کوه‌کانه قائل شد،با خطکش به اندازه‌گیری تخلی و اقبیسه آنان پرداخت.

نویسنده کتاب اداب نایب با اشاره به هانسه‌هاگ بون مطلب کتاب‌های درسی یا سن و سال کودکان می‌گوید: آنچه در مدراس به‌چینه‌ها آموزش داده می‌شود هیچ سنجشی خلایقت در کلاس اتفاق می‌افتد و نه در کتاب‌معللی که لگزه‌ندارد و دانش خود را برروز نگرد چگونگی می‌تواند، از

تمرکز زدایی از یک نهاد متمرکز

درباره کتاب‌های درسی کودکان (۱)

معلمان آموزشی برعهده می‌گیرند، به راستی با چه ابزری بهتر از کتاب‌هایصناعت می‌توان معطل‌بار بون جهان‌حسسی راه کرد؟اموخت و آوارباری یک‌زبانگی معطلی پروزد؟ باچه چیزی بهتر از ادبیات‌کتاب علوم می‌توان کودک را در برابر جهان آفرینش به شکلی فرآورده یا کدام‌سنگه‌بهر از کتاب تاریخ می‌توان به‌چینه‌ها فهماند که ریشه در گذشتم‌های خودپرند و پیش‌ندان اصل‌امکان‌گیرینست؟ یا کدام‌منجلی، بهتر از درس جغرافیا می‌توان کودک را با گشردگی جهان‌شعخ و رنگارنگی زانها و اقوام در عین یک‌زنگی استانی‌شان آشنا کرد؟آیا چه کتابی بهتر از فارسی می‌توان کودکان را با معلیمی چون شش، مهرایش، وفه، جاسوزدی و... آشنا کرد؟ آیا چه درسی بهتر از هنر و نشا می‌توان خلایقت‌بچه‌ها را شگوفاکو دوغن آنان را پروزد؟ اما کتاب‌های درسی ما تا چه اندازه به رشد و پویایی ذهنی کودکان ما توجه و نیازهای عاطفی آنان را برآورده می‌کنند؟ حسن ذوالفقاری -مدیر گروه زبان فارسی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی تعلیم کتب درسی-معتقداست که کتاب‌های درسی از یک طرف باید با سن و سال و دانش کودکان هماهنگ باشند و نیازهای عاطفی آنان را برآورده کنند و از سوی دیگر باید به تربیت یک شهروند مسووم و سنده‌پروازند کسی‌گمان‌گردد هدف عمده‌ها از آموزش و پروزش تربیت درست و امرولی کودکان به عنوان یک شهروند باشد، می‌تویم به تألیف و انتشار کتاب‌هایی متناسب با خواسته‌ها و نیازهای روحی دانش‌آموزان نیز پرداختیم.

وری تاریخ معاصر کتاب‌های درسی را حلاکت بیخ سال می‌داند.ور این‌پرواست که هر بیخ سال یک‌بار باید محوای کتاب‌ها تغییر کرده و به روز شود، اما در ایران به خاطر مشکلات فراوانی که در زمینه تولید و تدوین کتاب وجود دارد، کتاب‌ها تنها پوایش و بازخوانی می‌شوند.

علی‌اش چشم چشم مغیر گروه پژوهشی تعلیم و تربیت اسلامی- کتاب‌های درسی را به روز نداشتند و می‌گوید: متأسفانه معام درسی ما پیروزه در دوره دستان‌مستی بر پژوهش‌های روز نژوده و پاس‌حکوی نیاز و خواسته‌ها دانش‌آموزان نیست. آموزش و پروزش نیز کمترین هزینه را وقف این معقل آموزشی کرده و پیشترن امکانات را به دوره متوسطه اختصاص داده است.و این امر موجب‌شده‌بااین‌دانش‌آموز و خوارگه جامعه و مدرسه‌شان، تقاضای اشکار پیش آید.

وقی معتقد است که کتاب‌های درسی باید علاوه بر توجه به آداب و رسوم و فرهنگ عمومی هر منطقه، به نوازی‌های پژوهشی در سطح ملی‌نگه کرده‌زیریداشتن، به‌مسائل پژوهشی‌مبید آموزشی بازنگرند.

فاطمه شهنیدی رستم نویسنده و روان‌شناس -بر این باور است که کتاب آموزشی‌دغن کودک، امجدومی‌کنده‌می‌اومی‌گوید که به‌بخوالدو چه نخواند،و این درست ملل آن است که کودک را کنار بچیره بشنقیم و به او بگویم،‌مام‌ها

شهنیدی رستم معتقد است که دنیای کودکان بسیار مغفلت بایزرگزلالان است، به این معنی که بچه‌ها نم‌توانند با زیر آسند و مرموعین، بریدی را سعی ن‌شاند و دیشبان، برخلاف جهان پرآموخه پاک و بی‌آلش است و هیچ دلبلی وجود ندارد که در ساد و پیراسته کودکان را از همان سال‌های آغازین زندگی با بدلی‌ها و بازی‌ها آشنا کرد چراکه چه بخواهند و چه نخواهند، بدلی را لمس می‌کنند و تاگزیر به زسین در جامعه‌های هستند که روزیروزه به سمت انحطاط نسلی پیش می‌رود!

علی‌اصغر فیضی‌زاده-مدیر انتشارات سرمدف- معتقد است که کتاب‌های درسی ما از لحاظ محتوا بسیار غنی و قابل

ارزش‌های نو و علاوه بر این تعلیم دانش‌آموزان بهره‌برده؟ و همین‌خلایقت است که آموزش‌های مادر جمله‌دانش است، نه مهارت و در مدراس ستم‌گامه ماز کنار کارگاهی‌گشتر به چشم می‌خورد و آنچه هست، نظر پیروذای است.

چراغ چشم معقد است که سیستم آموزش باید مستی بر خلایقت باشد نه محفوظات ذهنی و این امر زمانی محقق می‌شود که از یک سو روش‌های آموزشی تغییر کرده و شیوه‌های سنتی کنار گذاشته شود و از سوی دیگر برای معلمان، دوره‌های آموزشی برگزار شود تا با جدیدترین اطلاعات و روش‌های روز آشناشود.

وی با اشاره به مغفلت دانش‌آموزان امروز با روزگار فعلی

فیضی‌زاده نیز می‌پذیرد که روش‌های تدریس سنتی باید تغییر کند،و از آن‌مطلب درسی از حلقه‌کتابی به سمت فکر کردن،دوره‌ها صلا و محور، اقبیسه،خلایقت و پژوهش باشد.

کی‌معتقد است که تشبیه آفرینشلی نیژادبیشتر کنده‌به‌جهی پرداختن به کسبیت‌به‌تفکیر کاد و تفریح‌مادگان‌مون درسی برداشتن‌آموزان نوجه‌شود.

تمرکز زدایی از آموزش و پروزش

یومی‌گوید: سازمان آموزش و پروزش باید به جای پرداختن بساست‌گذاری‌های دقیق، درم آموزش و پروزش توجه کرده که در سال‌های اخیر به آن پرداخته شده اما هنوز به مرحله اجرا نرسانیده است.

دکتر ذوالفقاری، مؤلف کتاب‌های درسی فارسی- با اشاره به اهمیت یومی‌گیری و تمرکز زدایی از آموزش و پروزش

علی اصغر فیضی زاده

فاطمه شهنیدی رستم

جاس چراغ چشم

حسن ذوالفقاری

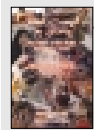
زقالت با مومن درسی در کشورهای پیشرفته هستند.زبانه همت کارشناسانی تألیف می‌شوند که کودکان را به‌خوبی می‌شناسند و از طریق اینترنت با مراکز مختلف دنیا ارتباط دارند.

وی به روز‌شان را شرط لازم برای کتاب‌های علمی می‌داند. وی‌می‌گوید کتاب‌هایی چون علوم، ریاضیات،... باید به روز شوند اما ادبیات، تعلیمات دینی و... دارای مفاهیم بیجانینی هستند که ثابت بوده و کمتر تغییر می‌کنند، بنابراین لازم‌نیست مطالب اینگونه کتاب‌ها هر سال یا هر بیخ سال یک‌بار تغییر دمیم بلکه باید شیوه‌های آموزش آنها را دگرگون کنیم.

فیضی‌زاده نیز چون دکتر ذوالفقاری، تربیت یک شهروند خوب را از اهداف اصلی کتاب‌های درسی می‌داند و بر این باور است که روزگاری همه در خانه‌هایی زندگی می‌کردیم با حیاط و حوض گاشی، اما بچه‌های امروز آپارتمان‌نشین هستند و این نوع زندگی، آداب و فرهنگ خاص خود را می‌طلبد!

روسخن تازه‌یگو

شیوه‌های تدریس در کشور ما همچنان سنتی است و پیشتر معلمان از لگوهی جدید که با روچه و دانش‌آموزان امروز هماهنگ است و موجب بالافزاین میزان خلایقت و دانش بچه‌ها می‌شود می‌خیزند و کاپیوتر و ماهواره و

یمن شهنیدی دفاع

هم که لرزید دل ما هم لرزید! اما در درس انسانیت و مهریانی در سراسر ایران نوره ۲۰گرفته‌ایم و فراموش نگردیم که سهم ما از خشم طبیعت این بود، آنچه در سونامی میان کشورهای محسبت زده تقسیم شد، در ایران همه را یک‌جا، دریم ویران کرد، نه تنها بزرگ‌ترین بنای خشن جهان، که جان کوه‌داری را گرفت که هر روز در سایه عمارت ارگه، فوجال بازی می‌کردند گوش می‌آید پدران و مادران‌شان که به این شهر بی‌نظر خشن آسیب نرسانید، آب‌هایشان را به آسمان تزیاب می‌کردند. امروز دیگر نه نیم و نه گنج بیانی آن بارگه، پابر جاست... اما بر ویرانه‌های آن جواهر‌های کوچک امید روییده است...!

آنچه سرانفید، یادداشتی از فاطمه معتمدآریا بر کتاب «بست لجنه» بچه‌های بم بوده‌گاشی که در دل‌های بچه‌های بم را بازگو کرده است. احمد خلیلی در این کتاب، غم‌ها و ناشدنی‌ها، امیدها و آرزوهای کودکان بم را بیان کرده، با یادگین رنج کودکان، بوده از اسرار درونی‌شان برانسته است.

خلیلی با بچه‌ها زندگی کرده و درد و غم و رنجشان را با گوشه و پوست و استخوان خود لمس کرده است.

این کتاب به سازمان یونسف و کارگزاران آن که همت خود را در سرتاسر جهان وقف بهروزی و بهیرستی کودکان می‌کنند تقدیم و در ۲۳۰۰ نسخه به قیمت ۷۵۰۰ تومان و همت نشر هنر امروز منتشر شده است.

ایترنت را سعی شناسند، اگرچه به جز آموزگار، از تاثیر صعیق و مادگار فضای آموزشی ماطهر معلوم و... بر ذهن و روان کودک نیز نمی‌توان به‌احتی‌گششت.

دکتر ذوالفقاری، عنصر خلایقت را یکی از ابعاد تدوین کتاب‌های درسی می‌داند. وی‌می‌گوید: آموزش و پروزش بر آن است تا در تألیف مومن درسی به این نکته توجه کند اما خلایقت در کلاس اتفاق می‌افتد و نه در کتاب‌معللی که از لگزه‌ندارد و دانش خود را برروز نگرد چگونگی می‌تواند، از

این نویسنده کتاب کودک بر این باور است که تا زمانی که فضای مدرسه، امکان کار کارگاهی را به بچه‌ها ندهد و معلمان آموزش‌نیتند و علاوه بر فرآگیری شیوه‌های نوین با روان‌رویان کودکان آشناشوند، وضیعت آموزش و پروزش در کشور ما بهبود نمی‌یابد.

فیضی‌زاده نیز می‌پذیرد که روش‌های تدریس سنتی باید تغییر کند،و از آن‌مطلب درسی از حلقه‌کتابی به سمت فکر کردن،دوره‌ها صلا و محور، اقبیسه،خلایقت و پژوهش باشد.

کی‌معتقد است که تشبیه آفرینشلی نیژادبیشتر کنده‌به‌جهی پرداختن به کسبیت‌به‌تفکیر کاد و تفریح‌مادگان‌مون درسی برداشتن‌آموزان نوجه‌شود.

تمرکز زدایی از آموزش و پروزش

یومی‌گوید: سازمان آموزش و پروزش باید به جای پرداختن بساست‌گذاری‌های دقیق، درم آموزش و پروزش توجه کرده که در سال‌های اخیر به آن پرداخته شده اما هنوز به مرحله اجرا نرسانیده است.

دکتر ذوالفقاری، مؤلف کتاب‌های درسی فارسی- با اشاره به اهمیت یومی‌گیری و تمرکز زدایی از آموزش و پروزش

فرصتی بایاست تاخون شیرشد

در طی چیزی حدود یک سال از عمر جدید کتاب هفته، صفحه اندیشه کوشیده است تا در حد امکان در شأن نشریه‌ای باشد که داعیه فرهنگسازی دارد و در عصر گسترش خبرگزاری‌ها و به تعبیری فضای سایبر (که کار مطبوعات و خبررسانی را آسان کرده) خود در حیات خیرسمن عمل می‌کند، از گشت‌وگیاهای کلیشه‌ای اجتناب کند و نقش خود را در تنویرکردن کتابخوانی در حوزه مباحث نظری به خوبی ایفا کند. یادداشت دبیر سروس دربارِه معضل و بابه عبرتی صحیح و ضعف تالیف در این حوزه، خود نشان از مشکلات تبعی این صفحه دارد که تمام هم و غم خویش را متمرکز و متمرکز بر پرداختن به تفکر بومی کرده و این امکان را برای و هم خوردن ستونی فراهم ساخته که پیشتر نیز در چند شماره بی‌گیر آن بوده‌اید، «پیشخان نامل یا معرفی بسوط کتاب‌های جدید در حوزه مباحث نظری».

این متونی را می‌ی‌گیریم و دل خوش داشته‌ایم به معرفی کتاب‌هایی که قابلیت‌های بسیاری دارند. تا نچه قبول افتد و چه در نظر آید!

دو حکیم استرآباد

در معرفی مجموعه مقالات همایش میرداماد

ویرفندرستی

برگزاری همایشی درباره دو دانشمند بزرگ حکمت و فلسفه اسلامی -ایرانی که آوازه‌شان از قنبرسنگ گرجکان در قرون تسلط صفوی، جغرافیای گلستان و تاریخ صفویه با رشت سر گذاشت طبعاً نیازمند بازخوانی آثار آنهاست. این بازخوانی در مورد ویرفندرستی- به علا با پژوهشگران فلسفه و حکمت اسلامی- عملاً با دشواری‌های بسیاری همراه است؛ حکیمی که در فلسفه، ظاهراً مثالی است اما به مشابثت وفادار نمی‌ماند و به تعبیری درست‌تر در هیچ محیی حسن نمی‌شود و مقید نمی‌ماند و سخت تر آنکه به قلم و کتاب نیز اقبال خوبی نشان نمی‌دهد تا امروزه چنانکه شایسته و بایسته است از او بنویسند و درباره آثار او بحث و فیض صورت گیرد و از سوی دیگر تعارض در متن این دو متفکر، چهره تهدیدآمیزی به پژوهش و مطالعه تطبیقی می‌بخشد. طبعاً این

مطالعه هم گستره وسیعی خواهد داشت و هم با معضلاتی همراه خواهد بود که در محتوای کلام پژوهشگران حاضر در همایش «دو حکیم استرآباد» به وضوح رخ نماید می‌کند و کتاب اجتنالی در آراه افکار میرداماد و ویرفندرستی؛ شاهدهی

است بر سختی پژوهش در آثار و آراه این دو حکیم؛ یکی مستحکم و دیگری قلندر، این یکی سخت‌نویس و این دیگری چنان درویش که جز به ضرورت درون نمی‌نویسد.

تمام آنچه پیش‌تر آمد، بیش از هر چیز، بیان سختی پژوهش در آراه دو قطب متضادی است که در یک مکتب فکری بایندند و حتی بر متفقدانشان تأثیر بسیاری نهادند تا حدود چهار قرن بعد اندیشمندانی چون، «دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی، دکتر احمدی، دکتر احمد بهشتی، دکتر مهدی محقق، دکتر ابوالقاسم گرجی، دکتر رضا داری‌اردکانی و…» در گران گروه آیند و هم‌اندیشی بر باب آراه افکار این دو فیلسوف بپردازند تا شایند…

مجموعه مقالات این همایش که اردیبهشت ماه سال گذشته برگزار شد هم‌اکنون در دسترس قرار دارد تا حداقل این دو دانشمند تأثیرگذار از منظر ای گوناگون مورد بحث قرار گیرند و دانشجویان و علاقه‌مندان تفکر قدسی به واسطه کتابی که اخیراً به تعداد ۱۵۰۰ نسخه از سوی فرهنگستان علوم کوه‌ناراز شده بیش از پیش به این دو متفکر علوم توجه داشته‌ایم.

چگونه می توان

پیرو نیچه شد؟

به دو صورت می‌توان به نیچه نزدیک شد؛ یا اینکه فرد در بیرون فکر او بماند و به خود بگوید که فلسفه او مجموعه‌ای از تناقضات است؛ در این حال فرد از او فاصله می‌گیرد و دیگر او را

نمی‌فهمد، گویی مسائل را از پشت وپترین نگاه

می‌کند، یا اینکه بکوشد درون این فلسفه را بنگرد و رسته تشریحی که تمام اندیشه‌های او را به هم می‌پیوندد دریابد؛ در این حال نمی‌توان نسبت به فکر نیچه بی‌تفاوت ماند، نمی‌توان از فلسفه نیچه، به نگاهی ساده به فلسفه‌ای فنی و تخصصی خرسند بود. در این فلسفه به عکس، با مرئی مواجه می‌شویم که برخی از مسائل اساسی و حتی خود شما را به زیر سوال می‌کشد. نیچه خود می‌خواهد همین نوع رابطه را با خواننده‌اش برقرار کند؛ خواننده مقاومت می‌کند و هیچ چیز نمی‌شود و رفته‌رفته به این چشم‌انداز یامی‌گذارد و احساس می‌کند «استحاله» یافته است. با این همه، آشنایی با نیچه به نیچه‌ای شدن نمی‌انجامد.

چنین نتیجه‌ای بی‌معنا و بی‌ربط است. بل ولادیه – فیلسوف مسیحی فرانسوی- می‌گوید: «من می‌فهمم چگونه ممکن است مارکسیست یا پیرو هگل شد. اما نمی‌فهمم چگونه می‌توان پیرو نیچه شد.»

نیچه ما را وامی‌دارد تا حقیقت بیشتری را در مورد

خود کشف کنیم و به همین دلیل بیشتر بزرگان اندیشه و ادب قرن بیستم کم و بیش تحت تأثیر افکار نیچه قرار گرفته‌اند. هانس کتورگ گادامر چهره برجسته هرمنوتیک فلسفی و هورکهایمر آدرنو بنیان‌گذاران مکتب فرانکفورت از آن جمله‌اند. تأثیرپذیری این صاحب‌نظران نتیجه عوامل مختلفی بوده است اما به استاد مطالب کتابی که اخیراً با عنوان «مکتب فرانکفورت و نیچه» با ترجمه حامد فولادوند منتشر شده و دیگر اطلاعات موجود پس از جنگ جهانی اول، افکار روشنفکری خردگرایز و نیز هرمنوتیکی نیچه، درحالی‌رو متفکران آلمان پس از جنگ بازناب وسیعی یافت.

در مورد تأثیرپذیری اندیشه وروان نام برده می‌توان به دو نکته مهم اشاره کرد: ۱- تکرش تفسیری و تاویلی نیچه و به ویژه نظرگاه محوری وی مورد توجه گادامر و برخی از پیروان هرمنوتیک جدید قرار گرفت. ۲- نقد ریشه‌ای و پیشناز نیچه از آرمان‌های عصر روشنگری و مدرنیته باسخگوی برنامه پرچمداران نظریه انتقادی بود، یعنی آنان برخی از نظریات وی را وام گرفتند و توسعه دادند. در کتاب حاضر، سعی شده است تا پس از معرفی گوناه گادامر به بررسی اجمالی مکتب فرانکفورت و مناسبات نیچه با عرصه و خرم‌محوری توجه شود تا خواننده بتواند تأثیر افکار و خویشاوندی‌ها را بهتر درک و خردگریزی را از خردمستیوی تفکیک کند.

برگردان حاضرین سمنون کتاب از مجموعه مطالعات

نمی‌فهمد، گویی مسائل را از پشت وپترین نگاه می‌کند، یا اینکه بکوشد درون این فلسفه را بنگرد و رسته تشریحی که تمام اندیشه‌های او را به هم می‌پیوندد دریابد؛ در این حال نمی‌توان نسبت به فکر نیچه بی‌تفاوت ماند، نمی‌توان از فلسفه نیچه، به نگاهی ساده به فلسفه‌ای فنی و تخصصی خرسند بود. در این فلسفه به عکس، با مرئی مواجه می‌شویم که برخی از مسائل اساسی و حتی خود شما را به زیر سوال می‌کشد. نیچه خود می‌خواهد همین نوع رابطه را با خواننده‌اش برقرار کند؛ خواننده مقاومت می‌کند و هیچ چیز نمی‌شود و رفته‌رفته به این چشم‌انداز یامی‌گذارد و احساس می‌کند «استحاله» یافته است. با این همه، آشنایی با نیچه به نیچه‌ای شدن نمی‌انجامد.

چنین نتیجه‌ای بی‌معنا و بی‌ربط است. بل ولادیه – فیلسوف مسیحی فرانسوی- می‌گوید: «من می‌فهمم چگونه ممکن است مارکسیست یا پیرو هگل شد. اما نمی‌فهمم چگونه می‌توان پیرو نیچه شد.»
نیچه ما را وامی‌دارد تا حقیقت بیشتری را در مورد

حکومت ولایی

در فلسفه سیاسی اسلام

معرفی کتاب «تجربه کارآمدی حکومت ولایی»
بی‌تردید، میان صحت و افاق یک اندیشه و نظریه سیاسی با کارآمدی نظام سیاسی برآمده از آن از پاسخگویی به مسائل موجود و مشکلات جامعه، رابطه مستقیمی برقرار است.

از سوی دیگر، کارایی یا کارایی کارگزاران یک نظام در اجرای اهداف و تحقق آرمان‌های آن می‌تواند در کارآمدی یا ناکارآمدی جلوه کردن آن در واقع و به تبع آن در درست یا نادرست به نظر رسیدن آن اندیشه اجتماعی به میزان زیادی تأثیرگذار باشد. این رابطه و تناسب میان سه مقوله اندیشه، سیستم و کارگزاران به گونه‌ای برقرار شده

است که تفکیک میان آنها خصوصاً در برابر متفقدانشان چندان مسیر به نظر نمی‌رسد؛ از این رو دفاع از یک اندیشه متعالی یا نظام سیاسی متقن، زمانی عملاً امکان‌پذیر می‌شود که آن اندیشه یا نظام یا کارگزاران آن در مقام عمل، درست‌ی و توانمندی و کارایی و کارآمدی خود را به اثبات رسانده باشند. این سه‌ و سلالتی درباره آن، دغدغه‌های علی‌دوهم در نگارش و پژوهش کتابی با عنوان تجربه کارآمدی حکومت ولایی» هستند. ذوقلم کتاب خود را در سه گفتار سامان داده است و شمن پرداختن به مباحث نظری در باب نقش و جایگاه رهبری ولایی، وظایف و اختیارات او در فلسفه سیاسی اسلام و نیز در قانون اساسی و بررسی مقوله کارآمدی و شناختن‌های آن برای سنتز میان کارآمدی عصر ولایت قبیله در نظام جمهوری اسلامی، به بررسی‌های عینی و تجربی کارآمدی حکومت ولایی پرداخته و به طور مصداقی، کارآمدی و تقنیت عصر ولایت قبیله در طول دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی را با استناد به نمونه‌ها و موارد عینی تبیین و ارزیابی کرده است.

بخش سوم به اشکالات و رماکوها اختصاصی داده شده است. بی‌سابقه بودن نظام مبتنی بر رهبری ولایی و نقدها و نقیض‌هایی که در کارکرد آن مطرح شده است، قسمتی از مباحث این بخش را تشکیل می‌دهد. کتاب حاضر به تازگی در ۳۸۵ صفحه با شمارگان ۱۲۰۰ نسخه از سوی انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی منتشر شده است.

قصه ترازوی تفکر

و تالیف

سام حسودی

امانمی‌نویسیم! این گزاره کلی است. امانمی‌توانیم بنویسیم! این کلی‌تر است و به طور حتم نقدی بی‌رحمانه‌تر بر آن وارد خواهد شد. اما منظور از این همه گزاره کلی و کلی‌بافی چیست؟ برای در یافتن منظور لطفاً سری بریزند به بخش نمایه کتاب‌های منتشر شده که درست وسط این هفته نامه میخکوب شده‌اند. اما کجا باید جست دلیل این همه تائوسی! احتیاجاً این اصطلاح من درآوردی تعبیر کرده‌اند، به خصوص در نشریه‌ای که تلاش می‌کند تا خوب‌نویسی و درست‌نویسی را سرلوحه کار قرار دهد.

اجرانمی‌نویسیم؟ یک سوال است و پاسخ‌ها به قدری زیادند که گاه آدمی تعجب می‌کند از این همه مانع برای فهم!

اما فکر نوشتن این مثلا یادداشت از کجا آمد؟ درست از وقتی که صفحه اندیشه کتاب هفته در دوره جدید متولد شده، کتاب هفته و نیز تحریریه به یک معضل عمده مواجه است. از سویی نمی‌توان فقط به معرفی کتاب متوسل شد و از سوی دیگر، این بحران تالیف، عملاً دست من خیزگار را طوری می‌بندد که انگار کف‌آشان زمین دهان باز کند. بماند کم‌لطقی آفران‌کنانه با سویه‌بندی‌ها و رویکردهای یکسوتگرانه دلسردمان می‌کنند. کاری به وزارت ارشاد نداریم، بگذاریم. سوال مطرح شده در ابتدای این یادداشت درباره نوشتن یا به تعبیر صحیح‌تر ضعف تالیف بود. بسیاری از اهالی فکر و نظر بر این باورند که به دلیل نداشتن یا ضعف متدولوژی در پژوهش این پدیده طبیعی است و گروه دیگر اتئولوژی یا هستی‌شناسی) فلسفی را دلیل کم‌کاری می‌دانند و سرانجام نداشتن موضع درخوزه مباحث نظری علت دانسته می‌شود. اما کدام یک از اینها دلیل واقعی ضعف تالیف در حوزه مباحث نظری هستند؟

قصه ضعف تالیف در حوزه مباحث نظری در کشوری که به عنوان دامیه‌دار نظر، در حوزه‌های مختلف (از ادبیات و فلسفه گرفته تا جامعه‌شناسی و حقوق و الهیات) اسم و رسمی در جهان تفکر و تامل دارد، بی‌شاید به ترازو نیست. کف‌های سنگین به اختیار روزافزون دانش‌آموختگان دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری رشته‌های جامعه‌شناسی و فلسفه و روان‌شناسی و حقوق و الهیات و… و کف‌های سبک به دلیل ضعف آفرینش و تامل.

تحلیل مسائل فلسفی، اجتماعی وروان‌شناختی در کدامین برکه راکد مانده است که تنها به برگردان دل خوش داشته‌ایم و تصحیح و گاه تحشیه و مقدمه‌نگاری بر متن کوچک قلمسوفان اسامی. این سوال زمانی چهره تهدیدآمیزی به خود می‌گیرد که مخاطب این یادداشت سری بریزند. به کتابفروشی‌ها، نمی‌دانم باید به آماری دل خوش داشت که مسئولان ارابه می‌کنند یا مستان خالی ناآشنان با…

لطفاً قلم‌ها بگوید بلکه بدانیم مشکل چیست! گاست تا درصدد رفع آن باشیم هر چند تا زمانی که موضع نداشتن باشیم و جرحی برای گفتن نباشد مشکل رفع شدنی نیست.

باری این یادداشت تنها به قصد تلنگر نوشته شد اما گوینداری؟ البته قصد بی‌حرمتی نیست که عرصه تفکر، عرصه احترام بوده و هست اما آیا می‌توان با تسنک به این واژه عزیز از نقد حذر کرد؟ اینها سوالاتی هستند در جست‌وجوی پاسخ بی‌هیچ ادعایی، باشد که پاسخ رخ نماید.

کتاب هفته

اندیشه ۱۳۷

دوره جدید شماره ۴

شیشه ۱۵ شهریور ۱۳۸۵

نگار بهرام

«زین مقدس و روزهای زرد» عنوان دو نمایش نامه از لیب آقاخانی است که در یک جلد توسط انتشارات ستای دل منتشر شده است. آقاخان میولد ۱۳۲۲ و داری هنری کارشناسی ارشد ادبیات نمایشی است. اولین نمایش نامه‌های آقاخانی در سال ۱۳۸۰ با عنوان **«۲۹ کوته برای پاییز»** و «گل گشس» توسط انتشارات ستای دل به چاپ رسید. آقاخانی علاوه بر نمایش نامه نویسی و کارگردانی تئاتر در حوزه ترجمه فیلم‌نامه و سرودن شعر نیز فعالیت داد. اولین مجموعه شعر وی با عنوان «ارگ» در سری دوم و امیده اواخر سال ۱۴۰۱ توسط ستای دل به چاپ رسیده است.

با این نمایشنامه نویسی، شاعر و مترجم دربارهٔ آخرین کتابش یعنی «زین مقدس و روزهای زرد» به گفت‌وگو نشستیم و اینک حاصل آن…

از صفحه کاغذ تا صحنه تئاتر

گفت و گو با یوب آقاخانی : نمایش نامه نویسی

نمایش‌نامه روزهای زرد که یکی از دو **نمایش‌نامه منتشر شده** در این کتاب است در سال ۱۳۲۲ نوشته شده چرا بعد از ۱۲ سال اقدام به انتشار آن کردید؟

مهاظفر که می‌نویسد یا توجه به وضعیت نشر کتاب، نویسنده نمی‌تواند هر زمان که می‌خواهد کتاب چاپ کند. دربارهٔ این نمایش‌نامه هم باید بگویم که به دلیل وضعیت نامساعد نشر نمایش‌نامه نتوانستم روزی برای چاپ آن اقدام کنم.

دو نمایش‌نامه «زین مقدس» و «روزهای زرد» چه ویژگی‌هایی دارند که در یک جلد چاپ شده‌اند؟

به نظر من این دو نمایش‌نامه از نظر مکتب و دیدگاه عقیده اجتماعی‌اش تراکتی دارند، به همین دلیل فکر کردم می‌توان این دو را در یک جلد به مخاطب ارائه داد. از طرفی زمینهٔ تاریخی آنها فوری‌تر از سایر زمینه‌های قابل یکپسری در یک اثر هستند. هر دو نمایش‌نامه جزو سلفه خاستن من در درازنویسی هستند، چون من نمایش‌نامه‌های متعددی نوشته‌ام و امروز به این سلفه سیدم و مقصودم این سلفه را بخواه کرده و حفظ کنم. بنابراین این دو نمایش‌نامه عناصر، تعریف امروز یک موفّق از نمایش‌نامه‌نویسی و تئاتر است که در یک جلد به مخاطب ارائه شده است.

این دو نمایش‌نامه چه تفاوت‌هایی با نمایش‌نامه‌های قبلی‌تان دارند؟

هر دو نمایش‌نامه زمینه‌های دراماتیک فوری‌تری دارند. همچنین در این دو به شخصیت‌پردازی بیشتر توجه شده و اشراکتی ساختاری و وسوسگ نویسندگی دارند. از طرفی زمینه‌ای در آنها فراهم است که در نمایش‌نامه‌های قبلی‌ام به این زمینه تا اندازهٔ اندک نرفته‌ام. در واقع در این دو کارهایش از اندازهٔ اهمیت روزی چند موفقه امیر کردام و همین باعث اشراک ساختاری بین دو نمایش‌نامه «زین مقدس» و «روزهای زرد» شده است.

نمایش‌نامه اول یعنی «زین مقدس» به نظر طولانی‌تر است. مخاطب در برخی قسمقات اطلاعات خاصی دربارهٔ موضوع گفتی نمایشی به دست نمی‌آورد.

«زین مقدس» در واقع چهار تابلوی نمایشی پرسرگوش است. این نمایش‌نامه ممکن است چنین حسی در مخاطب ایجاد کند ولی خود احساس نمی‌کنم که به تمام جملات آن نیاز است و نمی‌توان بخش‌هایی از آن را حذف کنم. این نمایش‌نامه با دورخیز برای رسیدن به یک استیوژینشن تدریجی با فصل تعریف تدریجی شکل گرفته. در چنین نمایش‌نامه‌هایی که از تمام جملاتش، حرکات و سری‌های پاشدازن قدر اطلاعات استفاده می‌شود به عرصه وسیعی نیاز داریم و این نکته با تعاریف نیز هماهنگی است. اما نمی‌توان به نظر مخاطب می‌انترامی کرد، اگر بدام او احساس کرده که نمایش‌نامه طولانی‌تر روی این موعر فکرم می‌کند.

عقوت نمایش‌نامه منتشر شده با نمایش اجرا شده تفاوت دارد؟

طبیعی است که از صفحه کاغذ تا صحنه تئاتر تغییراتی ایجاد می‌شود. نمایش‌نامه‌نویس نیز باید به دفع اجرای نمایش‌نامه این تغییرات را با مقدر، البته اجرای «زین مقدس» چندان تفاوتی با نمایش‌نامه نداشت. فقط به دلیل برخی از

ملزومات اجرای اخلاقی و نظارتی، حداقل در ۱۰ مورد جزئی تغییر داده است. همچنین در اجرای روزهای زرد نیز تنها یک صحنه با نگارش دیگر به اجرا درآمد.

از این تغییرات راضی هستید؟

راضی نیستم، سعی می‌کنم در مقام نویسنده و کارگردان، یک حرفه‌ای باشم و برای حرفه‌ای بودن باید شرایط آن را بپذیرم.

دو اولین مقسم، بخش اول اطلاعات در قالب داستان و روایت منتقل می‌شود. چرا قالب داستان‌گونه و نمایشی را اقدام کرده‌اید؟
در زمان اجرای «زین مقدس»، منتقدی به من گفت که در این نمایش برای اولین بار در تاریخ ادبیات نمایشی ایران، ادبیات توصیفی با ادبیات دراماتیک ادغام شده و این دو به نفع درام پیش رفته است. در این صورت جواب روشن است.

در این نمایش‌نامه تلاش کرده‌ام نوآوری‌های انجام دهم و بخشی از پارل نمایش‌نامه که شغل و گذشته شخصیت اصلی داستان است را با استفاده از ادبیات روایی پیش ببرم و تقریبی این دو به گونه‌ای که هیچ کدام بدون دیگری قابل نباشد، اتفاق افتاد است که تا به حال نینشاده. البته هنگام نگارش این نمایش‌نامه به توفیق چنین روشی مطمئن نبودم ولی وقتی اجرا شد، منتقد و مخاطب از آن استقبال کردند.

ریسک بزرگی بود ولی من همیشه تلاش‌م این نمایش‌نامه را به اجرا درآورم. هر چه می‌توانم می‌کنم که در حوزه خلاق دراماتیک دست به تجربه بزنم. همچنین برخلاف دوستان دیگر که تلاش دارند در حوزه‌های اجرایی بیشتر تجربه کنند، قصد دارم در حوزه اجرایی تجربه‌هایم را به گونه‌ای قاطعه‌مدن پیش ببرم.

اما در مورد نمایش‌نامه نویسی می‌خواهم نمایش‌نامه‌هایی داستان‌گویی خود را با استفاده از شعرهای روایی مختلف ارائه دهم که این خود حاوی تجربیات دیگری خواهد بود.

هنرماتی انتشار نمایش‌نامه با اجرای آن چه مزایای باروری

دوست داشتم که این نمایش‌نامه همزمان با اجرا چاپ شود ولی در مجموع اسراری برای آن ندارم. چون به نظر من تئاتر و کتاب هر کدام مخاطب خاص خود را دارند و بر هم تاثیر چندانی

نمی‌گذارد، حتی نمایش‌نامه که در واقع نوشته‌ای برای تئاتر است نیز در حوزه کتاب، مخاطب‌نامه جداگانه دارد. بنابراین هنرماتی انتشار نمایش‌نامه با اجرای آن تفاوتی خوشایند بود و دلم می‌خواست هنگام اجرا کتاب نیز در سال بخشد شود. اما به هر حال، کار آسانی نبود چون تئاتر و اجرای تئاتر هر کدام مشکلات خاص خود را دارند. در نتیجه نمی‌توان همیشه اینگونه برنامه‌ریزی کرد.

در مورد این کتاب نیز باید بگویم که در پایان سال ۱۳۸۴ چاپخانه برگشت ولی ناشر به درخواست من کتاب را تا سال ۸۵ یعنی زمان اجرای نمایش «زین مقدس» نگه داشت و کمی قبل از اجرا تزی آن شروع شد.

وضعیت نشر نمایش‌نامه را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در حال حاضر هیچ ناشری حاضر به سرمایه‌گذاری برای انتشار نمایش‌نامه نیست مگر آنکه از نظر زمان بودجه و مراحل بعد از چاپ خائش است راحت باشد، به نظر من ناشران به انتشار نمایش‌نامه همچنین شعرعربی ندارند، به همین دلیل این دو قالب در حوزه نشر دچار رکود شده و کاری برای تغییر این اوضاع انجام نمی‌شود. ظاهراً بهانه این بی‌توجهی کمبود مخاطب است.

به نظر شما آیا واقعا تعداد مخاطبان نمایش‌نامه کم است؟

بله، تعداد مخاطبان شعر هم محدود است. به طور مثال مخاطبان نمایش‌نامه بیشتر دانشجویان و اهالی تئاتر هستند که تعدادشان بسیار کم است. ناشر هم رغبت به انتشار نمایش‌نامه ندارد. در مورد شعر هم وضعیت همین‌گونه است. به نظر من ما ۷۰ میلیون شاعر داریم که فقط ترابی و سبک هر کدام مغفوت هم ندارند. بنابراین ناشران نیز علاقه چندانی به انتشار مجموعه شعر ندارند. چون بازار شعر راکد است و مخاطب به هر

کتاب شعر

نمی‌کند

چون فکر

می‌کند این شاعر هم

مانند شاعران دیگری

شده با اتفاقات عاطفی

دیگری برایش افتاده و

این دلیل به سرودن شعر

روزی آورده است. البته

تا نشر حق دارد چون

می‌خواهد از راه نشر ارتقاق و وقتی

سرمایه‌گذاری روی یک اثر جواب نمی‌دهد، به اثر

مقدم مشابه پیدا می‌کلیط نزدیک شود. در حالی که

توپندندارم در تمام کشورهای پیشرفته، درآمد جایگاه

ویژه‌ای دارد که چه مل ادبیات عامه‌پسند. درآمد قابل

قرار نمی‌گیرد ولی از حوزه نشر حذف نمی‌شود.

متأسفانه در حال حاضر چاپ نمایش‌نامه و

کتاب‌های تئوری تئاتر در معرض حذف شدن

است و تنها آثار نمایش‌نامه نوسان آن هم به

سختی چاپ می‌شود که این موضوع شائب

معرفی چهره‌های جدید، در عرصه نمایش‌نامه‌نویسی

را زین می‌برد.

تفریح با انگشتان

متصدوری در مقدمه کتاب با تاکید بر

سادگی این قطعات، آنها را مطمئن نوآوری‌های ساده و ابتکاری در

روایتیک گردآوری شده است.

در این مجموعه آثاری از آهنگسازان دوره‌های باروک، کلاسیک و

مهاظفوت در مقدمه نوشته است: «... در میان قطعات برگزیده در این

دفتر روش‌هایی ارائه شده است که موانع و مشکلات فیزیکی

حرکت انگشتان و همچنین فشارهای ذهنی را در مسائل تکنیکی

نوآزادگی پایز برطرف می‌سازند.

مهاظفوت در کتاب خود از آثار ساخته شده توسط نوآوران گان کور

نیز استفاده کرده، آورده است: «همچنین از همان ابتدای آموزش باید

توجهی ویژه به طراف‌های اجزایی مانند بندینگ، جمله‌بندی و

آرتیکولاسیون(الین) در هر قطعه داشت و در صورت لزوم برای

آمدگی ذهنی هنرجو با این طراف‌ها چندنرشم جدید ایجاد نمود و

حتی خود هنرجو را به خلق نرشم‌های مناسب ترغیب کرده.

این کتاب در هفت بخش نرشم‌های برای سرعت، راحتی انگشتان،

آرتیکولاسیون... و ارائه داده و نویسنده آن سعی کرده هنرجو را به

نوآختن قطعات تمرین ترغیب کند.

در این مجموعه قطعاتی از آهنگسازان معروف مانند: هایدن،

سانتین باخ، فردرئیک هندل، شومان، بتهوون... و... گردآوری شده

است.

فرمشن انگشتان: کتابی ۶۸صفحه‌ای برای آموزش پلانتوس که در

شمارگان سه هزار نسخه و با قیمت ۲۰۰۰ تومان عرضه شده است.

کتاب ماه هنر

کتاب ماه هنر، شماره ۹۱ و ۹۲، بهار ۸۵

قیمت ۸۰۰۰تومان

نویسک و نود و دومین شماره ماهنامه

تخصصی اطلاع‌رسانی و نقد و بررسی

کتاب‌های هنر ویژه فروربین و آرایه‌بشت

ماه منتشر شد.

این شماره به میحت ویژه هنر و سنت

انتصاص دارد و در مقدمه آن که با عنوان

«ترویج شمایل‌های زمنی، تضعیف پیام

آسمانی‌ططورا» نوشته شده، آمده است: «در چند سال اخیر در گوشه

و کنار مراسم سوگاری محرم، شاعران حضور پررنگ و روبه‌رشد

شمایل‌های رنگارنگی که جلوه‌ای چشمگیر پیدا کرده‌اند، هستند... و...»

انتصاص حضور روبه‌رشد شمایل‌های ظاهری از چهره‌های (منازع)

را در ابتاده و رنگ‌های گوناگون شاعهدیی که در فرهنگ و هنر ناب

عشورایی از کمرتین جایگاه برخوردار بوده است. با نگاه به تاریخ

تصویرگری دینی به عینه درخواهیم یافت که در تصویرنگاری‌های

واقعی از موضوعات مذهبی که در نسخ خطی کار شده است هم

احساس زمنی بودن چندان ملموس نیست؛ نگارنده در پایان آورده

است، این بقیه ترویج شمایل‌های امروزی نه تنها عاملی در ترویج پیام

عشورای نیست، بلکه می‌تواند جنبه تحریفی نیز داشته باشد. این این

تصاویر ظاهری که هیچ‌گاه نمی‌توانند واقعیت داشته باشند، می‌تواند

بیاگر جلوه‌های از میراث معنوی حماسه گزلباشند؟»

«عرفان نظری و نقوش هنرهای کاربردی در معماری اسلامی ایران،»

«هندسه، نقش و تزئین در معماری اسلامی (اطومار توپوگرافی)، «معماری

و بیان عددی در هنر؟؟؟ صفوی»، «شمایل نگاری در هنر تیموری و

صفوی»، «سیر تحول کاتب قرآن تا سده هشتم هجری (دوره

ایحاثی)»، «تحول هنرکتاب نگاری عصر صفوی با توجه به کتب‌های

منتعلق» «اسمب خراسان در پیدایش، روح، رشد و تحول هنر ایرانی

- اسلامی»، «خراسان» خاستگاه پلان‌های چهار ایوانه درمعماری

اسلامی» و «آزمذنی بر معماری و هنرهای زیبای تابکستان» از

جمعه مطالب این شماره از کتاب ماه هنر هستند. همچنین مطالبی

در مورد سینمای مستند، سینما و دین، چهره‌هایی مردمی از هنر

عالمیانة نقرش، هنر و درام دینی، تصویر در اسلام، تجربه و نقش آن

در تادام موسیقی برمرسی تطبیقی آثارهای مذهبی سبستر و تجربه

و... از دیگر مطالب این شماره به شمار می‌روند.

کتاب هفته ۲۳شنبه ۱۵ شهریور ۱۳۹۵

کنفرانس زیست شناسی ایران و یک کتاب

چهارهمین کنفرانس سراسری و دومین کنفرانس بین‌المللی زیست‌شناسی ایران، هفتم تا نهمم شهریورماه در دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد. شرکت‌کنندگان در این کنفرانس در زمینه علوم مختلف زمستی شامل علوم جانوری، سلولی و مولکولی، گیاهی، بیوتکنولوژی، نانوبیوتکنولوژی، ژنتیک، دام، ایزران، میکروبیولوژی، بیوشیمی، بیوفیزیک و محیطزیست جدیدترین دستاوردهای خود را ارائه کردند.از جمله مهم‌ترین فناوری‌های نوین هزاره سوم میلادی زیست فناوری و نانوزیست فناوری است که هر دو نویدی برای توسعه آینده بشر به شمار می‌روند. تغییرات اقلیمی جهان و چالش‌های زیست محیطی، آینده بشر را با روزگاری‌های جدیدی روبه‌رو کرده‌است.به همین دلیل اقتصاد اکثر کشورهای جهان از جمله کشور ما باید با مچت گیری اقتصاد دانایی محور حرکت کند. اگر کشور ما به طور جدی بخواهد در جهت اهداف تعیین شده در چشم‌انداز ۲۰ساله کام برآورد، نمی‌تواند نسبت به رشته‌ها و زمینه‌های علم مختلف زمستی بی توجه باشد.

در حال حاضر بیش از ۵۰درصد از تولیدات علمی جهان به طور مستقیم یاغیرمستقیم در زمینه علوم زمستی است. به عبارت دیگر ۵۰ درصد از سرمایه‌گذاری‌های جهانی در این رابطه و تحقیقات دقیق کاربردی است. توجه جدی به تنوع زمستی کشور از نظر اقتصادی از سرمایه‌گذاری و بازگشت سرمایه در زمینه نفت و گاز کم‌اهمیت‌تر نیست. در همین راستا می‌توان امید غذایی، توسعه محیطزیست، حفظ سرمنه‌های عبادادی و توسعه همه‌جانبه شورا و زمین نمود.

مهم‌ترین تحولات امروز بشری در زمینه‌های سلولی‌های بنیادی، گیاهان ژن‌ریخت، داروهای نوترکیب …، از جمله علم زیست‌است. هدف مزمان این هایشان می‌م، در فراملی، فراهم نمودن شرایط ایجاد دانش، شناخت توانمندی‌ها و برنام‌ریزی برای توسعه آینده است.

در همین راستا خلاصه مقالات شرکت‌کنندگان در این کنفرانس در دو کتاب با همین عنوان یکی به زبان انگلیسی و دیگری به زبان فارسی در ۵۶۸ صفحه با حمایت دانشگاه تربیت مدرس و انجمن محققان و دانشجویان رشته‌های مختلف

در زمینه‌شناسی می‌توانند با استفاده از این کتاب و اطلاع از آخرین دستاوردهای زمستی کشور با آگاهی بیشتر به پژوهش بپردازند.

—**مهستی‌خیری**

کریستین نوسلین ولهارد در بیستم اکتبر ۱۹۲۲ و همزمان با جنگ جهانی اول در آلمان متولد شد. او فرزند دوم یک خانواده پنج فرزندی بود.
خود او می‌گوید: «من به گیاهان و حیوانات بسیار علاقه‌مند بودم، به طوری که در ۱۲سالگی تصمیم گرفتم زیست‌شناس شوم. زمان زیادی را در باغ سبزی می‌کردم و حیواناتی را نیز در آنجا نگه می‌داشتم اما دلم می‌خواست در مورد گیاهان و حیوانات بیشتر مطالعه

تولدی‌ها

حرکت به سمت حیات

کریستین نوسلین ولهارد

کنیث علاقه من با حمایت‌های خانواده رویه‌رو شد.آنها کتاب‌های خوبی را به من معرفی می‌کردند و خواهرم برادرهایم به تئوری‌های من گوش می‌کردند.
کریستین در دبیرستان، تنها درس‌های مورد علاقه خود در مطالعه می‌کرد و به بقیه دروس توجهی نداشت و همین مسأله باعث اعتراض مسئولان به او شده بود.آنها می‌دانستند که او دختر با استعدادی است و تنها به خاطر تنبلی، از خواندن برخی دروس سرباز می‌زند و تمام وقت خود را صرف برنامه‌های فوق درسی می‌کند.

زمانی که در سال آخر دبیرستان مشغول به تحصیل بود، فیزیک او را موضوعات جدید زیست‌شناسی مثل ژنتیک، تکامل و رفتار حیوانات صحبت می‌کرد و هر زمان که از تئوری جدیدی در مورد تکامل ارثه، عدد او در زمان فارغ‌التحصیلی نوانتس با خواندن کتابی از لوتر و دیگر زیست‌شناسان آلمانی در مورد رفتارشناسی، برای سایر دانش‌آموزان سخنرانی کند.

انتم مدرسه با قوت پندرش همراه شد. پس از آن تصمیم گرفتم یک زیست‌شناس و بیشتر از آن، یک محقق شوم اما کسی هم به پزشکی فکر می‌کرد. برای اینکه بتوانم پزشکی در او آگاهی ایجاد می‌کند،بانه تصمیم گرفتم یک ماه به عنوان پرستار در یک بیمارستان مشغول به کار شوم. این تجربه او را متقاعد کرد که پزشکی رشته‌ای نیست که او را راضی کند.

پس از آن، کریستین با یکسری سخنرانی‌های مارتن سِن، استاد فیزیکی نظری در فرانکفورت، جذب فیزیکی و سپس محسوب ریاضی و فیزیکی نظری شد.

اما از نظر او این رشته‌ها بسیار مشکل بودند. ناگهان دویاربه به یاد رشته مورد علاقه خود یعنی زیست‌شناسی افتاد. در تابستان ۱۹۴۲ یک دوره تحصیل بیوشیمی در نیوتگن آلمان پایه‌ریزی شد که او برای تحصیل در آنجا خانواده و برادرانش را ترک کرد.

در سال آخر دانشگاه، درس‌های ژنتیک و میکروبیولوژی تدریس شد که کریستین به این دروس علاقه زیادی نشان داد به طوری که در سمینارها این دروس نیز

شرکت می‌کرد. او در این سمینارها در مورد بیوستز پروتئین‌ها و همانندسازی DNA مثالی را اموخت. او می‌گوید: «مطلب را به سختی می‌فهمید اما بسیار علاقه‌مند بودم.

مدرک بیوشیمی را در سال ۱۹۴۹ و یازدهم ن چندان عالی گرفت زیراامل همیشه به همه دروس اهمیت نمی‌داد. پس از آن، آموزش در آزمایشگاه شروع شد. نخستین پروژه او تعیین سکناس DNA در ویروس‌های کوچک به روش دوره‌کسانی DNA-RNA بود که موفقیتی قطعی نداشت. کریستین روشی را ابداع کرد که در آن RNA

اوپه کار روی حشرات به خصوص مگس سرکه بسیار علاقه‌مند بود اما مطالعه روی جهش‌های جنینی دشوار می‌نمود. روش‌های مطالعه نوع آوری تخم‌ها و کنترل کردن جین‌ها خسته کننده و غیرعصبانیت‌بخش بود و مشاهده ساختارها و قطعات بدن و تقویت بدن جنین و ثابت کردن آنها و روش‌های آنفکراسازی آسان نبود. او به همراه همکاران خود برای انتخاب یک سویه از بین تعداد زیاد سویه‌های مختلف، روش جدیدی را ابداع کرد که این روش می‌شد از لاروها را با کوچک‌ترین جنینات، شناسایی کرد.

کریستین ولهارد در سال ۱۹۵۵ به عنوان مدیر یک شمه مستقل از موسسه ماکس پلانک انتخاب شد. موسسه چهار مدیر دیگر هم داشت که روی زیست‌سلول در فریادغه و عصب‌شناسی روی جنین مرغ کاری کردند. با انتخاب کریستین، گروه، بزرگ‌تر شد و آنها با هم مطالعات و آزمایش‌های مولکولی را شروع کردند. کریستین نوسلین ولهارد به دلیل تلاش‌های ارزشمند خود در فیزیولوژی و پزشکی، جایزه نوبل ۱۹۹۵ را به همراه دو دانشمند دیگر دریافت کرد.

کتاب معروف او coming to life یا حرکت به سمت حیات است. کتاب در مورد چگونگی حیات زن‌ها در حرکت به سوی تکامل و تکوین است. حرکت زمینی در جنین‌شناسی در فزون ۷ و ۸میلادی تازه در ابتدای راه بود این فکر وجود داشت که هیچ موجودی نمی‌تواند از نیستی ناشی شود، بنابر این، این عقیده، باور شد که یک موجود باعاده کوچک در سلول تخم اسپرم وجود دارد و نمود، در واقع عینیت بخشیدن به او موجود از پیش تشکیل شده است. (نظریه پیش از تشکیل) پس از آن مدل در قرن بیستم ثابت کرده زن‌ها مسئول ایجاد ساختارها هستند اما اساس عملکرد زن‌ها همچنان ناشناخته بود و تمام شواهدی که اثبات می‌کرد زن‌ها مسئول تکامل،به کنایه پیش می‌رفت.

با آغازی که دو دانشمند به نام‌های جانور و منود روی بیان جان‌ها و نظریه آنها انجام دادند. چشم‌انداز جدیدی در اواسط دهه ۱۹۶۰ برای فهم روند تکامل به وجود آمد. روش اطلاعات موجودی DNA، RNA و SSBها و سپس استفاده از آن برای ساخت و رتینت‌ها روی نمنی‌تواند برای مطالعات ژنتیکی تکامل مورد استفاده قرار داد. در دهه ۱۹۸۰ ژنتیک تکاملی آغاز شد و نخستین موجودی که کندهای این بحث بود، مگس سرکه بود. این موجودی که هم اکنون هم به عنوان نخستین انتخاب برای مطالعات ژنتیکی به شمار می‌رود.

کریستین ولهارد این کتاب را با معرفی اساس ژنتیک و سپس رونات، کروموزوم‌ها، زن‌ها و پروتئین‌ها پیش می‌برد. او به نظر خلاصه به نقش موجود مدل می‌تواند برای مطالعات ژنتیکی تکامل مورد استفاده قرار گیرد و اشاره می‌کند به عنوان اولین موجود، در اروپا ملاتوگاستر یا مگس سرکه را پیشنهاد می‌کند. تکوین مگس سرکه در واقع قلب داستان است. او با ارائه وقت و مکانیسم در مورد زن‌های نظیم کننده این مگس سرکه و مکانیسم‌الگهی پیاپی آنها توضیح می‌دهد. او چگونگی؟؟؟ پروتئین‌های حاصل از زن‌های مختلف برای پشندرد مراحل تکوین سخن می‌گوید.

این کتاب به مانند مسافرتی کوتاه در زیست‌تکوینی، پوره‌سه‌های حیاتی را در دنیای میکروسکوپی سلول نشان می‌دهد. در سال ۲۰۰۶ و در ۱۸۰ صفحه به زبان انگلیسی از سوی انتشارات Kluwer چاپ رسیده است.

پس‌ازا با درجه خلوص بالا تولید می‌شد و به کار او، گشک زیادی می‌کرد.

او در زمانی که هنوز تعیین سکناس DNA ممکن نبود، با ساختار بخش شروع و رونویسی می‌برد.

کریستین یکی از پیشگامان کشفیات حارق‌العهاده بود

که روشن کرد چگونه زن‌ها مراحل تکوین جنین حیوانات را نظیم می‌کنند.

او به همراه دو دانشمند دیگر، بیش از یک سال

روی امزش پیش از چهل هزار خانواده مگس سرکه کار کرد. زیرا اینکه نوانتس نقش ژنتیکی آنها را تعیین کنند.

روش آمون و حضانی آنها منجر به کشف بیش از ۲۰ هزار زن در مگس سرکه شد که پنج هزار دنده آنها برای مراحل اولیه تکوین جنین مگس سرکه اهمیت دارند و

۱۲۰ عدد نیز ضروری هستند.

آنها سه دسته زن پیدا کردند زن‌های پشت سرهم با فاصله که از سر به دم در نقشه ژنتیکی موجود هستند، زن‌های جفتی که قطعات بدن را کند می‌کنند و زن‌های تعیین تقیبت اعضا.

او کار روی جهش‌های مولر در اطلاعات سلول تخم و استفاده از آن برای شناسایی عملکرد زن‌ها را به عنوان پروژه فوق وکتري خود انتخاب کرد. در واقع او با ایجاد جهش روی یک زن و حذف یک مشخصه ظاهری، متوجه عملکرد و محصول آن زن می‌شد.

انتشارات RSC و کتاب‌های تخصصی شیمی

انجمن سلطنتی شیمی، بزرگ‌ترین سازمان اروپایی است که به صورت تخصصی در این زمینه فعالیت می‌کند. این انجمن از طریق اعضای آن در سراسر جهان که بسیاری از آنها متخصصان بنام و مشهور این حوزه در کشور و با یافته‌ها خودشان هستند حمایت می‌شود. این انجمن علاوه بر برگزاری کنفرانس‌ها و تلاش برای گسترش عمومی دانش شیمی، دارای یک انتشارات بین‌المللی و کتابخانه‌ای وسیع است که در ادامه بیشتر با آنها آشنا می‌شوید.

انتشارات RSC کتاب‌ها به این جنین وابسته است و یکی از بزرگ‌ترین فعال‌ترین ناشران کتاب‌های تخصصی شیمی در جهان به‌شمار می‌رود که از سال ۱۸۲۱ تاکنون در زمینه چاپ و نشر کتاب و مجلات تخصصی شیمی فعالیت دارد.

این انتشارات که عضو جامعه ناشران تخصصی و آموزشی است در پارک شهر کمبریج انگلستان مستقر است و حدود ۱۵۰ نفر کارمند در بخش‌های مختلف نمونه‌خوانی، ویرایش، تولید، بازاریابی و توزیع آن مشغول به کارند.

۲۰۰۵ کتاب ۲۰۰ عنوان کتاب منتشر کرده و حدود ۵۰ کتاب راهنما، رساله، شرح درس، مرجع و کتاب‌های عمومی شیمی را نیز در دست چاپ دارد. RSC علاوه بر کتاب در زمینه انتشار مجله و ژورنال هم فعالیت‌های

قابل توجهی دارد به طوری که مجله ادنیای شیمی A این انجمن به عنوان یکی از بهترین مجلات، جایزه نشریات تخصصی آسمال را به خود اختصاص داد. این مجله حدود ۲۵ هزار مشترک دارد و شامل آخرین دستاوردهای پژوهشی شیمی، اخبار تجاری و بازرگانی، مرتبط با این رشته و همچنین معرفی جدیدترین ابزار و لوازم فنی و آزمایشگاهی می‌است.

انجمن سلطنتی شیمی حدود ۴۰ هزار ان مجله دیگر هم منتشر می‌کند که از میان آنها می‌توان به دانش شیمی، تکنولوژی مواد شیمیایی و بیولوژی مواد شیمیایی اشاره کرد.

مجله‌ای که مخاطبانش آن را می‌نویسند
«آموزش شیمی» نام یکی از مجلاتی است که انجمن شیمی برای معلمان این رشته در سطح مختلف منتشر می‌کند. این مجله توسط مخاطبان خود یعنی همان معلم‌های شیمی تهیه می‌شود و یکی از بخش‌های قابل توجه آن، روش‌های تدریس موضوعات مختلف شیمی است که معلمان براساس تجربه‌های خود به آنها دست یافته‌اند. و از طریق این مجله آنها را برای همکاران خود شرح می‌دهند.

منابع online

علاوه بر مجلات، امکان استفاده از online در تمام مقالات منتشر شده این انجمن از سال ۱۸۲۱ نیز در وب‌سایت www.rsc.org وجود دارد. انجمن

شیمی در سال ۲۰۰۲ برای اولین بار تمامی مقالات خود تا سال ۱۹۹۷ و تعداد زیادی از مقالات ارائه شده توسط مراکز معتبر پژوهشی شیمی را بر روی سایت خود قرار داد. پس از آن نیز در سال گذشته، مقالات مربوط به سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۲ را که به باغ بر ۱۲۰۰ هزار صفحه بود، به منابع

online

بناپذیر بود. بخش ژئوشیمی مقالات این انجمن، منابعی غنی برای پژوهشگران این رشته است. تا به ۱۶۰ سال منابع پژوهشی این رشته که شامل ۳۲۸ هزار مقاله (حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار صفحه) است دسترسی داشته باشند.

قابل ذکر است در این سایت اتصال به منابع مقالاتی که مربوط به سال‌های بعد از ۱۹۹۰ هستند نیز میسر است.

تداخذه

مرکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه انجمن شیمی نیز از سال ۱۸۲۱ آغاز به کار کرده و ۱۶۰ سال پیشینه تحقیقاتی این انجمن را در دست خود نگه داشته است.

علاوه بر مجموعه‌های تاریخی و کهن درباره شیمی و امکانات نظیر میکروفلیم و میکروفتیس، بسیاری از آسترک‌ها و منابع بر روی CD نیز تهیه شده‌اند تا استفاده و جست‌وجو در آنها برای پژوهشگران راحت‌تر باشد.

امیر حسین شرافت

کتاب خاتم پیامبران از چه منظر و نگاه نازاری به یورپسی و تحلیل سیره و تاریخ زندگی پیامبر اسلام پرداخته است.

نمادین کتاب خاتم پیامبران با دیگر آثار آنی که در این زمینه به زبان فارسی نشر یافته در چند نکته رخ می نماید: نخست آن که نگاه کتاب حاضر به سیره و تاریخ زندگی پیامبر و مسلمانان عصر پخت نگاهی نسبتاً فراقهرایی است و شاید بتوان آن را به یک اسیره نیوی طبیعی، نزدیک دانست. به دیگر سخن در این اثر فارسی و شاید در بخش عمده آثار فارسی هستند. در حالی که در کتاب های پیامبران همه صحابه هستند، هر چند مولف توانسته باشد حق بر شی را کامل بگزارد یا در برابر برخی حقایق به آنچه دل او بدان خرسند بوده است تصریح کند.

دوم آنکه، کتاب حاضر، تاریخ تشریع را نیز در کنار تاریخ رخدادهای مکه و جنگ های دوران مدینه و سیر گسترش آنها بررسی کرده است و این نیز یکی از عرصه های متمایز کتاب خاتم پیامبران یا بخشی از آثار همانند است.

سوم آنکه این کتاب نگاه خود را به مباحثی فراتر از بحث جنگ ها و حوادث پیرامون آنها معطوف داشته و به تحولات اجتماعی، فرهنگی و جنبه های مدنی تاریخ اسلام و نیز بررسی شخصیت پیامبر اعظم پرداخته است.

و نکته پائینی آنکه، مولف در ارزیابی های خود با تصاف به مسائل گریخته و نه در دام تصد مضی نیست به آنچه در منابع تاریخ یا حدیث آمده گفتار بوده به هر چه را که به تصور عقل بشری محال می نماید. به دیگر روشی از آن سیده است و می کند. شوما در این **کتاب علاوه بر ترجمه، توضیحات و تعلیقاتی آورده باد** و **با نظر به منابع و مآخذ شیعه و سنی** به تبیین برخی مطالب پرداخته **بلد لفظاً در این کتاب و به چگونگی آن توضیح جدید و اینکه چه تفصیلهای وار نویسنده کتاب وارد می دانید؟**

با نوشته های که در ترجمه افزوده شده چند گونه است. برخی بناوشده صرفاً بر برای توضیح و آگاهی های بیشتر است. بخش عمده پاروقی ها همانگونه که شما گفتید، به نقد دیدگاه مولف اختصاص دارد. این گروه از بانوشته ها عمدتاً در مباحثی است که در آن شیعه و سنی دیدگاه مشترکی ندارند، خواه در مباحث کلامی چون عصمت، امامت و ولادت پیامبر(ص) یا مسئله فذک و یا ایمان ابوطالب و خواه در مباحث فقهی چون منته و جهاز و یا حرمت آن جالب آنکه در همین بخش است که مترجم منتظاری را که از اعراب دارد برآورده نمی یابد. برخی از پاروقی ها نیز منبع روایت ابوزهره را معرفی می کنند.

اما نقدی که بر مولف دارم این است که وی گاه نوعی را که از نویسنده متنبی چون ابوزهره وجود دارد برآورده نکرده است؛ گاه از اظهار نظر و آشکار ساختن آنچه در لا به لای سخن می توان عقیده مند بودنش را بدان فهمید، می ترسد (چنانکه در ایمان ابوطالب این وضعیت به چشم می خورد). به هر حال او تربیت یافته الاخر است و با توجه به باورهای کلامی و تاریخی، بیانش گاهی بیاخوشدنی در این کتاب از او سر توده است.

انگیزه و مشوق شما در ترجمه و پژوهش کتاب خاتم پیامبران بود و اساساً کار ترجمه را تا چه میزان از تولید فکر و اندیشه مفید می دانید؟

به شکلم، امتزاج های که برای کتاب خاتم پیامبران یاد شده، دلپلی کافی است برای اینکه کسی به سراغ ترجمه آن برود. هنگامی که در آن سال ها در جمع دانشجوی کتابی مناسب برای ترجمه موم کتاب خاتم النبیین ایو زهره و هم به لحاظ منجم و هم به لحاظ قالب، کتابی مناسب دیدیم. در مورد کتاب به طرز خاصی، اما درباره ترجمه به علم باید گفت ترجمه تلاشی با کمتزین هزینه برای نقل اندیشه بشری در یک حوزه فرهنگی به حوزه فرهنگی دیگر

حسین صاری ،متولد ۱۳۶۵ گنبد است او تحصیلاتش را تا پایان دوره متوسطه در رشته اقتصاد علوم اجتماعی در زادگاه خود گذراند سپس تاضلع و کتری فقه و مبانی حقوق اسلامی پیش رفت و از دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد فارغ التحصیل شد.

دکتر حسین صاری که در حال حاضر در کنار تدریس در دانشگاه فردوسی، کار ترجمه و تالیف را نیز می گوید، فعالیت های پژوهشی خود را با ارائه کتاب «اسلام و هنر کده» و ترجمه کتاب «الاسلام ولفق ان محمود بستای افلاک رود

وژان آیس ددها ازبیه صورت تالیف، ترجمه و ویرایش در کارنامه علمی خود ثبت کرده که از آن جمله، می توان آثار پیلی فرانز، زادی هانی عیوی در حکومت اسلامی، ابن حکیمزنی، تاریخ فردنژا و تاریخ فلسفه فقه، ترجمه کتاب اعیان سوره، گویلا و عو حادی مطهر و نیز مکتوب مدینه، تصویریت ژنوسمه و سزای، ترجمه کتاب موسوع الاحادیث الفیقه

یادماند داشته اند. او در داد فارسی کتاب خاتم النبیین، اثر ابوزهره، بیان نویسنده گان و مستکران و فرایح التحصیلات الانجوز صراست که هم در تحلیل و الوژدن مقدمه پاروقی به چاپ های مکرر، سیده است. نظر به اهمیت این کتاب و داوایه دید تازه آن به موضوع بحث و خاصیت پیامبر اعظم(ص) که بحث و گو یاد کتر حسین صاری نوشته ایم.

خاتم پیامبران

گفت و گو با دکتر حسین صابری، پژوهشگر، مولف و مترجم

است و در بسیاری از مواقع از برخی نوشته ها که به نام پژوهش عرضه می شود مقرون به صرفه تر می نماید. نگاهی نادرست در برخی از مجامع حتی در سطح دانشگاهی وجود دارد که گمان می کند هر تالیفی از هر ترجمه ای بهتر است در حالی که بسیاری از ترجمه ها دست کم از برخی تالیف ها که به ویژه در سال های اخیر عرضه شده، سودمندتر و کارآمدتر و بایسته تر است.

من در حالی که خود در تالیف بی تجربه نیستم و کتاب درسی تاریخ فرق اسلامی ۱ و تاریخ فرق اسلامی ۲ را برای سمت تالیف کرده ام، همچنان در خیلی از عرصه ها ترجمه را کاری دقیق تر، علمی تر، مسئولیت آفرین تر و شایسته تر و در عین حال، گاه دشوارتر از تالیف می دانم و از این رو همچنان در کنار تالیف به ترجمه می اندیشم.

اما درباره مترجم و انگیزه ها و مشوق های او نمی توان مجموعه شرایط و اقتادات فرهنگی، اجتماعی و محیطی را از همدیگر تفکیک کرد، هر چند مترجم می تواند در بر خود وظیفه می داند از بعضی مشوق ها و انگیزه ها یاد کند. ناشران بنیاد پژوهش های اسلامی و به ویژه مدیر عامل محترم آن جناب حجت الاسلام والمسلمین الهی خراسانی و نیز معاون محترم پژوهش وقت، آقای مرزایید که اتفاق در سال های اخیر زحمت ویرایش چند ترجمه حقیر را نیز پذیرفته و بر بنده حق دار ندادند. در پشت صحنه تلاش و تعالیم نیز، محسرم یا صبور و شکیبایی، بر بنده حق گران دارند.

اصولاً سیره نویسان دوره های اوله کتاب های خود را بیشتر با رویکرد نظامی تدوین نموده اند. به عبارت دیگر بیشتر به معنای و فتوحات پرداخته اند و جنبه های دیگر سیره مانند جنبه های اخلاقی، خاتوادگی، اجتماعی و اقتصادی سیره را با اصلاً در نظر نگرفته اند و یا کمتر مورد توجه قرار داده اند. به نظر شما این ايراد تا چه میزان صحیح است و در کتاب محمد ایو زهره تا چه میزان به این جنبه ها از

حسین صاری ،متولد ۱۳۶۵ گنبد است او تحصیلاتش را تا پایان دوره متوسطه در رشته اقتصاد علوم اجتماعی در زادگاه خود گذراند سپس تاضلع و کتری فقه و مبانی حقوق اسلامی پیش رفت و از دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد فارغ التحصیل شد.

دکتر حسین صاری که در حال حاضر در کنار تدریس در دانشگاه فردوسی، کار ترجمه و تالیف را نیز می گوید، فعالیت های پژوهشی خود را با ارائه کتاب «اسلام و هنر کده» و ترجمه کتاب «الاسلام ولفق ان محمود بستای افلاک رود

وژان آیس ددها ازبیه صورت تالیف، ترجمه و ویرایش در کارنامه علمی خود ثبت کرده که از آن جمله، می توان آثار پیلی فرانز، زادی هانی عیوی در حکومت اسلامی، ابن حکیمزنی، تاریخ فردنژا و تاریخ فلسفه فقه، ترجمه کتاب اعیان سوره، گویلا و عو حادی مطهر و نیز مکتوب مدینه، تصویریت ژنوسمه و سزای، ترجمه کتاب موسوع الاحادیث الفیقه

یادماند داشته اند. او در داد فارسی کتاب خاتم النبیین، اثر ابوزهره، بیان نویسنده گان و مستکران و فرایح التحصیلات الانجوز صراست که هم در تحلیل و الوژدن مقدمه پاروقی به چاپ های مکرر، سیده است. نظر به اهمیت این کتاب و داوایه دید تازه آن به موضوع بحث و خاصیت پیامبر اعظم(ص) که بحث و گو یاد کتر حسین صاری نوشته ایم.

سیره توجه شده؟ لفظاً با ذکر موارد و مصادیق تبیین فرمایید.

قبول دارم و همه می دانیم که بحث سیره نگاری با نگارش درباره فتوحات و معنای از یک سو و با نگارش درباره شمایل الینی و صفات و فضائل ابوطالب (اکرم الص) از سوی دیگر آغاز شده و استمرار یافته است. گر چه بعدها مباحث دستم خود، عمدتاً از کتاب های تاریخ به کتاب های اخلاق، نگاه کلام و عقاید جا به جا شده و همین نیز دلیل کاستی برخی کتاب های سیره در دوره های اخیر است.

کتاب خاتم پیامبران به غزوات و سربه ها و رخدادهای پیرامونی محدود نمانده و توانسته است با فراتر رفتن از آن قلمرو به عرصه های دیگری نیز نظر افکند. از آن جمله در فصل سوم به پیامبر اکرم (ص) می پردازد و در فصل ششم نیز ویژگی های شخصیتی و اخلاقی پیامبر را بررسی می کند و در مجموع جدای از مباحثی که به فصل های چهارم و پنجم معروض کرده، حدود ۱۵۰ صفحه را به این مقوله اختصاص می دهد و افزون بر این در دیگر مباحث نیز به تحلیل های اجتماعی و کاربردی از تاریخ و سیره و حوادث آن می پردازد. او در این کار از ثروتی که در مطالعات دین شناسی و فرقه شناسی دارد - و فهرست آثار او گویاه آن است - به خوبی بهره می جوید و از این

نظر نیز اثر او اثری برجسته است.

وضعیت آثار علمی - تاریخی مربوط به سیره و شخصیت رسول خدا در دوره معاصر چگونه ارزیابی می کنید؟ هم آثار عربی، هم آثار مستشرقان و هم آثار فارسی

به گمان من در قلمروهای زبانی مختلف، آفتی تقریباً مشابه دانمگیر شده است. برخی مطالعات عربی درباره این موضوع گرفتار تعصب فرقه ای و مذهبی هستند. برخی نیز گرفتار بی تفکری و این گرفتاری اخیر در آثار خاورشناسان بیشتر رخ می نماید. علت هم این است که برای آنها دست کم در خوش بینانه ترین تحلیل، نفاوتی نمی کند که شخصیت پیامبر اکرم(ص) چگونه تصویر نیابد و یا جمع بندی تحلیل رخدادهای صدر اسلام چه تصویری از اسلام به دست دهد. در آثار فارسی همین نتیجه به شکل دیگری دیده می شود و آن اینکه برخی نویسندگان در تاریخ نگاری خود از دام تعهد به دفاع از فرقیه های کلامی خود، برهند و ناگزیر به تعاطف دادند و تحریف تاریخ در برابر تعصب کلام و آموزه های کلامی خود شده اند.

آیا از صحت شما می توان این نتیجه را گرفت که در میان سیره نویسان معاصر، شیوه اشغل، سبک و نوع نگاه به سیره به چشم می خورد؛ یکی نگاه

مقدسی ما یانه و دیگر، نگاه بنفاد؟ مقصود شما را از نگاه نقادانه نمی فهمم اما مقصود نگاه بی تعهد در تحلیل تاریخ یا نگاه ژرفپرسنه از مطالعات خاورشناسان باشد. شاید این نوع نگاه را بتوان مصادیق های تحریف و افراط دانست. باین معنا که برخی آن اندازه در برخورد با آنچه در متون دینی حتی از نوح منابع روایی مشتعل بر احادیث شعیف و مستقیم جناب احتیاط و وسطیگری را رعایت می کنند که هر چه را در هر روایتی هر چند ضعیف آمده باشد، مستقیم جناب احتیاط و وسطیگری را رعایت می کنند. تجربه می کنند و از سوی دیگر برخی آفتاب روشنفکر ما یانه به تضایم نگردد که هر چه را در نگاه نخست و بر حسب عقل و تجربه نمی فهمند. تاویل یا انکار می کند.

به نظر شما آسیب های تالیفات مربوط به سیره، شخصیت و زندگی پیامبر اکرم چیست و برای رفع آن و به خصوص کاربردی و عملیاتی کردن مشق و رفتار و اخلاق پیامبر(ص) در زندگی بشر امروز و جامعه خودمان چه باید کرد؟

این آسیب ها را افزون بر آنچه در پاسخ پرسش پیشین اشاره شد به صورت زیر می توان خلاصه کرد: یکی تعصب فرقه ای و مذهبی به گونه ای که در سایه تعصب، رخدادها و جدایی های پس از دوران پیامبران نیز بر نسبت به فهم آنچه در دوران پیامبر رخ داده است حکمفرما شود. نشان این تعصب را هم در آثار سنی های می توان دید. حامدی که نگاه پیامبر را برقرار از صحابه می بردند در آثار شیعی به گونه ای که حضور برخی از صحابه در برخی حوادث به کل حس نمی شود یا به گونه ای غریب تفسیر و توجیه می شود.

دوم، تقدس گرای افراطی، به شکلی که نگاه پیامبر را از مرز شخصیتی که می تواند «اسوه» باشد فراتر می برد و ایشان را آن اندازه از دسترس دور می کند که حتی توان به اقتدا کردن به رقیق شده و آموذ فتاوی های شایسته آن حضرت اندیشید و آموذ فکر کردن را در آن آنها شود. این در حالی است که قرآن خود تصریح می کند که اگر پیامبر(ص) از فرشتگان نیز معوت شده بود به جامه آدمی واردگان در می آمد تا آدمی زادگان بدانند که می توان به او اقتدا کرد.

سوم، کلام گرای، به گونه ای که در سایه غلبه پارواها و برداشت های کلامی،

برداشت تاریخی مغلوب شوند. و بالاخره دانش گرای و موم زدگی، به گونه ای اجازت دهد به تحلیل و تمسک بر اصل مباحث آن اندازه که مباح و برخاستن با برداشته شود.

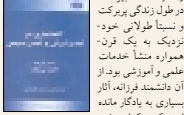
اما برای رفع این اشکالات، باید به جای اهتمام به معنای و فتوحات، بیشتر به جنبه های معنوی و اخلاقی شخصیت پیامبر اکرم(ص) پرداخت. چراکه در این عرصه اختلاف و تعصب فرقه ای نیست و تریسمی بایسته تر از اسلام و ارزش های که این دین از آنها داغ می کند صورت می پذیرد و از پیگیری سخن گفته می شود که افزون بر ارزش علمی تاثیر از کارهای در دست اقدام و جاری خودتان نیز بگوید.

مقدمات تالیف چکیده خاتم پیامبران را فراهم می آورم و امیدوارم چکیده خاتم پیامبران در کتابی یک جلدی در چاپ چهارم عرضه شود.

با کتاب شفای قاصی عباسی انس گرفتارم. پیشنهاد نشر آن را به یکی دو ناشر داده ام اما تاکنون ناشری نیافته ام. اگر برای نشر ترجمه این کتاب که به هیچ تعریف و توصیفی نیاز ندارد ناشری پیدا شود، این کار را در اولویت قرار خواهم داد.

گاه‌شماری در تمدن ایرانی

زنده یو احمد بیرشک

خودنمایی از خود به‌شمار می‌رود. در پیش‌گفتار

کتاب «گاه‌شماری در تمدن ایرانی و تمدن مسیحی» آمده است؛ «وقتی این کتاب برای چاپ آماده می‌شد، استاد احمد بیرشک پس از یک عمر خدمات بازرشی فرهنگی و علمی دیده از جهان فروست. در لحظات آخر حیات می‌گفتید که آخرین اثر علمی او یادگار و به عنوان سندی تاریخی به یادگار معاصر و به‌منظور حفظ شأن و منزلت ایشان، بدون دست‌روتن در اثر، اقدام به انتشار آن کرده است. ازاین‌رو سبک نگارش و طرح کتاب سلیقه خاص ایشان است.»

البته کتاب توسط گروهی از ویراستاران علمی و ادبی ویرایش و مقدمه کتاب توسط مترجمان برجسته ایرانی به سه زبان عربی، انگلیسی و فرانسه ترجمه شده است که این ترجمه‌ها را به ترتیب استادان آقای دکتر سید کاظم سعگری، سرکار خاتم مریم مقدم و دکتر آرتا همپارتان زیر نظر دکتر سید محمدکاظم نائینی به سرانجام رسانده‌اند. متن کتاب از هفت بخش تشکیل شده است: در آغاز کتاب در باب زبان فارسی، خط فارسی، الفبای آوایی و جدول تلفظ الفبای آوایی سخن به میان آمده است. در بخش یکم مفاهیم و موضوعاتی چون: زمان، واحدهای زمان، زمان زمین شناسی، تمدن در اینکه تمدن چیست و چندان گنجهت و مفروضه فرهنگی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. در بخش دوم، زمین آوایی گاه‌شماری، گاه‌شماری میهنی، قوانین کیهان، گاه‌شماری خورشیدی، نظریه گاه‌شماری خورشیدی پرداخته شده است. در بخش سوم، چهارم و پنجم گاه‌شماری ایرانی، گاه‌شماری میلادی (مسیحی) و گاه‌شماری میلادی و گاه‌شماری میهنی همچنین مقایسه دو گاه‌شماری مورد توجه و تحلیل نویسنده قرار گرفته است. در بخش ششم و هفتم نیز مباحث قبل خاویز، تصحیح گاه‌شماری میلادی، نمونه برای گاه‌شماری جهانی، ماه‌های ایرانی، میلادی، جهانی، توضیحی درباره طرح نمونه گاه‌شماری جهانی و باهمکاران نویسنده‌ساز مسیحی به میان آمده است. آلت نظریه مرحوم استاد احمد بیرشک در باب گاه‌شماری جهانی در آخرین کتاب او چنین آمده است: «برای وضع تقویم جهانی باید کار پس از تصحیح تقویم مسیحی به عمل آید زیرا پس از این تغییرات، در صورتی ایرانی، بازل تقویم جهانی و تقویم میلادی یکی خواهد بود. یعنی در حالی که باید باشند، آن روزگار مرکز زمین بر نقطه اعتدال خواهد بود. هنگام ظهر عقرب است.»

ایرانی رسیده ن گاه‌شماری جهانی باید نخست گاه‌شماری های خورشیدی همه طبق نظریه گاه‌شماری خورشیدی تصحیح شوند، اما از میان آنها دو گاه‌شماری در درجه اول اهمیت هستند؛ یکی گاه‌شماری ایرانی که از حیث وقت در درجه کمال قرار دارد و دیگری گاه‌شماری مسیحی که از حیث گستردهی در جهان نظیر ندارد و مسیحیان برآنند که آن را به صورت گاه‌شماری جهانی درآورند. این کار فقط در صورتی مجاز خواهد بود که گاه‌شماری مسیحی طبق نظریه گاه‌شماری خورشیدی تصحیح شود.»

کتاب گاه‌شماری در تمدن ایرانی و تمدن مسیحی از سوی بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی به قیمت ۲۵۰۰ تومان برای دوستان آن ارزشه از دانش عرضه شده است.

مهدی الساسی

«داستان» در منابع مکتوب ایران در طی چند هزار سال تمدن با شکوه همواره به عنوان یکی از مؤثرترین و جذاب‌ترین قالب‌های جذب مخاطبان مورد توجه قرار گرفته است و نویسنده آثار ایرانی آثار درخشانی را بارور کرد داستانی به خصوص در حوزه ادبیات عرفانی و ادبیات عامه پدیدآورده‌اند. اما داستان‌نویسی به سبک جدید، به دوران نهمده و آشنایی با اثنای ابداع و هنر فرهنگی بازمی‌گردد. انقلاب مشروطیت را می‌توان سرآغاز تاریخی و سر فصل داستان‌نویسی به سبک غربی در ایران دانست. در حالی این خدسال، نگارش داستان‌های کوتاه و بلند و رمان با فراز و فرودهای بسیار هم‌راه بوده است و داستان ایرانی شاخه‌ها و شعبه‌های بسیاری را به‌حافظ سبک، زبان و مخاطب خود پدیدار شده است و تعداد داستان‌نویسان به اندازه‌ای رسیده است که بتوان فرهنگ بی‌نام آثار نادرک و دیوان فرهنگ به زندگی و ادبیات آنان به اجابلی که لازم به چنین فرهنگی است پرداخت.

حسن میرعبایدی و وحشگر حوزه داستان، فرهنگ داستان‌نویسان را اخیراً با چندین‌تذقی اساسی به چاپ دوم رسانده است. با وی درباره این فرهنگ گفت‌وگویی و تب

داده‌ایم که در پی می‌آید.

مهدی الساسی

«داستان» در منابع مکتوب ایران در طی چند هزار سال تمدن با شکوه همواره به عنوان یکی از مؤثرترین و جذاب‌ترین قالب‌های جذب مخاطبان مورد توجه قرار گرفته است و نویسنده آثار ایرانی آثار درخشانی را بارور کرد داستانی به خصوص در حوزه ادبیات عرفانی و ادبیات عامه پدیدآورده‌اند. اما داستان‌نویسی به سبک جدید، به دوران نهمده و آشنایی با اثنای ابداع و هنر فرهنگی بازمی‌گردد. انقلاب مشروطیت را می‌توان سرآغاز تاریخی و سر فصل داستان‌نویسی به سبک غربی در ایران دانست. در حالی این خدسال، نگارش داستان‌های کوتاه و بلند و رمان با فراز و فرودهای بسیار هم‌راه بوده است و داستان ایرانی شاخه‌ها و شعبه‌های بسیاری را به‌حافظ سبک، زبان و مخاطب خود پدیدار شده است و تعداد داستان‌نویسان به اندازه‌ای رسیده است که بتوان فرهنگ بی‌نام آثار نادرک و دیوان فرهنگ به زندگی و ادبیات آنان به اجابلی که لازم به چنین فرهنگی است پرداخت.

حسن میرعبایدی و وحشگر حوزه داستان، فرهنگ داستان‌نویسان را اخیراً با چندین‌تذقی اساسی به چاپ دوم رسانده است. با وی درباره این فرهنگ گفت‌وگویی و تب

داده‌ایم که در پی می‌آید.

فرهنگ داستانی ایران

گفت‌وگو با حسن میرعبایدی درباره فرهنگ داستان نویسان

احوال، عنوان داستان‌ها و آثار دیگر نویسنده هم در آن آمده است.

آیا به میاحت سبکی یا میاحت دیگر هم پرداخته‌اید؟

هیچ قصارت ارزشی در این فرهنگ وجود ندارد، کاری کمالاً آکادمیک است.

از چه منابعی بهره گرفته‌اید؟

از منابع متفرع و بسیاری، مانند کتابشناسی های دوره‌های مختلف، کتابشناسی های که کتابخانه ملی منتشر کرده،

به طور صریح چه نام دارد؟

چاپ جدید چه ویژگی‌هایی نسبت به چاپ قبلی دارد؟

چاپ قبلی حدود ۱۰۰سال پیش منتشر شد و تا دهه ۷۰را دربرمی‌گرفت ولی چاپ اخیر، نویسندگان را تا سال ۸۰ فریادار، در حال حاضر نیز اطلاعات مربوط به هر یک از نویسندگان را تا سال۸۳در کتاب آورده‌ایم. به این معنی که نام نویسندگانی که آثارشان تا دهه ۸۰ چاپ رسیده، آمده و اگر پس از آن آثار هم ذکر شده است.

اگر در این فاصله احسانا نویسنده‌گانی را از دست داده ایم،

اطلاعات مربوط به این مورد هم آمده است.

به عنوان نمونه؟

به ادین در سال ۱۳۳۸.

فرهنگ نویسنده‌گان از چه منقطع زمانی آغاز می‌شود؟

از دوره داستان‌نویسی به سبک جدید، یعنی از زمان مشروطیت و سیاحت‌نامه احمدبیک در سال ۱۲۷۴، که تاکنون حدود صدسال با کمی بیش از صد سال را شامل می‌شود.

از چه کسانی نام به میان آمده است؟

یعنی شده از همه گنگشتی که مدعی داستان‌نویسی بوده‌اند می‌توانی آزرده شود. اما ممکن است که نام کسی یا کسانی هم از قلم افتاده باشد.

اگر مترجمی یک یا دو اثر داشته باشد اما آثار ترجمه هر یک اگر حتی یک اثر داشته، نامش در این فرهنگ آمده

و در مرحله بعد به آثار ادبی دیگر او اشاره شده است. مثلاً اگر نماینده هم داشته، عنوان آثارش ذکر شده است. همه تلاش ما این بوده که نام هیچ‌کس از قلم نیفتد.

این اثر چه نیازی را پاسخ می‌دهد.
ما برای تحقیق نیازمند منابع اولیه هستیم که بداییم موضوع تحقیق چیست، از چه زمان شروع شده و گسترده‌گی آن تاچه حد است. در واقع به کتابشناسی نیاز داریم. این کارها در ایران انجام نشده است، ما در زمینه شعر و معاصر و همچنین در مورد مورخان و مترجمان هم به چنین کاری نیاز داریم.

از طرفی دانشجویان برای پایان‌نامه نویسی، محقق برای تحقیق نویسنده برای اطلاع از گذشته، باید بدانند که در این زمینه چقدر کار کرده است. جوان‌ها فکر می‌کنند این تئوری‌ها را فقط آنها داشته‌اند. در حالی که پیش از آنها بسیاری از راه‌ها رفته‌اند، این نیز آنگاه نمی‌تواند ارتباط نسلی جوان با سلسل گذشته را حفظ کند.

چه ضرورتی باعث شده دست به کار چاپ جدید شوید؟
ویرایش از نام‌ها یا قلم افتاده بود که من ضمن تحقیق به آنها رسیدیم.

از طرفی دیگر پروژه شخصی‌ام یعنی تحقیق در داستان‌نویسی «این اثر کامل می‌شود و می‌توانم این کار را بندهم و بروم سراغ تحقیقی دیگر.

لطفاً در مورد ساختار اثر هم توضیحی بفرمایید.
این فرهنگ به شکل الفبایی و برحسب نام فاعلی نویسنده آمده است. تاریخ تولد، محل تولد، تحصیلات، سوانح

زندگی نامه‌ها، مجلات، دربارهٔ المعارف‌ها و منابع دیگری از این قسمت.

کار هر چه مرحله‌ای داشته

در خردچینی اولیه انجام شده است.

در چند صفحه و به چه شکل؟

در خردچینی اولیه به ۲۹۰ صفحه در ستونی رسیده که پس از یک مقدمه، مدخل‌ها آغاز می‌شود.

حدود متن هر مدخل؟

برخی مدخل‌ها ماه صورت یک مقاله دربارهٔ معارفی کمال گرفته‌اند است.

یک نمونه از مدخل‌ها می‌تواند این‌ها بخش خوبی برای این گفت‌وگو باشد.

آن احمد، جلال، ۱۳۰۰.

تهران-شهرپور، ۱۳۳۸، اسلام

در خانواده‌ای روحانی

پرورش یافت و چندین‌ها می از

سال ۱۳۲۲ را در نجف به

طلسمی گذراند، پس از

بازگشت به ایران، از ۱۳۳۲به

احزاب سیاسی مختلف پیوست و چون در هیچ‌کس از

آنها مغلوب خود را نتوانست. مدتی بازگشت به بندهای سنتی و مدتی شدت پس از دفاع الحصلی او پیروش درآمد و

ادبیات (۱۳۲۶) به استناد آموزش و پرورش درآمد و معلم شد. کار ادبی‌اش را با چاپ داستان زبانیات، در

مجله سخن(۱۳۲۲) که در سیاه هدایت منتشر شده- آغاز کرد. در همین سال مجموعه داستان هدیه و میازید، را به چاپ رساند. رادی اغلب داستان‌های این کتاب،

فره‌ای است بیگانه از جمع و معنی بین باور و تردید، دومین مجموعه داستانش «از زنجی» که می‌ریز(۱۳۲۶)

راحت‌بخش نظیر باورهای حزبی، درباره انسان‌های درگیر در

مواجهه‌های سیاسی ترش، او که در نخستین سال تحصیل

در دانشکده، به حزب توده ایران پیوسته بود. در ۱۳۲۶

همراه خلیل ملکی و جمعی دیگر از آن حزب لشعبار

کرد. در کتاب‌های مهم اثر او (۱۳۲۷) و زبان روزی (۱۳۲۸) احمد بهترین داستان‌های کن‌زمانش را به تحت تأثیر خاطرات دوران کودکی، در مجموعه پنج داستان(۱۳۲۰) نوشت. در نوشتن داستان‌ها تلاش دو نویسنده متفاوت در پیش گرفت. در سرگذشت کندوها(۱۳۲۳) و تون و القلم(۱۳۲۰) از قوم اصفهان‌ها و جنگ‌های کهن برای بیان احساسی‌ترین مسائل سیاسی زمان بهره برد. حضور او به عنوان یک نظریه‌پرداز، در این داستان‌های تلمیحی معاصر است. شخصیت‌هایی هم که می‌آفریند، معروف اما زمان‌های معاصرند(سه(۱۳۲۷) و تقریب زمین(۱۳۲۶) رمان‌های زندگی نامه‌ای هستند. نویسنده در هیات‌های قضایی و بیگانه‌ای که ارزشی در اطراف خود نمی‌داند، در داستان حضور می‌یابد و از امن خویش گرازش می‌دهد. این ویژگی در آخرین اثر داستانی‌اش، سنگی بر گوری(۱۳۲۶) به خوبی مشهود است.

شهرت آل احمد، یکی بر مسائل گوناگونی است که همه آنها را می‌پسندند، او به عنوان یک نویسنده، بخشی از اعتراضی را مدیون اثر خویش است. تری شناساک که ریشه در نثر مومن کلاسیک و محاوره مردم کوچه و بازار داشت و بی‌نویسنده‌گان هم‌دوره آل احمد تأثیر نهاده. او این نثر را در داستان‌ها و سفرنامه‌ها یابیم به کار برده که از میان آنها دهی در مقیات(۱۳۲۵) ناکل پرده‌ای است. از دیگر سفرنامه‌های او می‌توان به «ولایت عزرازل(۱۳۲۶) سفر روس» و سفر آمریکا اشاره کرد. آل احمد بر اساس سفرهایی که در داخل ایران انجام داد، چندین‌گنازی مردم‌شناسی هم نوشت که در گسترش حوضه داستان‌نویسی ایران به روش‌ها و مطلق دوره‌های تأثیر نبرد، «باران(۱۳۳۳)، دانش‌تشنای تلویک زهر(۱۳۳۷)، قدر بنیم خلیج، جزیره خاک‌گرد(۱۳۳۸)

مقالات نظری و ادبی متعددی نیز نوشته که معروف‌ترین آنها، «فربز زدگی(۱۳۲۱)، او را به عنوان نظریه‌پرداز بازگشت به نسل اصیل بومی و مذهبی معرفی کرد. کتاب او در خدمت و خیانت روشنفکران(۱۳۲۷) ادامه و تکمیل کننده فریادگی محسوب می‌شود. همچنین مجموعه مقالات ادبی «جزئی‌اتی در کتاب‌های زیر گردانده است.

«هفت مقاله(۱۳۳۲)، سه مقاله دیگر(۱۳۳۳)، زبانی‌شنایه(۱۳۳۳) و کارنامه سبک‌ساز(۱۳۳۲)

آل احمد روزنامه نگار فعالی هم بود. در ۱۳۲۵ در مقامه مردم‌پروم حزب توده با احسان طبری همکاری داشت. در ۱۳۲۹ به عنوان مدیر روزنامه «شاهانه» همکاری مطلق باقی بود. مجله «آزاد زدگی(۱۳۳۱) را به همراه خلیل ملکی منتشر کرد.

سرودید دو شماره از «کیمان» ماه(۱۳۳۱) بود و دوره‌هایی از معلم و زندگی، و جهان تو و آرش، در با حمایت‌های معنوی او شکل گرفت. آل احمد در ۱۳۲۷ از پیشگامان ایجاد کانون نویسندگان ایران بود.

از او ترجمه‌هایی از آثار فردور داستایفسکی، آلتر کامو، ژان پل سارتر، آندره ژید، آوزن بونسکو و دیگران بر جای مانده است.

سبک نثر نویسی آل احمد و جسارت او برای شناختن دست‌ر امور اجتماعی، او را به عنوان یکی از سخنوران برجسته روشنفکران معترضی دهه ۲۰ تا ۱۳۴۰ مطرح ساخت.

تازدهای پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی

عناوین تازهای از پژوهشگاه فرهنگ و معارف اسلامی به دفتر نشریه کتاب هفته رسیده است که معرفی کوتاهی از آنها در ادامه می‌آید.

● **«نغمه محمد، نگاهی به تاثیرپذیری گوته از شخصیت حضرت محمد(ص)»**، محمد اشگری، چاپ اول ۱۳۹۵، ۱۳۲ صفحه، ۸۰۰ تومان، ۲۰۰ نسخه

پژوهش حاضر با عنوان نغمه محمد نمونه‌ای از تاثیرپذیری گوته از فرهنگ اسلامی است. این اثر یکی از انفعال زیبا و شگوهمند گوته در ستایش پیامبر اسلام(ص) است و تا آنجا که می‌توانیم نام گوته به فارسی ترجمه شده بود.

یکی از جنبه‌های اصیاب آرزو شخصیت و برخی از آثار گوته شاعر بلندآوازه آلمانی، شناخت قایل توجه او نسبت به مشرق زمین و پیرو اسلام و قرآن و شیفتگی او نسبت به پیامبر اکرم(ص) است...

جملاتی را که خواننده پیش‌پیش‌هایی از مقدمه کتاب نغمه محمد است، در جایی دیگر از آن مقدمه درباره هدف ترجمه و انتشار این اثر آمده است: «این اثر به دنبال آن نیست که گوته را مسلمان جلوه دهد و یا بخواد پیششاری‌ها، تازایی‌ها و تازاسی‌هایی که طی قرون مختلف از سوی غرب بر اسلام وارد شده است را نادیده نگارد بلکه می‌کوشد نشان دهد که مغرب‌زمین هر گاه که از دایره تنگ تعصبات و پیشداوری‌ها بیرون آمده، توانسته است از فرهنگ اسلامی بهره‌مند شده و باعدای و آن را شناخته و حتی بشناساند...»

● **«عرضی خاک‌نشین، بررسی سیره اخلاقی-عرفانی مرحوم شیخ رحیمعلی ننگویان (حیات)»** مرتضی اسماعیلی زاده، چاپ اول ۱۳۹۵، ۱۵۲ صفحه، ۹۰۰ تومان، ۲۰۰ نسخه

این کتاب پانزدهمین دفتر از مجموعه «سیر و سلوک پاکان است».

در شرح فصل گردآوری شده که عناوین آنها عبارتند از: معرفی و دیدار ویژگی‌های صاحب‌بنیخ، «روح‌القدس مؤثر بر تربیت اخلاقی و عرفانی»، «ویژگی‌های مکتب و آموزش اخلاقی»، «مبایا اخلاق در تعلیم»، «روش‌های درمان رفیق اخلاقی»، و «اصول حاکم بر اصلاح نفس».

● **«دیناری و دیناری، علم از کدام چاپ اول ۱۳۹۵، ۲۵۴ صفحه، ۱۵۰۰ تومان، ۲۰۰ نسخه»**

این کتاب شامل تعدادی از مقالات علمی دوازدهم است که پیش از این در فصلنامه‌ها، کتابخانه‌ها و مجموعه مقالات به چاپ رسیده است.

«فرد روزی و دینداری»، «روشنفکری از منظر شهید مطهری»، «مطهری و مسأله» «مطهری و اصلاحات»، «اسیاس‌شناسی حکومت اسلامی از دیدگاه نهج‌الایافته»، «اصلاحات و اندیشه امام علی(ع)»، «صفت پیشگام راستین در کربلا» و «آوردگاه شهادت» عناوین بخش‌های مختلف این کتاب هستند.

● **«مجموعه مقالات همایش سراسری زنان مسائل فرهنگی، اجتماعی و جهانی سازی»** نهادهانیدانگ، تمام مضمون‌های در دستگاهها، دفتر امور خواران

این کتاب در چهار جلد عناوین جداگانه جهانی‌سازی، تفکر سیستمی در مسائل زنان یا تائکید بر دیدگاه‌های انسانی، اسلامی،

وضیعت موجود زنان در ابعاد فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و سلامت گردآوری شده که جلد پایانی به مجموعه مقالات خارجی همایش سراسری زنان می‌پردازد.

در مقدمه این مجلدات به قلم نیره قوی جنیبر این همایش آمده است: «ما عادت به نظر منفرد و متفرد و متناقصی که بیرون جابجگان در مقاطع مختلف بیان شده و عمو مانندی از افراط و تفریط، جسد و انقطاع است. بی‌مومن راهی که بر سیل انتقال و گوی‌های جداگانه واقعی و نه خورشان‌زبان در ابعاد مختلف باشد، سبیری یزیج و خم به نظر می‌رسد، خصوصا برای بشری که در عصر توسعه ارتباطات و دوران گذار از عصر سنتی به مدرنیته زندگی می‌کند و هر لحظه در جست‌وجوی جایگزینی برای باورهای خود است...»

از طر محیط نظرات کارشناسی و ارائه راهکارهایی از دید اهل نظر در جهت حل مسائل و مشکلات فکری و انسانی زنان بر اساس دیدگاه‌های علمی و اسلامی، آرا را بر آن داشت که به عنوان یک مرکز فرهنگی مرتبط با دانشگاهها در جهت تبیین مسائل پیش روی زنان در عرصه داخلی و خارجی همایش در تیرین روزانه ارتباط‌ها و دیدبخش ضرورت‌ها را بر گزای نشست‌های علمی و تخصصی و تبادل نظر دیدبخشان جهت ارزش‌گذاری رویکردی ارائه شده به جامعه و در جهت تقویت انبیا موجود، همایشی را با عنوان همایش سراسری زنان و مسائل فرهنگی، اجتماعی و جهانی‌سازی، برنامه‌ریزی نامییم تا ضمن آن‌ها نظرات به علاقه‌مندان آنان را در این امر شرکت داده و از نظرات آنان بهره‌جویم...

در طول فعالیت خیر خانه تعداد ۱۵۰ عنوان مقاله داخلی و ۲۵ عنوان مقاله

خارجی از کشورهای برزیل، بحرین، کانادا، مقدونیه و سیه فیرخانه همایش ارسال گردید که پس از ارزیابی و دلاوری توسط اعضای کمیته همایش تعداد ۳۶ مقاله به عنوان مقالات برگزیده انتخاب شدند که این مقالات در چهار مجلد به چاپ رسیده‌اند.

آفرینش متن های کوتاه

آفرینش متن های کوتاه - سیاس، تبریک، دعوت، سلیبت و آمیخته- نوشته سیدجمال دادیان طباطبایی زواره، نشر ذره، ۱۳۹۴، ۳۲۲ صفحه، ۵۳۰۰ تومان، شمارگان ۳۰۰۰ جلد

به گفته نگارنده کتاب، هدف اصلی نگارش «آفرینش متن های

کوتاه نشان دادن متن های است که تاکنون در قالب پیام‌های کوتاه تبریک و شادباش، قدرانی، سپاس‌پوش و اعتبار، دعوت و درخواست، خوش آمد و خیر مقدم و مانند آنها برای دیگران فرستاده می‌شده و در نگارش این‌ها دقت نمی‌شده است.

قرار است در این کتاب، خواننده با اصول «آفرینش متن های یادشده که در اینجا

متن، پیام یا پیام کوتاه تهیه شده‌اند، آشنا شود.

این کتاب در ۱۰ فصل تدوین شده است؛ فصل اول که تحت عنوان مقدمه‌ای بر متن کوتاه نوشته شده، بررسی تاریخچه، تعریف

من متن پیام کوتاه در سخنان پیامر و نامه و... انواع متون کوتاه، پیام کوتاه در فرهنگ عامه و... پرداخته است.

فصل دوم، ساختار محتوایی متن کوتاه را بررسی کرده است و در آن نویسندگان، خلاق، ساختار متن های کوتاه، بخش‌های فرمشتی، ویژگی‌های آفریننده متن

کوتاه و... را مورد بحث قرار داده است.

فصل سوم، ساختار شکلی متن کوتاه نام دارد و نوع و اندازه قلم، قلم‌های خوش‌نویسی، قلم‌های رایانه‌ای و دیگر مسائل و جزئیات

فنی را بررسی کرده است.

فصل چهارم این کتاب تحت عنوان «بیر استاری متن کوتاه نوشته شده است و بانک اطلاعاتی و شیوه‌های ارسال متن کوتاه عنوان فصل پنجم است که به

۱۵ صفحه ۱۵۵ نمونه‌های برگزیده سیاسی، نامه‌ها، تبریک‌نامه‌ها، دعوت‌نامه‌ها،

و سلیبت‌نامه‌ها آورده شده که در ۲۰۰ صفحه از این کتاب گنجانده شده‌اند.

آخرین فصل کتاب به آوردن نمونه‌هایی از متن‌های آمیخته اختصاص یافته و

کاربردهای مختلف این متن‌ها از جمله قرارن ماه‌های شمسی و قمری و همچنین اعیان ایرانی و اسلامی یادآوری شده‌است.

زندگی نامه و خدمات علمی دکتر تاج بخش

زندگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر حسن تاج‌بخش، نشر انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تهران، تیرماه ۱۳۹۵، ۱۴۰ صفحه، ۱۵۰۰ تومان

دکتر حسن تاج‌بخش، استاد ممتاز دانشگاه و عضو هیوسته فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران، بر وظایف خود در دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، با انجمن اسامی، نوبت و حرام ساختن آمپلی و آرامش بخود، به تحقیق در پیشینه پزشکی و دامپزشکی پرداخته و نتیجه ده‌ها سال کوشش و تلاش خود را به صورت دو مجلد کتاب بزرگ تحت عنوان تاریخ دامپزشکی و پزشکی ایران در آورده است. او از معدود کسانی است که به تاریخ علم پیوسته تاریخ پزشکی و دامپزشکی ایران توجه و عنایت دارد و در مجامع علمی داخلی

و خارجی همواره سعی کرده اصالت اندیشه و ابتکار آثار دانشمندان ایرانی را معرفی کند و به تحلیلی و بررسی آثار ارزنده و نفیس آنان بپردازد.

انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در زمینه زندگی دکتر حسن تاج‌بخش مجموعه‌ای از مقالات، نوشته‌ها و همچنین خاطراتی از این استاد را به قلم خودش گرد آورده تا اهتمام را به پاسداشت گذشته علمی

پزشکی و دامپزشکی ایران نشان داده باشد. فصل‌های اول تا سوم به قلم دکتر تاج‌بخش نوشته شده است.

داستان یک زندگی از دوم آبان ۱۳۱۶ یعنی روز تولد استاد شروع می‌شود و تا امروز ادامه می‌یابد. او در این فصل در مورد مرگ می‌نویسد: «همی متوسط، اسطغفای سنیستاقوی و سخت‌کوشی‌ای فراوان داشتم و همین‌ها چراغ فراهم برای کسی داشت بود.

او در سطوری در مورد توجه شاعرانی‌اش نیز می‌نویسد و نمونه‌هایی از نظم خویش را به نمایش می‌گازرد و در آخرین صفحات از این زندگی‌نامه ۱۱۰ صفحه‌ای می‌نویسد: «در جریان نوشتن جلد دوم کتاب، چشمم آسیب شدیدی دید و شکیه چشم‌چشم‌خویریزی کرد و دیدش را از دست داد. با آن

مطلقاً چیزی نمی‌توانم بخوانم و عوارض دیگریش مرا از پای انداخته است». بخش بعدی کتاب به مروری بر تاریخ دامپزشکی کنن ایران اختصاص یافته است. این فصل نیز به قلم استاد نوشته شده او در سطوره ابتدایی این فصل در مورد تاریخ دامپزشکی ایران می‌نویسد: تشکیل امپراتوری وسیع هخامنشی و پیروزی‌های چشمگیر آن، تمدن والای ایران در زمان اشکانیان و ساسانیان همه و همه مستزاد داشتن ششون سواره منظم و قوی و سازمان‌یستی و خیرمندی منسجمی بود که به داشتن اسبان راهوار، فاطران و طاقت‌شتران صبور و بقرذرات و باربر، قائم بود.

او در همین فصل به مدارس داروسازی، مدرسه سواره‌نظام و دامپزشکی دارالفنون و چاپخانه در ایران می‌پردازد. همچنین چاپ سنگی، حاجی عبدالله، استاد چاپخانه‌دار و ناشر کتبش، روزنامه در ایران، روزنامه وقایع افغانیه، کتاب‌های چاپی دامپزشکی زمان قاجاریه از دیگر عناوین این بخش محسوب می‌شوند.

اسیر تحول علم در اسلام و ایران، سومین بخش کتاب است که باز هم به

قلم دکتر تاج‌بخش نگاشته شده.

از جمله دیگر فعالیت‌های دکتر تاج‌بخش می‌توان به بازنویسی، تصحیح، تحقیق و تجدید کتاب «الافراسیط و الامساجت» (العلاویه) اشاره کرد که اقدام مس مهم در زمینه پزشکی محسوب می‌شود و در این کتاب شرحی بر آن نوشته شده است.

افولیدگی کتاب تاریخ دامپزشکی و پزشکی ایران، عنوان فصل بعدی است. آن ماری مولن، پزشکت و دانشمند فلسفه در مرکز تحقیقات علمی فرانسه و دانشگاه سوربن، پاریس است که در مورد تاریخ دامپزشکی و پزشکی ایران مطالبی نگاشته است و این مطلب بر کتلی گنجانده شده که توسط دکتر تاج‌بخش به زبان انگلیسی نوشته شده است و حلیم مولن برای آن مقدمه نوشته‌اند.

در گذشته دوش پزشکی، «تاریخ ایران و آبادان و زنجبوری و مساجت

زکی‌های زوایی» عناوین بخش‌های دیگر این کتاب است.

در محضر آفتاب، «بازگاری یک زندگی اسطوره‌ای»، «در عرصه

این‌شناسی معاصر ایران»، «در آوردگاه علم فیزیک‌شناسی» و «در گستره علم، ادب و فرهنگ ایران» از فصل‌های بعدی این کتاب هستند.

حیاتی دوباره باجریانی دوباره

این روزها دوباره کتاب ماه‌ها به دفتر هفته می‌رسد؛ کتاب ماه کلیات عرفانی در ۷۰۰ صفحه، ۱۰۰۰ تومان، ۲۰۰ نسخه

بر آستان کتاب ماه، «حیاتی دوباره باجریانی دوباره» هر چند هنوز هم زوال

یافته‌های خود را پیدا کرده‌اند، اما امیدواریم این کتاب ماه‌ها هر چه زودتر به

دراغاه معرفتی آنها را می‌خوانید.

کلیات ۱۰۰-۱۰۰۰

در این جلد از کتاب ماه کلیات که به شماره صدم رسیده است، محمد سیاسی در سخن سرخیز آورده است: «آستان احراق شریف می‌باشد که انتشار شریک کار شداری است و برای دست‌اندرکاران

یک مجموعه راه به انداز یک سال طول می‌کشد و وقتی یک‌نشر در صحنه‌ها شده، بنده نمی‌توانم تلاش را پشت نگه داشته است. پس من این توان

باید همه راه‌های ممکن را در پیش بگیرم و تلاش کنم تا بتوانم به این

کتاب ماه در این شماره می‌خوانید: «حیثیت حقوق مالکیت فکری در توسعه پایدار، گفت‌گو

باید حسن برحسب هیئت حقوق‌افز و هنری از دیدگاه علمیه، گفت‌گو

باید محمد خصلتی، سازمان جهانی مالکیت‌مس، حیثیتی به کارگیری ویلاگ‌ها

در گنجینه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی امروضا صفتی، شیما مرادی و...»

کودک و نوجوان ۱۰۳-۱۰۲-۱۰۱

عقود بر نویسندگی کودک و بزرگسال، دغدغه اصلی سخن سرخیزی در این مجله است. وی در مقدمه

آورده است: «باور خوش شکی سخت است! بدنامی نوزادان بی‌طرف که هنوز درین نوسنگ‌اند،

قزاقی هستند که باور فردین بی‌ایات کودکان و نوجوانان، بزرگسالان، هیچ‌کلماتی وجود ندارد...»

در این شماره می‌خوانید: نقش علوم تربیتی در

ایفیات کودک، دکتر عبدالمطعم کریمی، کارکردین و فلسفه در نقد محتوایی

ایفیات کودک و نوجوانان (۱) کتابخانه کودکان مونت‌رال، مریم نونگانی؛

داستان‌های مصور با قصه‌های دوزخانه، فرهاد صافتی و...»

دین ۱۰۴-۱۰۳-۱۰۲-۱۰۱

شماره‌های ۱۰۱، ۱۰۲ و ۱۰۳ هر یک در یک مجلد منتشر شده‌اند.

در سخن سرخیزی شماره ۱۰۱، ۱۰۰ آمده است: «این شماره از نشریه کتاب ماه دین به نمایه فنی و چندوجهی شماره‌های قبل اختصاص یافته است. تا هم خوش‌شانان را در زمینه‌ی اطلاعات مجموعه یاری رساند، و هم از اهتمام یک دوره خبر ده‌سد.

در جلد شماره ۱۰۲، ۱۰۳ می‌خوانید: فلسفه طبیعی

معدنی‌علمی، تحولات تاریخی، سیاسی، علمی موجودیت دینی شیعه

امامی، توجه اصول کافی، مفضلین، عصر جعفری، کتاب الصراط، حرکت و

تحول از دیدگاه قرآن، تاریخ ادبیاتی قدیم، تحفه‌ای که تقدیر از کلتور/

تشریح و حضرت محمد(ص) در آینه آثار مکان‌های مقدس زیارتی و...»

امیروشنگ اتوری

معرفی یک کتاب کهن

متون قدیمی اعم از ادبی،تاریخی،علوم شرعی یا غیر شرعی از هر شکلی که باشند در زمر منابع بارزش تاریخ نگاری قرار دارند. در تاریخ پرفراز و نشیب ایران زمین نیز منابع نوشتاری فراوانی از گذشته به یادگار مانده است که بی تردید هر یک در روشن شدن زوایای گوناگون حیات گذشته ایرانیان بدون تاثیر نخواهند بود.

گروه چندی است که توجه به نسخ خطی و متون قدیمی در محافل علمی کشورمان به جایگاه شایسته خود نزدیک شده ولی با این حال هنوز بسیاری از منابع نوشتاری کهن همسند که به تعلق به تصحیح نرسیده‌اند، طبیعی خواهد بود که سامان‌یافتگی نسخ قدیمی امر تاریخ نگاری و به دنبال آن شناخت صحیح و دقیق گذشته ما را یاری خواهد رسانند.

از این رو در این شماره به اندازه وسیع دانش خود به معرفی یکی از متون قدیمی که با توجه به پایه علمی نگارنده از اهمیت امر برخوردار است خواهیم پرداخت. شاید این مطلب برخی از معجمان ارجمند کشورمان را به تصحیح ترغیب نماید.

یکی از کتب مورد نظر، «زَهة القلوب» اثر نویسنده مشهور حمدالله مستوفی (۸۶۰-۷۵۰ ق) است. در ابتدا یادآور شد که کتبی که امروز با عنوان زَهة القلوب در دسترس علاقه‌مندان قرار داشته بخش سوم این کتاب است که متخصص به اطلاعات جغرافیایی دارد کتاب اصلی که در سال ۱۲۰۰ق به تالیف رسیده است، از سه قسمت تشکیل شده که توضیح آن خواهد آمد.

حمدالله بن ابی بکر احمد بن نصر مستوفی از مردم قزوین بوده و تعلق به خاندانی داشت که خود از اقطاب حربین پوزدیریاخی می‌دانستند. خاندان مستوفی به‌طور موروثی در خدمت پادشاهان وقت به شغل استقفا اشتغال داشتند.

از حمدالله مستوفی سه کتاب در دست است؛ یکی تاریخ گزیده که در حقیقت تلخیصی است از جامع التواریخ رشیدالدین فضل الله که نثری بسیار زیبا، شیوا، ساده و پر معنا دارد. دیگری فرهنگنامه که اثری است به نظم حدود هفتاد و پنج هزار بیت که در فاصله سال‌های ۷۳۰-۷۳۵قته شده و آن تاریخ‌ناستی است عمومی از آغاز میلادیسارایم(کرم) تا زمان حیات مؤلف.

کتاب سوم نیز زَهة القلوب نام دارد که مشتمل است بر یک مقدمه (فاتحه) سه مقاله و یک خاتمه که با وجود اهمیت آن تنها بخشی از آن به چاپ رسیده است.

قسمت سوم که مورد چاپ قرار گرفته است درباره علم جغرافیاست و تاکنون دو بار به تصحیح رسیده است. بار اول توسط گایل‌لشترنخ اسلام‌شناس برجسته انگلیسی به سال ۱۹۵۰میلادی بر اساس نسخه چاپ

بمبئی و چندین نسخه خطی بارزش دیگر. کتابی که لشترنخ به تصحیح رسانده در سال ۱۳۲۶توسط انتشارات دنیای کتاب برای نخستین بار در ایران به چاپ رسید در دسترس محققان قرار گرفت. کار او به شیوه انتقادی و با دقت فراوان تهیه شده بود.

تصحیح دیگر زَهة القلوب را استاد دکتر سید محمد دبیرسیستانی با تعلق و تحلیله فراوان در انجام رسانید و انتشارات طه در سال ۱۳۷۸ آن را به چاپ و نشر سپرد. در تصحیح اخیر، مصحح با مقاله شش نسخه نایاب و با این سال آن تصحیح نیز خالی از اشکال نیست. متع به دست آمده است. ایجاد که نشان‌دهنده غرض و طول جغرافیایی مناطق از نصف‌النهار خدالات است، برخی نام‌های نادیده می‌شود.

علاوه بر این هیچ یک از دو تصحیح لشترنخ و دبیرسیستانی، نقشه شیکه داری را که در کتاب چاپ بمبئی موجود است مورد استفاده مجدد قرار نداده‌اند. مقاله سوم که به چاپ و تصحیح رسیده است، «در صفت بلدان ولایات و بقاع» است. مقاله دوم در ذکر استان و استان بر دو گونه است، مکتب‌الصورة و المعنی متفاوت الهیة والحرکة. اما مقاله اول کتاب چاپ بمبئی آکنده است از تصاویری چون صورت بد اصغر، صورت دب اکبر و صورت فکه، صورت جوزاء، صورت اسد و…

یکی از بخش‌های ارزشمند زَهة القلوب در مقاله اول، از صفحه ۲۲ به بعد به چشم می‌خورد با عنوان ابواب اول تاریخی که در ایران عمل می‌کنند و آن شش تاریخ است.

مستوفی در ابتدا شرحی دقیق و طولانی از تاریخ هجری به دست داده و انواع قمری و شمسی آن را مشخص ساخته است. سپس تاریخ‌های اسکندری و یهودی ایغری، جلالی و یزدگرنی را توضیح داده است و اشکال دایره دوازده برج و جدول سعد و نحس آن می‌تواند مورد استفاده فراوان علاقه‌مندان به تاریخ نجوم اسلامی قرار گیرد.

اگر خواهیم مطالب مقاله اول را فهرست کنیم، چنین خواهد شد:

- شرح اشکال کوکب و صور البروج صفات ۱۲ تا ۲۷

- اساس کوکب (عرض و طول جغرافیایی)، ۲۸ تا ۳۳

- شرح ثواب سماوی، ۳۳ تا ۳۴

مقاله اول ۶۰ صفحه است و ۲۳ درصد از کتاب را در بر گرفته است.

مقاله دوم در ذکر نوع انسان است که با ۶۸ صفحه ۱۸ درصد کتاب را به خود اختصاص داده است.

مقاله سوم در صفت بلدان و ولایات و بقاع، همان بخشی است که توسط لشترنخ و دکتر دبیرسیستانی به چاپ رسیده و مشتمل بر ۱۲۱ صفحه و ۲۹ درصد کتاب است.

کتاب چاپ بمبئی در مجموع ۳۲۲ صفحه است و هر صفحه در صورتی که تصویر یا جدولی در آن نباشد از بیست و پنج سطر تشکیل یافته است. خط کتاب نستعلیق و چاپ آن سنگی است. نقشه شیکه‌کداری که درون کتاب به چاپ رسیده یکی از مهم‌ترین یادگارهای به جای مانده از قرن هشتم هجری است که استساج آن به دست ما رسیده است. این نقشه شیکه‌دار، به مکتب نجیب بکران در آغاز قرن هفتم هجری تعلق دارد و تاکنون اطلاعاتی از اصل نقشه در دست نیست. شش خطی زَهة القلوب با سال ۱۳۷۱ هجری قمری به طبع نرسیده بود. در این سال مصداق با میلادی این کتاب تحت مدیریت مهرا احمد شش‌زنی مکتب به ملک‌الکتاب در بمبئی انتشار یافت و به زَهة القلوب چاپ هند با بمبئی مشهور شد.

کتاب یکی مقدمه (فاتحه) سه مقاله و یک خاتمه تشکیل شده است. بخش فاتحه آن مشتمل است بر مقدمه و دیباچه که در ذکر ترتیب ابواب اولاک و نجوم و عناصر و مباحث بلذکن من الالاول العولیه و السقلهه است و به منظور شناخت علم نجوم و ستاره‌شناسی قدیم اسلامی می‌تواند، حائز اهمیت فراوان باشد. به ویژه اینکه مکتب، هفت برافه توسط حواجه نصیرالدین تومسی حدود یک قرن پیش از تاریخ تحریر این کتاب پدیدآمده و دستاردهنده فراوانی در علم ستاره‌شناسی به همراه داشته است. دیباچه‌ای نیز در ذکر نوع مسکون و شرح و طول و عرض و صفت اقلیم و وصف اطراف آن به همصیه کتاب است.

مقاله اول به ذکر تکوین مویله، تلله، مائلن و نبات و حیوان، تعلق دارد و می‌توان نام علم زینت‌شناسی را بر آن گذاشت.

مقاله دوم در ذکر انسان است. مستوفی می‌نویسد، انسان بر دو گونه است. مکتوب و لوعنی، متفاوت الهیة والحرکة. سپس چهاروجه را توضیح داده است. اهمیت بخش‌هایی از کتاب مستوفی که تاکنون تصحیح نشده‌اند، کمتر از مقاله سوم آن نیست.

سیر استعمال انگلیس در ایران

ایرج تهرودگر کیا، نشری، ۱۰۰، نسخه، ۲۲۷ صفحه با فهرست اعلام، ۲۵۰۰ تومان.

بیشتر توجه نویسنده بر سیر استعمال انگلیس در ایران از ابتدای سده سیزدهم هجری قمری به این سو متمرکز است. بنابراین در این کتاب، حضور موثر سیاسی و اقتصادی این دولت از زمان ورود به خلیج فارس تا انتخاب مسقط کوه‌های وپس کرانه‌ای آن به شکلی کاملاً خلاصه مورد بررسی قرار گرفته است.

نگارنده معتقد است که مرحله نخست نفوذ سیاسی بریتانیا در ایران با شروع سلطنت فتحعلی‌شاه قاجار از سال ۱۲۱۲ ق، آغاز می‌شود و تا پایان سال ۱۳۳۷ ق، عهدمان با سلطنت احمدشاه به شکل نفوذ مسالمت‌آمیز سیاسی و اقتصادی ادامه می‌یابد.

مرحله دوم به تلاش آن دولت در عقد قرارداد ۱۹۱۹ در زمان کابینه وثوق‌الدوله بازمی‌گردد که در آن نیز قرار فاک نام می‌ماند.

مرحله سوم به روی کار آمدن رضاخان بعد از کودتای ۱۲۹۹ خورشیدی مربوط می‌شود که برخلاف دو مرحله پیشین، سیاست بریتانیا در حیات نفوذ مسالمت‌آمیز خارج شده و به سیاست هتاهمی تغییر می‌یابد.

کتاب در دو بخش با عنوان انگلیس کانون استعمار در جهان و امپراتی سیاست تحت‌الحمایگی و شکست آن تقسیم شده است.

سازمان زنان ایران

حمیرا زنجیر صهرانی، موسسه مطالعات تاریخ معاصر، ۱۵۰۰ نسخه، ۲۰۰ صفحه با فهرست اعلام، ۲۲۰۰ تومان.

تاریخ معاصر ایران آکنده است از رویدادها و جریان‌هایی که بسیاری از آنان مورد تحقیق و بررسی پژوهشگران قرار گرفته است. کتاب سازمان زنان ایران در نوع خود تحقیق کاملاً بدیعی است بر روی یکی از همین موضوعات تاکنون مغفول مانده.

کتاب با بررسی اجمالی نقش اجتماعی زن در غرب آغاز می‌شود. به نظر می‌رسد نگارنده در ابتدا قصد داشته است مقایسه‌ای تطبیقی به دست دهد. بخش دوم کتاب به بررسی اجمالی حیات اجتماعی زن در ایران اختصاص یافته که به دو قسمت پیش از اسلام و بعد از اسلام تقسیم شده است اما به

جهت اجمال پیش از اندازه‌تصویر روشن و واضحی به دست داده نشده است.

در بخش‌های سوم و چهارم نیز کماکان نویسنده به دنبال شبیه تاریخی جمعیت‌های زنان در ایران است. نخستین جمعیت‌های زنان در اواخر دوره قاجاریه، جمعیت‌های زنان در زمان سلطنت و زشاده و شورای عالی زنان، هر یک مورد بررسی قرار گرفته است.

بخش‌های اول تا چهارم کتاب را سرن‌لر در واقع مقدمه‌ای برای بخش پنجم دانست که به صورت مفصل به سازمان زنان ایران اختصاص یافته است.

سازمان زنان ایران به دنبال تعطل شدن

شورای عالی زنان در سال ۱۳۱۶ رسماً

شروع به کار کرد.

ریاست سازمان به اشراف پهلوی سپرده

شده بود. این سیاست از سوی محمدرضا

انخدا شد تا با گذاردن اخصای توتیک

سلطنتی در سمت‌های در زمینه امور تربیه

و عام‌المفقه، اجتماعیه بخشی از باندهای

و روسای‌های ملی و اخلاقی اطراف آن خود را غفل دهد. به همین منظور،

جامعه برپه خود را بی‌شمع راه‌شناس جمعیت‌ست راه عادلانه‌ساز امور

وزرش و بخشی از آموزش نظامی را به علاحم‌رضا و نظارت بر برنامه‌های

عملی‌اتنی گیلان و مازندران را نیز به سپهر سپرد.

طبیعی بود که سازمان زنان ایران در جهت تحکیم سیاست‌های رژیم

پهلوی کام بردارد و ترویج فرهنگ غربی و شتوق بی‌حجبی نیز از جمله

اهداف مهم این سازمان بود.

در آخرین ماه‌های سال ۱۳۵۵ سازمان طرخی از اهداف جدید چادر به

عنوان پوششی دست و پاگیر و بازدارنده زنان از تحرک و فعالیت و به

عنوان مظهر بارهای فکری و روانی آماده نمود و به منظور مبارزه با

حجاب، راه‌های مختلفی از جمله پیوستگی از روشنه‌های گروهی پیشنهاد

کرد، غفلت از اینکه حکومت‌ها هر قدر فادر نخواهند بود بر تمام شونات

فکری و ورزش‌های عقیدتی ملت‌ها یخ تکلیف بیهکند.

علم و مدرنیته ایرانی

بغی آزاده ارمنی، انتشارات موسسه

تفکرات و توسعه علوم انسانی، ۱۲۰۰

نسخه، ۲۳۰ صفحه، ۲۸۰۰ تومان

کتاب «علم و مدرنیته ایرانی» نوشتار دیگری است در حوزه مسائل فکری و دلالی توسعه نیافتگی تاریخی ایران. گرچه در کتابی که به ایرانیان در پی علل و عوامل واپس ماندگی خود نسبت به جهان پیشرفته به تکلیف افتاده و به نظر می‌رسد این عرصه شده‌اند اما به نظر می‌رسد این عرصه هنوز جا دارد تا تحقیقات بنیع و الهیانه‌های مغفوت را در خود پدیدار باشد.

نگارنده پس از طرح اساسی پرسش‌های بنیادین خود درباره مسائل توسعه‌نیافتگی ایران در مقدمه کتاب، به فصل اول تحت عنوان مدرنیته در ایران، به چگونگی برخورد و ورود مدرنیته و مظاهر آن در ایران پرداخته است. در این فصل با تعریف مدرنیته پارادیم توسعه‌نیافتگی از ایمان‌دینیسی، اقتصادی و فرهنگی آن توجه نویسنده را به جدول جلب کرده است.

فصل دوم به مباحث فکری مدرنیته ایرانی اختصاص یافته است. ارمنی در فصل سوم جلوه‌های مفهومی مدرنیته ایرانی را با تعریف شرق‌شناسی و ایران‌شناسی مورد پردازش قرار داده و بحث آموزش جدید را توضیح می‌دهد.

فصل پنجم که دربرگیرنده تحلیل‌های نویسنده است «جلوه‌های علمی مدرنیته ایرانی» عنوان یافته است. بخش کرانه اما خواندنی ویژگی‌های علم در ایران از نقاط قوت کتاب به‌شمار می‌رود. در بخش علوم انسانی جدید در ایران از ادبیات فلسفه، علوم طبیعی و جامعه‌شناسی مورد بررسی قرار گرفته است. در نهایت بحث روش‌نگی جامعه‌شناسی در ایران خواننده را با جامع‌نگاری جامعه‌شناختی روبه‌رو می‌سازد.

کتاب علم و مدرنیته ایرانی از ساختار و شاکله نوشتاری مطبوعی برخوردار است چنانکه مطالب به صورت مرتبط با یکدیگر همواره با تراعد و خلاصه‌ای برای هر فصل تقسیم‌گزیده است از این رو خواننده به

وضوح به نیت هدف نویسنده نزدیک می‌شود. فصل ششم کتاب با جمع‌بندی نتیجه‌گیری و اولین قسمت کتاب است. نگارنده به همان اندازه که در استفاده از منابع دست‌اول و سایر کتاب‌های مربوطه به موضوع، موفق است در استفاده کردن از اسناد به‌شکست شفیع عمل کرده است. حوزه توسعه‌نیافتگی ایران چون به طور مستقیم به مباحث و رویدادهای تاریخی مرتبط می‌شود تاریخ‌نگاری معاصر بدون استفاده از اسناد از اعتبار کافی و وافی برخوردار نخواهد بود. از این رو محققان و پژوهشگران در این مقایسه‌ای تطبیقی به دست‌دهد باشند که برای ورود به هر عرصه تاریخ و تاریخ‌نگاری می‌بایست اصول و قواعد علمی آن را رعایت کنند.

ادبیات جنگ

از نگاه

نسل باروت

نگاهی به کتاب «نسل باروت» به کوشش «ابراهیم زاهدی»

محمسن مطلق

نویسنده‌گان و پژوهشگران جنگ، هر یک راجع به ادبیات و تاریخ جنگ، دیدگاه‌ها و نظرات خاص، روشن، راهگشا و شاید تا حدودی شخصی و مفرد خویش را یادند. باید هاست که در مساجدها، مقالات، داستان‌ها و مطالعی که راجع به جنگ تحمیلی نوشته می شود، این دیدگاه‌ها به‌طور محسوس و نا محسوس در معرض فکر و اندیشه عموم و اغلب انحصوس دستارداران این ژانر قرار می گیرند.اما برآنگذگی و روزنوییدن این گفتگوها شاید آفت اصلی و دلیل فراموش شدن آنها باشد.

اینکه چه کسانی در رابطه با ادبیات جنگ حرفی برای گفتن دارند، چه کارهایی در این خصوص انجام گرفته و چه مشکلات و موانعی پیش روست، همه و همه حرف‌هایی است که در کتاب وزین و خواندنی اشلی باروت» به کوشش ابراهیم زاهدی مطلق گرد آمده است.

شاید در میان محاسن فرزان این اثر، حسن غالب آن باشد که تکلمی اندیشه و آراء، نویسندهگان، بدون دخل و تصرف، شایع‌المنطق را برای

نقد و تحلیل دیدگاه‌های آنان در کنار تشریح وضعیت و شرایط موجود با مورد نیاز ادبیات

انتشار این کتاب را برعهده داشته معقد است. نشر صریح به حکم ادب داری و به دور از هر گونه حب و بغض در نقل مطالب نه چیزی به آن افزوده و نه چیزی از آن کاسته است تا پژوهشگران فرزانه و عزیز ضمن اشراف و مدافعه بر جهت ادبیات دفاع مقدس و مغایبه آن با ادبیات جنگ سایر ملل از راهگذر صمیمیت و اخلاصی در این گفت‌وگوها، میمانان خوان بی تکلف نسل جنگ باشند.

طرح اولیه این گفت‌وگو از آنجا شکل گرفت که رمان دفاع مقدس به عنوان یکی از انواع ادبی قابل اعتنا در سال‌های اخیر، توجه اهالی ادبیات رایه خود جلب کرد.

اما این آثار با نقد و تحلیل‌های عمده رویه رو نشد، بلکه عدای به هر دلیل، سنگ تیرگی و تمجید از

کاهی در این عرصه رایه سینه زنده‌و عمده نیز به هر علت این آثار رایه سنگ نهمت و اغراض استند آقای زاهدی مطلق خود می گوید. «بنا مصمم شدم تا مجموعه‌ای از آثار خود را تاخوب را به‌طور جداگانه بررسی، نقد، تحلیل و با یکدیگر مقایسه کنم تا ضمن تحلیل آثار تلاش‌های ادبی برخی نویسندگان، سبلی انگاری برخی دیگر را در نمایش قدرت زرمندانگ و ادبیات جنگ بازگو کرده باشم. اما به دلیلی که شاید بعدها به آن پیروزم متصرف شدم، مدتی اصل نقیضار را کنار گذاشتم تا وقت بیشتری برای بررسی آثار جنگ پیدا کنم. اما امواج ساحت قدسی دفاع مقدس و ادبیات مبعث از آن، بی‌خوشی و خروشی تراز آن بود که نقیضار در کنار بماند. پس وظیفه‌ای که جنگ و ادبیات آن به عهده نویسندگان گذاشته است را (لکنه بالاتر از وظیفه، خود را بر ادبیات

تحلیل کرده است) به خاطر آوردم.

نزدیک به پنج ماه به مشورت با دوستانی گذشت که چند تن از ایشان در همین گفت‌وگو‌ها پاسخگویی سوالات حاصل مشورت‌ها در پیش گرفتند. مصاحبه با نویسندگان رمان جنگ شد، تا در نقد و تحلیل‌های خنک و بی روح، ادبیات نویی جنگ را یک جلایه محاکمه کرده باشیم. اما در مراحل عمیق افراد و نویسندگان برای گفتگو گزیدم، که منوجه شدم که بیش از هر طریقه رومان جنگ بودن ادبی انتخاب افراد به تأییر نام برخی از صاحب‌نظران از نفیهرت من حذف خواهد شد. این نقص آشکار است. بنابراین این پیش شرط حذف شد تا این مجموعه ماحصل گفت‌وگو با این افراد باشد.

لازم به ذکر است در کتاب «نسل باروت» با نویسندگان و پژوهشگران چون امیرحسین فردی، فریا کلهفر، مصطفی رحماندوست، مجتبی رحماندوست، احمد دهقان، محسن مومنی، علی اصغر شیرزادی، محمد رضا رهگذر (سرتیار)، مرغمی سرهنگی، حسین قاضی، جواد محقق و رضامیر جانی، گفت‌وگو شده است.

شاید منتقدی تر این بود که با بازگویی در برخی مصاحبه‌ها و نوع نوشتار آنها در رعایت بند

نکات کار بهتر و خواندنی تری از آب درمی آمد اما آقای زاهدی بر این باور است که در دو دلیل باید شکل اصلی و اولیه مصاحبه حفظ می شد؛ یکی اینکه مصاحبه فقط متعلق به مصاحبه‌کننده نیست و تلاش دوطرفه است که مصاحبه‌شونده بخشی از این تلاش را برعهده دارد، پس به خود حق ندادم که مصاحبه‌ها را کامل ویرایش کنم چراکه آنها به اضمای مصاحبه‌شوندگان رسیده بودند.
اینکه تاریخ اولین مصاحبه به مهرداد سال ۱۳۷۷ برمی گردد. قرار است خواننده این کتاب همانطور که با نظرات مصاحبه‌شوندگان در پنج یا شش سال قبل آشنایی شده، با نشر مصاحبه‌کننده هم که خودم باشم در همان زمان رویه رو بماند. قطعاً اگر قرار به بازگویی بدهم هر سال می توانستم نحوه نگارش و تنظیم مصاحبه‌ها را تغییر دهم، چراکه من سال به سال و روز به روز اینکه لحظه به لحظه مانند دیگران در حال تغییر هستم.

با دوزیم می شویم که ابراهیم زاهدی مطلق تا دیگر این مجموعه، از نویسندگان و روزنامه‌نگاران خوب کشور است که در حوزه ادبیات کودک و نوجوان و ادبیات داستانی نیز فعالیت دارد. علاقه و دغدغه نوشتن در دوران دفاع مقدس باعث شد او مهم‌ترین وظیفه خود را نوشتن برای جنگ و زندگی و عاقلی‌گی که از جنگ ما می‌گیرد، قرار دهد. این بود که تمام تلاش و فعالیت خود را در زمینه مصاحبه و گفت‌وگو با دست‌انگزاران ادبیات دفاع مقدس قرار داد و در کنار روزنامه‌نگاری به بررسی و نقد داستان‌های دفاع مقدس نیز پرداخت.

کتاب «ضای زها» اثر ابر اساس زندگی شهید سید محمد دستار و «ه آقای اسدی» بر اساس زندگی شهید حسن فرمادی دو اثری است که از او در قالب زندگی نامه داستانی لایف شده است. گفت‌وگوی ابراحیح محمد مصطفوی اثر سبلی پانفده تیروی هوایی که بیش از ۱۰۰ هوایمی عراقی را اساقط کرده است، از دیگر کارهای او در زمینه تاریخ شفاهی جنگ است.

ده کتاب از سری قصه‌های فرماندهان تدریازیه فرماندهان شهیدان استان خراسان توسط او تهیه و به دست سایر سپهبد شده است. «نسل باروت» حاصل تلاش بیش از یک سال کار مداوم و پی‌گیر او برای طرح مبتنی‌ای است که هدفه نویسندگان و همچنین آسیب‌شناسی حوزه ادبیات داستانی دفاع مقدس بوده و از جمله کارهای وزین و ارزشمند ایشان به حساب می‌آید. مسلماً اگر حوصله، پشتکار، دقت و درایت او نبود، این اثر پژوهشی و مفید به یادگار باقی نمی‌ماند. کسی که حاصل این همه همت و تلاش مورد استقبال علاقه‌مندان قرار گیرد، قابل ذکر است. نشر میریستر به بیاد حفظ آثار، کتاب «نسل باروت» را با شمارگان ۳۰۰۰ نسخه و با قیمت ۲۲۰۰ تومان راهی بازار کتاب کرده است.

من عزادار نمی‌خواهم

د. دودکار

«سورب الشهداء والقدیسن» در پس این عبارت ساسه به تاریخ باشکوهی هفته است. این روزها عباراتی از این دست را کمتر می‌شنویم و کمتر به زبان می‌آوریم. حق هم داریم، به کار بردن این عبارات صافقت و ایمنی‌ترسکی می‌خواهد و ما هر چند هم اهل تزییر باشیم خوب می‌دانیم که نام آن کیوتر عشقین کز قلب‌ها گریخته ایمان است.

اهل ادبیات و هنر می‌گویند برای ثبت هنرمندانه یک موضوع باید از آن واقعه فاصله گرفت. گذر زمان می‌تواند طرف و دقایقی را ثبت کند در بینه‌ها و بجزوه دیگران از آن غافلند. بی‌گمان تأملین به این نظریه شواهد و مصادیق فراوانی را برای اثبات گفته خود ارائه می‌دهد. بدون شک کمتر کسی با چنین سخنی که گواه روشن بسیار دارد از در مخالفت درمی‌آید. نقل آن سال‌ها را دوست، جناب این همه فعالیت‌های ساحتی و احسانی است که در واقع در هنگام خردورزی شهیدایم و هر کدام می‌توانیم ساخت‌ها در شایش فعالیت سخن‌سرای کتب امای کاش نمی‌هم از عواطف و احساسات باشد به اصل متن و نگاه بلاغی و صمیمت، جریان و سرگردانند. گرنت هوانت که مشغول نگینسلد، پیوند، نگاه داسر رشته تا نگه دارد.

دختر عیسی یادداشت‌های شهید محمد رضا خلیلی است. یادداشت‌های جوانی ۱۳ ساله که در تاریخ ۶۷۳۱۶ در عملیات آزادسازی خرمشهر، فیض شهادت تأیلم آمد. این یادداشت‌ها در دست در دل داشته و رشته شده است. ساهبه یادداشت‌هایی که فضای حقیق جبهه و جنگ را به تصویر می‌کشد. ساهبه و دل‌ال و صمیمی، درست همانند نویسنده آن که روزی سوادهای پاک و دلیر بود که به سواهی تحقق عدل و داد، دانشگاه راها ترک و به صاف ساهبهان اسلام پیوست. سرت سادهم بی تکلف این معاهده را هم کتاب خواندنی کرده اولین یادداشت تاریخ ۱۳۹۹۵۰ برایشانی دارد و آخرین آنها ۱۳۷۲ این کتاب جنگی و درست داشتن از اقبال عمومی خوبی هم مواجه شده و طی مدت کراهی به چاپ سوم رسیده است. کتاب را انتشارات سومهرماه همکار نشر شاهد به چاپ رسانده، در دو هزار و ۲۰۰ نسخه و به قیمت هزار تومان، قیمت نامه کوتاه این شهید عزیز را با هم می‌خرانیم.

با این ایده که آتش این کلمات در خانه وجود ما کارگر افتد.

بسم الله الرحمن الرحیم

اکنون که اقصای جهانبات انقلاب اسلامی می‌رود که جهان مستضعفان را با نور خودش روشن بگرداند، در پی این نورافشانی تهاجیربخش می‌بینیم که چطور کسب و ستان و آمداران ظلمت و همه گزگان و گزگنهگان انقلاب خونیرمان را مورد تهاجم قرار داده‌اند. به خیال خام خودشان می‌خواهند این انقلاب را در چارچوب و زوهای جغرافیایی - قومی معیه بکنند تا به حیات تکبیر و زلال‌صفاته خودشان ادامه دهند. اما کردلان بدانند که این انقلاب نوری از انوار الهی است و ویران این انقلاب تخه‌ای آلهی برای مستضعفین هستند. امام اما، تالیوس فقیهت، کرامت و شجاعت است.

برادران! باید امام را با قاف کشنده‌تری بگزید. بدانید که امام امروز محرق مستضعفان جهان است. بدانید که امام، وارث تمام مکارم انبیا، محسوب می‌شود. امام وارث تمام درعا و نبع‌های انبیاست. امروز تمام تجربیات و تقدوسخات تاریخ در امام هفته است. امروز امام در جهان حاکمی مظهر کرامت، شجاعت و اسانتی است.

ناهمیز به عنوان قهرمانی از این دریای خروشان موقعی که خودم را شناختم، گفتم: «جان بر تقم خینی».

برادران! هم‌زمان امروز خط امام، خط نجات مستضعفان است. در قریبت اما شما ای عاقبت طلبان! بدانید که فرزندان صدیق خینی وجود پدید

شما را از عرصه کینی محروم‌اند. کرد، بدانید که قلوب مردم مستضعف جهان، صاحت انقلاب اسلامی را بر جهان کراهی می‌دهد. آتش هفر انقلاب یاسن میدان را زنده نگت و آنها را از حسی ساقط خواهد کرد. من خود اذمان دارم که لایقت نام شهید را بر خودم ندارم. من که در زندگی‌ام به اسلام خدمتی نکردم، امیروارم که مگر باعث شود مردم منتفع از سالت انقلاب و حومسی خارج شده و به صحنه بیایند، امیروارم خون من به آنها بماند که هر چه زودتر می‌بایست برده‌های جهان، لپه‌ها و تزیید را کنار زندگ که فرادید است. این جانب مفارش می‌کنم که من عزادار نمی‌خواهم، من پیرو می‌خواهم. کن‌تاریخ‌برای من مجلس آنجاستی ترتیب دهید. تصویر جان خاتن من خینی عزیز را در قیر من بگذارید.

والسلام علیکم ورحمه‌الله وبرکاته ۱۳۶۷۷

ادب یابانری ۷۷ کتاب هفتله

دوره جدید شماره ۴ شنبه ۱۵ شهریور ۱۳۸۵

آزاده سیدین

کتابخانه‌های ملی موظف هستند کلیه آثار کتابی و غیرکتابی مردم کشورشان (داخل و خارج از کشور) به هر زبان، موضوع و خط فکری، کتاب‌های رفرتی حوزه‌های مختلف علوم و کتاب‌هایی که جنبه پژوهشی در حوزه ملیت و مذهب هر کشور دارند و در سراسر جهان منتشر می‌شوند را تهیه کرده و در مخزن خود نگهداری کنند.

کتابخانه‌های ملی دو رسالت مهم دارند: اول حفظ میراث فرهنگی مکتوب و غیرمکتوب و سپس اطلاع‌رسانی آنها. برای حفظ این آثار، اصل فیزیکی منابع اطلاعاتی در مخزن اطلاعات کتابخانه‌های ملی سراسر دنیا یافت می‌شود و برای تحقق رسالت دوم یعنی اطلاع‌رسانی سریع و آسان به مراجعه‌کنندگان همه این اطلاعات در قالب الکترونیکی درآمده و با خدمات دیجیتال به کاربران عرضه می‌شود.

کتابخانه ملی ایران نیز از این قاعده مستثنا نبوده و چندسالی است که بحث‌های الکترونیکی شدن منابع و خدمات اطلاعاتی در آن مطرح می‌شود. شاید ضرورت مطرح شدن بحث اطلاع‌رسانی الکترونیکی در ساختمان جدید این کتابخانه که در کنار بزرگراه شهید خدایی و با فاصله‌ای نه چندان دور از ایستگاه متروی میرداماد ناسیس شده است نیز با دشواری دسترسی کاربران به منابع اطلاعاتی بدون ارائه خدمات ویژه از سوی این کتابخانه، به شکلی جدی تر رخ بنمایاند. کتابخانه در محوطه‌ای وسیع بنا شده است و دارای دو در شرقی و غربی است. کاربران باید از در شرقی به کتابخانه راه یابند که بسیاری از آنها به علت عدم نصب نایلهای راهنما و حتی نبود نایلهای بزرگ این کتابخانه گمراه شده و به اشتباه با طی مسافت طولانی به سمت در غربی می‌روند. در دنیای کتابخانه‌های الکترونیک تنها یک کلیک کاربران را می‌توان منبع اطلاعات مورد نظرشان هدایت می‌کند اما فرآیند مشکلات با وجود اقداماتی که در راستای الکترونیکی شدن منابع و خدمات کتابخانه ملی انجام شده است، بهانه گفت‌وگویی ما با دکتر فریروز خسروی قائم‌مقام ریاست کتابخانه ملی ایران بود که در ادامه از نظر می‌گذرد.

دکتر خسروی بر این باور است که «بحث دیجیتال کردن الکترونیکی شدن اطلاعات دو بُعد اساسی دارد. اولین بُعد آن به زیرساخت‌های اطلاع‌رسانی برمی‌گردد که مختص یک کتابخانه نیست بلکه در کشور عمومیت دارد. در بُعد دوم نیز اقداماتی به طور خاص در کتابخانه ملی برای دیجیتال کردن عناصر و ایتیم‌های داخلی آن انجام شده است.

برای تعیین زیرساخت‌های برنامه‌ای دیجیتال شدن اطلاعات در کشور، کتابخانه ملی اقدامات مهمی انجام داده که تدوین مارک ایران یکی از آنها بود. مارک‌ها سیستم‌های ماشین‌خوانی هستند که پروتکل‌های لازم برای ذخیره اطلاعات را فراهم می‌کنند. در سال ۷۶-۷۵ کمیته مارک ملی ایران تشکیل و بعد از دو -سه سال کار خود را شروع کرد. طبق این مارک، پروتکل‌ها و استانداردهای تبادل اطلاعات و ارتباطات در سطح کتابخانه‌های کشور تدوین و منتشر شدند.

اقدام دیگر کتابخانه ملی در حوزه زیرساخت‌های اطلاع‌رسانی، تدوین اصطلاح نامه‌ها بود. ما اصطلاح‌نامه‌های فرهنگی و پزشکی را در آورديم که هر دو اصطلاح‌نامه به ویرایش دو رسیده‌اند.

پس از آنکه این ابزارها یعنی مارک ایران و پروتکل‌های تبادل اطلاعات مثل ۳۹۵۰ پدید آمدند باید عملیاتی می‌شدند. چون صرفاً نوشتن نسخه استاندارد کارایی ندارد و باید توسط یک

متولی در کشور به اجرا درآید. به همین دلیل از سه - چهار سال پیش بحث تدوین یک برنامه جامع کتابخانه‌ای مطرح شد که همه فعالیت‌های هدفمند کتابخانه‌ای را بدون کاغذ (paperless) مدیریت کند و در پایان منجر به ذخیره‌شدن استاندارد مولفاتی‌ها شوند.

پس از انجام سه سال کار مداوم گروه‌های کتابدار، تیم فنی، معاونت IT و شرکت سازنده نرم‌افزار این بنا به ثمر نشست که به زودی هم

یعنی full text کتاب‌ها در اختیار کاربران قرار نمی‌گیرد که نیازی به اصل کتاب نباشد؟
full text کتاب‌های خطی و چاپ سنگی که مرتبط با گذشته است در اختیار کاربران قرار می‌گیرند اما به لحاظ رعایت قانون کپی‌رایت، نمی‌توان تمام متن کتابی که تنها دو ماه از انتشار آن گذشته است را اسکن کرد و به user ارائه داد.
اما قانون کپی‌رایت خیلی دقیق در ایران وجود ندارد.

مشکلات وب‌زدگی

گفت و گو با دکتر فریبرز خسروی:

قائم مقام ریاست کتابخانه ملی ایران در حوزه IT

معرفی خواهد شد.

کتابخانه ملی در حوزه دیجیتال کردن منابع اطلاعاتی خود هم اقداماتی انجام داده است. در حال حاضر حدود ۱۴۰ هزار عکس و اسلاید نمایه سازی شده‌اند که بر روی اینترنت داخلی کتابخانه قرار دارند.

روزنامه‌های دوره فاجار تا پهلوی اول اسکن شده و آماده اطلاع‌رسانی می‌شوند. کتاب‌های خطی و چاپ سنگی کتابخانه ملی طی یک پروژه عظیم در حال اسکن شدن هستند. از چند سال پیش سعی کردیم کتابشناسی کتاب‌ها و نمایه ملی حدود ۵۰۰ هزار رکورد مقالات فارسی منتشر شده در جمهوری اسلامی ایران را آماده کنیم تا کاربران به کتاب‌ها و مقالات مورد نظرشان دسترسی یابند. این افق فعلی کتابخانه ملی است.

اطلاع‌رسانی منابع اطلاعات الکترونیکی چگونه خواهد بود؟

وقتی اطلاعات کتابشناختی و یا full text منابع به صورت الکترونیکی تولید شدند از طریق شبکه داخلی (اینترنت) یا شبکه‌های اطلاع‌رسانی با سطح دسترسی پذیری تعریف شده و در اختیار کاربران قرار خواهند گرفت.

حضور کتابدارها در اطلاع‌رسانی و تولید اطلاعات الکترونیکی تا چه اندازه اهمیت خواهد داشت؟
بیشترین فعالیت کتابدارها در دو بُعد متجلی می‌شود. یکی در برداشتن و دیگری سرویس‌دهی اطلاعات. اطلاعات بدون برداشتن را نمی‌توان سرویس‌دهی کرد و برداشتن دوباره آنها وظیفه کتابداران است. زمانی که در کاربران نیاز دارند اصل کتاب را ببینند باید آن را از کتابداران تقاضا کنند تا در اختیارشان قرار دهند.

قانون کپی‌رایت به شدت در ایران وجود دارد و قوانین آن مصوب مجلس شورای اسلامی است. کتابخانه ملی به ناچاران شماره ثبت می‌دهد، خطوری می‌گیند قانون کپی‌رایت وجود ندارد؟
ببین اصحاب مطبوعات معروف شده است که می‌گویند در ایران قوانین کپی‌رایت نیست و اجرا نمی‌شود. من فکر می‌کنم شما مقداری تسامح می‌فرمایید. تحلفاتی در این باره بوده که دادگاه هم برای تلفظ از حق نایب فکر حکم صادر کرده است. شاید فقط در بحث‌های رعایت قوانین کپی‌رایت جهانی مشکلات وجود داشته باشد که بدون اجازه مؤلفه، کتاب‌ها ترجمه می‌شوند.

یعنی برای اسکن کردن کتاب‌ها یا ناشران وارد مذاکره می‌شوید؟
در هیچ‌کجای دنیا برای اورپا و آمریکا همه کتاب‌ها اسکن نمی‌شوند تا روی اینترنت قرار گیرند، منتهای databasejournal که اصل تولیدشان دیجیتال است و دسترسی به آنها آسان است و حتی اجازه خریدیقه منابع نیز وجود ندارد. مثل اینکه یک شماره نشریه hseer را بخیرید و بر روی اینترنت قرار دهید که به این ترتیب، خلاف قانون عمل کرده اید.

کتابخانه ملی نیز اسکن گذشته مثل نسخ خطی را که ۳۰ سال از تولید آنها گذشته است و جنبه تاریخی دارند را اسکن کرده است. کتاب‌های جدید هم از اینکه چاپ ایران یا خارج از ایران باشند را نمی‌توان اسکن کرد و روی شبکه اینترنت قرار داد. اسکن کردن این کتاب‌ها قانون کپی‌رایت را نقض می‌کند و کتابخانه ملی هم این کار را انجام ندهد.

به دلیل نبود OOR ناسی نشر الکترونیک منابع اطلاعاتی وجود ندارد. اسکن کردن کتاب‌ها هم قوانین کپی‌رایت را نقض می‌کند. پس کاربران چگونه به full text منابع مورد نظرشان در کتابخانه ملی دسترسی یابند؟

داریم روی قوانینی کار می‌کنیم که اگر بشود با کمک شورای عالی انقلاب فرهنگی مجلس مصوبه‌ای داشته باشیم که هر ناشری که یک کتاب منتشر می‌کند، موظف شود یک نسخه الکترونیکی آن را در اختیار کتابخانه ملی قرار دهد. البته ما هم باید تعهد دهیم که این نسخه الکترونیکی راه کاربران نداریم. یعنی فقط user می‌تواند کتاب را در کتابخانه ملی مطالعه کند نه اینکه روی وب آن را ببیند. اگر هم قرار شد نسخه الکترونیکی شده کتاب روی اینترنت قرار گیرد، ناشر باید برای دسترسی کاربران به کتاب اجازه داده باشد. در غیر این صورت، اطلاعات

توسط user خریداری می‌شود. خرید اینترنتی نیاز به کارت اعتباری دارد که هنوز کاملاً در ایران جا نیفتاده است. این مشکل را چگونه پاسخگو می‌شوید؟
امروز مشکل کارت‌های اعتباری ایران در حالی مطرح می‌شود که حتی سوپرمارکت‌های دنیا card onest را به عنوان پول نقد می‌پذیرند. بارها اتفاق افتاده است که یک کارت عضو شبکه شتاب را بارها در دستگاه می‌کشیم و اصل پول برقرار نمی‌شود. همه این معضلات به علت زیرساخت‌های ارتباطی ضعیف در کشورمان ایجاد شده‌اند که نیاز به رسیدگی دارند. اما ما مستعدم. نیاید به این علت از ادامه مسیر غافل شویم و روند الکترونیکی شدن کتابخانه‌ها را متوقف کنیم.

شما و کتابخانه مجلس هر دو روزنامه‌های دوران فاجار یا کتاب‌های چاپ سنگی قدیم را الکترونیکی می‌کنید. در حالی که با لینک شدن منابع اطلاعاتی این دو کتابخانه با یکدیگر و چلوگیری از موازی‌کاری می‌توان درصد بالایی از بودجه‌های کتابخانه‌ها را ذخیره کرد. چرا مسئولان این دو کتابخانه و حتی کتابخانه‌های دیگر در این باره یا هم تعاملی ندارند؟
در حوزه نشریات، دوباره کاری‌های ماب و غیر مشاهده می‌شوند. به همین علت، جلسه‌ای تشکیل دادیم که مسئول بخش نشریات کتابخانه‌های بزرگ کشور مثل کتابخانه‌های آستان قدس رضوی، مرکزی دانشگاه تهران، مجلس، شیراز، آصفهان و... در آن حضور داشتند.

در این سمینار یک روزه مطرح شد که اگر کتابخانه‌ای روزنامه‌های دوران فاجار را اسکن می‌کند، کتابخانه دیگر روزنامه‌های دوران پهلوی اول را اسکن کند.

مجموعین نشریات دوران مختلف را با کمک هم‌دیگر تکمیل کنیم تا e-text کامل هر دوره تهیه شود. قراردادی نیز در این باره نوشتیم که امضا داریم دیگر شاهد انجام کارهای مشابه باشیم.

کتابخانه ملی به عنوان حافظ فرهنگ مکتوب مردم تا چه اندازه به فرهنگ‌ساز استفاده از e-library در میان کاربران توجه داشته است؟
معتقد لازم نیست اقدامی در این راستا انجام دهیم. تکنولوژی جای خودش را می‌توان میداد می‌کند. زمانی که ماثنی به ایران وارد شد کسی نگران نبود چرا مردم

سوار رزشکه می‌شوند و از ماشین استفاده نمی‌کنند. به سرعت آنجان استفاده از ماشین راهی شد که امروز شهرهای بزرگی مثل تهران از شتاب ترافیک شدید مغاب می‌کنند. فرهنگ استفاده از تکنولوژی به سرعت

رشد می‌کند اما فرهنگ استفاده صحیح از تکنولوژی خیر.

مهم آن است که ما بیشتر مناسبی فراهم آوریم تا به سواد اطلاعاتی مردم افزوده شود. روش جست‌وجو در کتابخانه‌های الکترونیک، باید در مدارس و دانشگاه‌ها همان آموزش داده شود تا دچار مشکلات وب‌زدگی در دنیای اینترنت نشویم. آنها باید می‌آموزند چگونه به اطلاعات خاص در کمترین زمان ممکن با بیشترین تعداد ارتباط دسترسی یابند. در غیر این صورت همانند غوامضی خواهد بود که در آب شیرجه می‌زنند و فقط با خود خرموه بالا می‌آورند.

کتابخانه ملی در این راستا برنامه‌ای دارد؟
در حوزه سواد اطلاعاتی چندین دوره سخنرانی و کلاس‌های کارروزی برای انجمن کتابداری داشته‌ایم. اما بحث‌های مفصل در این باره باید در فصل‌های درسی گنجانده شود و مورد استفاده قرار گیرد.

نشر الکترونیک ۱۷

کتابخانه

دوره جدید شماره ۳۹

شماره ۱۵ شهریور ۱۳۸۵

لینوکس ردهت

سیستم عامل لینوکس ردهت، یکی از عمده‌ترین محصولات لینوکس است که برای کامپیوترهای شخصی، تمام قدرت و انتطاف‌پذیری دسک‌تاپ لینوکس را به همراه مجموعه کاملی از برنامه‌های کاربردی اینترنت و یک رابط دسک‌تاپ گنملا کاربردی به ارمغان آورده است. کتاب «راهنمای جامع ردهت لینوکس» نه تنها به منابع مرجعی برای لینوکس طراحی شده است بلکه جزئیات ویژگی‌های لینوکس را نیز به طور کامل توضیح می دهد. فرض بر این است که پیش‌زمینه‌ای در مورد لینوکس ندارید زیرا لینوکس سیستم عاملی است که هر کسی می تواند آن استفاده کند.

این کتاب، به هفت موضوع اساسی لینوکس می پردازد: راه اندازی اولیه، محیط‌ها، برنامه‌های کاربردی، امنیت، سرویس دهنده‌ها، مدیریت سیستم و مدیریت شبکه.

دو بخش اول کتاب، وظایفی را پوشش می دهند که برای اجرا و برقراری سیستم به آنها نیاز دارید.

بعد از معرفی دسک تاپ با استفاده از ابزارهای مدیریتی ردهت نحوه به روزرسانی سیستم، مدیریت کاربران و گروه‌ها و تنظیم چاپگر را فر می گیرد. مدیریت نرم افزار تقریباً خودکار است که به شما اجازه می دهد تا نرم افزارهای مختلف از جمله برنامه‌های کاربردی را فقط با چند کلیک ماوس، نصب کنید.

این کتاب هفت بخش دارد که بخش اول به معرفی لینوکس ردهت می پردازد و لیستی از منابع لینوکس مثل فهرست داده‌های نرم افزاری، سایت های قابل استفاده، گروه های خبری و سایت‌های توسعه و اخبار مربوط به لینوکس را شامل می‌شود. بخش دوم با لینوکس ردهت به عنوان یک ایستگاه محیط کاری برخورد می کند. در اینجا انواع محیط‌های کاربردی و برنامه‌های کاربردی قابل استفاده که ابتدا از KDE و GNOME شروع می شود معرفی شده‌اند.

بخش سوم این کتاب درباره بسیاری از برنامه های آفیس، ابزارهای چند رسانه‌ای و اینترنت که می‌توانید از روی سیستم لینوکس خود استفاده کنید، به طو مفصل بحث می کند و برنامه‌های کاربردی مورد استفاده لینوکس را با شروع مجموعه آفیس شرح می دهد.

بخش چهارم، نحوه پایداری ملاحظات امنیتی با استفاده از رمزنگاری، اخبار امنیتی و فایروال‌ها را شرح می دهد. بخش پنجم در مورد سرویس دهندگان اینترنتی بحث می کند که می‌توانید آن را روی لینوکس ردهت اجرا کنید. بخش ششم در مورد موضوعات مدیریت سیستم یعنی مدیریت کاربر، نرم افزار، فایل و سیستم، دستگاه و کنترل بحث می کند. بخش هفتم، موضوعات مدیریت شبکه از جمله پیکربندی، دستیابی به فایل از راه دور و راه اندازی فایروال‌ها را پوشش می دهد.

کتاب «راهنمای جامع RedHatLinux (نگارش Enterprise, Fedom) با ترجمه کاتب سیمعی و شماشاکان ۲۵۰۰ جلد چاپ شده است. علاقه‌مندان به مطالب آن می‌توانند این کتاب را با قیمت ۸۵۰۰ تومان از بازار کتاب خریداری کنند.

برنامه ریزی AVR

AVR یک نوع میکروکنترلر است که از سریع ترین نوع آنها به حساب می آید. میکرو کنترلر همانند

یک لامپ پائسل خیره کننده‌ای دارد. در صورتی که این میکروکنترلر را برنامه ریزی نکنید، همانند یک لامپ خاموش است و در صورتی که آن را برنامه ریزی کنید، تقریباً می‌توانید هر کاری را یا آن انجام دهید.مثلا می توان یک مدار بزرگ را در داخل یک برنامه و در نتیجه داخل یک تراشه قرار داد. میکرو کنترلرها پایی هستند بین فضای

خالی سخت افزار و نرم افزار. آنها با وجود کوچک بودن، برنامه‌ها را مشابه کامپیوتر شخصی شما اجرا می کنند و با سایر قطعات مدار در ارتباط هستند. در طی سال‌ها، میکرو کنترلرها تبدیل به قطعات ارزان قیمتی در داخل جعبه ابزار مهندسیں شده اند و در پروژه‌هایی که نیاز به قابلیت انعطاف ویژه‌ای دارد یا برای تعمیر و یا تولیداتی با نرخ پایین، مورد استفاده قرار می گیرند. اساسا برنامه ریزی AVR کتاب همز گذاشتن اعداد است. نکته اصلی

که در برنامه ریزی نهفته است. وادار کون تراشه به انجام عملیات طراحی شده توسط جابه جایی و پردازش اعداد ملگنر است. مجموعه محدودی از عملیات مجاز وجود دارند که روی اعداد انجام می شوند و در اصطلاح به آنها دستورالعمل گفته می شود. کتاب «اصول و راهنمای کار با میکروکنترلرهای AVR» به این مسجت مهم می پردازد. از آنجا که تعداد زیادی از خوانندگان کتاب با میکروکنترلرهای خانواده PIC آشنایی دارند لذا در بخشی از این کتاب درباره مبرای AVR نوشتت به PIC بحث و بررسی می شود. کسانی که اطلاعات درباره PICها ندارند، نباید نگران شوند اگر مطلبی را متوجه نمی‌شوند، مطمئن باشید که در طی خواندن کتاب آن را فراخواهند گرفت. این کتاب، ترجمه کیهان حدادشرقی است که در شمارگان ۲۵۰۰ جلد به چاپ رسیده است. مخاطبان عزیز می‌توانند این کتاب را باقیمت ۴۹۰۰ تومان از بازار کتاب خریداری کنند.

Dreamweaver MX ۲۰۰۴

Dream weaver MX ۲۰۰۴نگارش جدیدتر ماکرومدیا Dream weaver است که یک ویرایشگر خوب HTML و ابزار طراحی وب است. برخی افراد از قابلیت‌های قدرتمند Dream weaver استفاده نمی‌کنند زیرا آن را نمی‌شناسند.

Dreamweaver برای ایجاد سریع صفحات وب جذاب که حاوی متن قالب‌بندی شده، گرافیک، فرم‌ها، جدول‌ها و غیره هستند بسیار مناسب است و زمانی که بخواهید صفحات وب شما کاربردی شوند تریه خوبی عمل می‌کند. Dream weaver در زمینه HTML پرویا (DHMTL) نیز استفاده می‌شود. HTML پرویا برای قرار دادن

فدقیق محتویات در یک صفحه وب و ایجاد اسکریپت برای کار کردن این محتویات کاربرد دارد. اگر نمی‌دانید چطور اسکریپت

نویسید،نگران نباشید Dream weaver

دارای رفتارهایی است که قابلیت‌های اسکریپت‌نویسی شده‌ای دارند و به سادگی برای اضافه کردن به‌نی،؟؟؟ قابل استفاده هستند. چه کسانی باید از weaver MX ۲۰۰۴

استفاده کنند؟

اگر شما بخواهید اولین صفحه وب خود را بسازید و یا بعد از سال‌ها کدنویسی دستی تصمیم بگیرید. نرم افزار ویرایش وب را امتحان کنید.

Dream weaver MX ۲۰۰۴ Macromedia برای شما کمک خواهد کرد. ماکرومدیا به شما آزادی طراحی یک صفحه وب به صورت بصری را می‌دهد و می‌توانید عملکرد صفحه را به شکل دلخواه تنظیم کنید. ماکرومدیا به شما انعطاف‌پذیری ایجاد صفحه وب شخصی خود و یا تمام سایت اینترنتی شرکت را می‌دهد.

کتاب آموزشی Dream waver MX ۲۰۰۴ برای همه افرادی است که از ماکرومدیا استفاده می‌کنند یا قصد استفاده از آن را دارند. اگر در طراحی وب تازه کار هستید این کتاب در ایجاد سریع صفحات و سایت‌های وب به شما کمک می‌کند. اگر یک طراح وب هستید، ترندھا، نکات و دستورالعمل‌های خوبی را برای استفاده کامل از Dream weaver MX ۲۰۰۴ خواهید یافت.

این کتاب ایجاد صفحات وب معمولی در Dream weaver را که شامل فرم‌ها، جدول‌ها، قابلیت‌های تعاملی و جاوا اسکریپت هستند شرح می‌دهد. بعد از مهارت در تکنیک‌های ارائه شده در این کتاب، می‌توانید سایر قابلیت‌های پیشرفته Dream weaver ۲۰۰۴ MX را بررسی کنید تا بتوانید صفحات وبی طراحی کنید که شما را چطور از این کتاب استفاده کنید؟

هر فصل این کتاب درسی است که تقریباً حدود یک ساعت زمان می‌برد. این کتاب به گونه‌ای طراحی شده است که شما می‌توانید تا حد امکان به سرعت و به طور مؤثر در Dream weaver کار کنید. تصویرهای گوناگون و متعددی در فصل‌های این کتاب گنجانده شده‌اند.

شمارگان کتاب آموزشی Dream weaver MX ۲۰۰۴ که در ۲۲ فصل تنظیم شده است، ۲۵۰۰ جلد است و با قیمت ۲۰۰۰ تومان به مخاطبان عرضه می‌شود.

هنر و رایانه

نخستین نشریه تخصصی کامپیوتر و هنر با عنوان «هنر و رایانه» منتشر شد.

مقالب این شماره نشریه فنی و مهندسی، پژوهشی، خبری و آموزشی «هنر و رایانه» شامل مقالات و گزارش‌هایی است که به

بحث‌های متنوعی مثل کاربرد کامپیوتر در سینما، انقلابی در گرافیک، بازیاره کردن تصاویر در کامپی، عکس برداری از پرندگان، بیست توصیه برای ارتقای کیفیت تصویر در عکس و… می‌پردازد.

در بخش کاربرد کامپیوتر در سینما می‌خوانید:

امروزه کامپیوتر در ساخت فیلم‌های سینمایی جایگه بسیار ویژه‌ای پیدا کرده و به عنوان وسیله‌ای تاثیر گذار باعث صرفه جویی در وقت و هزینه، ارتقای کیفیت و ایجاد نوآوری‌های فراوان در این هنر شده است.

بنابراین، ساخت جلوه‌های ویژه مانند آتش سوزی، انفجار، مه، ویران شدن یک شهر توسط زلزله یا ایجاد جدایی برای نماهلیی که در شرایط معمولی جدایی چندانی ندارند، با افزایش چند تکر ابر یا چند درخت و با نمایاندن جزئیات یک ساختمان به گونه‌ای هرمندهانه یا حتی خلق بنایهای بسیار جذاب و خیره‌کننده به صورت مجازی و نمایش آن بر پرده سینما، دیگر پرهیزنه، پردرصد، وقت گیر و خطرناک نیست، در حالی که در گذشته صرف نظر از خطرها و دوسرها کار، پیش از نیمی از بودجه قیمی بزرگ، صرف جلوه‌های ویژه آن می‌شد، امروز به یک کاربر معمولی کامپیوتر شخصی، به کمک یک دوربین فیلمبرداری، یک کامپیوتر و اتصال به شبکه اینترنت از چنان امکاناتی برای ساخت فیلم برخوردار می‌شود که کارگردانان سابق هالیوود تنها می‌توانستند رویای آن را در سپروبردارند.

امروزه با بهره گیری از کامپیوتر، علاوه بر ایجاد جلوه‌های تصویری می‌توان موسیقی الکترونیکی و جلوه‌های صوتی را که در صنعت فیلم سازی یکی از بزرگ‌ترین نوآوری‌های ممکن است، ساخت. گفتنی است نشریه «هنر و رایانه» باقیمت ۵۵۰ تومان به علاقه‌مندان عرضه می‌شود.

چرا آمازون پیشرفت کرد؟!

اگر مشتری دایمی اینترنت باشید، حتماً نام سایت amazon.com این نام کرده‌اید و برای یک بار هم که شده یک کلیک کوچک روی آن انجام داده‌اید و با نیم دوچین کتاب، CD و چیزهای دیگر مواجه شده‌اید. احتمالاً وسوسه کلیک کردن روی دکمه خرید هم سراغتان آمده… از سائیتی که به هر تقدیر، امروز یکی از برترین نمونه‌های تجارت الکترونیکی در جهان شده است. اما چه دلیلی ریکا ساندروز روزنامه نگار

آمریکایی را بر آن داشته تا کتابی تقریباً کامل درباره رویکردهای جف بزاس بنیادگذار این سایت موفق بنویسد؟

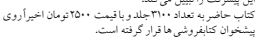
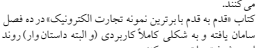
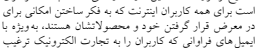
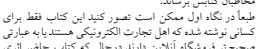
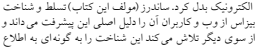
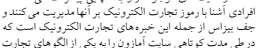
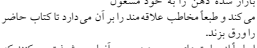
این سوالی است که در مواجهه با کتاب «قدم به قدم با برترین نمونه تجارت الکترونیکی» که اخیراً با ترجمه شهروز فرهنگ از سوی موسسه توسعه آموزش و کلید آموزش روانه بازار شده ذهن را به خود مشغول می‌کند و طبعاً مخاطب علاقه‌مند را بر آن می‌دارد تا کتاب حاضر راوری بزند.

اساساً از سایت‌های موجود در وب، آنهايي پیشرفت می‌کنند که افرادی آشنا با رموز تجارت الکترونیکی بر آنها مدیریت می‌کنند و جف بزاس از جمله آن خیره‌های تجارت الکترونیکی است که در طی مدت کوتاهی سایت آموزن را به یکی از الگوهای تجارت الکترونیکی بدل کرد. ساندروز هوفمان (این کتاب) تسلط و شناخت بزاس از وب و کاربران آن را دلیل اصلی این پیشرفت می‌داند، از سوی دیگر تلاش می‌کند این شناخت را به گونه‌ای به اطلاع مخاطبان کلیتیب برساند.

طبعاً در نگاه اول ممکن است تصور کنید این کتاب فقط برای کسانی نوشته شده که اهل تجارت الکترونیکی هستند یا به عبارتی صحیح‌تر فردشگاه آنلاین دارند درحالی‌که کتاب حاضر اثری است برای همه کاربران اینترنت که به فکر ساختن امکاتی برای در معرض قرار گرفتن خود و محصولاتشان هستند، به ویژه با اطمینان فراوانی که کاربران را به تجارت الکترونیکی ترغیب می‌کند.

کتاب «قدم به قدم با برترین نمونه تجارت الکترونیکی» در ده فصل سامان یافته و به شکلی کاملاً کاربردی (و البته داستان‌وار) روند این پیشرفت را تبیین می‌کند.

کتاب حاضر به تعداد ۳۱۰۰ جلد و باقیمت ۲۵۰۰ تومان اخیراً روری پخشخوان کتابفروشی‌ها قرار گرفته است.

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

کتابخانه

دوره جدید شماره ۴

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

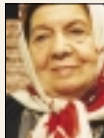
نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

نشر الکترونیکی، ۱۳۷

یادداشت های دکتر زین کوب و «زن های قرآن»

دکتر قمر آریان نویسنده

بزین در داستان های قرآن عنوان پژوهشی است مربوط به دوره دکتری بنده که سرانجام با اضافاتی از سوی نشر سخن منتشر خواهد شد.

من در این پژوهش به چرایی نام بزین زنان در قرآن رو، پرداخته‌ام و سعی کرده‌ام تا از رهیافتی کاملاً علمی و متن‌پژوهانه، جایگاه زن در قرآن را مورد بحث و بررسی قرار دهم. علاوه بر این، مشغول گردآوری و تدوین یادداشت‌های مرحوم دکتر عبدالحسین زین کوب هستم و فعلاً درگیر تدوین کتابی که چندصفحه‌ای کم دارد. این کتاب در اصل، یک دوره تاریخ ایران برای مأموران وزارت خارجه در کشورهای دیگر است که دکتر زین کوب آن را در قالب درسگفتاری برای مأموران وزارت خارجه ارائه کرده بود. بخشی از این یادداشت‌ها از دایره‌المعارف بزرگ اسلامی به دست من رسید و بخش دیگر آن در میان یادداشت‌های خود وی در منزل، اما چند صفحه‌ای که این پژوهش را- که از ارزش بسیاری نیز برخوردار است- کامل می‌کند، هنوز در دست نیست و تصور می‌کنم تنها شاگردان آن مرحوم می‌توانند این پژوهش را کامل کنند. کار دسته‌بندی و تدوین یادداشت‌های دکتر زین کوب نیز به سبک گذشته ادامه دارد و تلاش بر این استوار شده که هر یادداشتی به حوزه مربوط به خودش بیوندد تا...

پانگاه شوئنشیرگ

دکتر عبدالحسین مختابا، پژوهشگر موسیقی

«دکتر یسعت مدرن» موسیقی پست مدرن، عنوان کتابی است مشتمل بر برگردان دو مقاله مفصل از جودی لوک‌هد و ژورف آتر- پژوهشگران مطرح موسیقی جدید در غرب، که به زودی از سوی انتشارات دانشکده صداوسیما زوله بازار نشر خواهد شد. البته باید عنوان کنم که این مقالات، گردیده‌ای از کتابی است که پیش از این توسط همین مؤسسه پژوهشگر گردآوری شده بود. مقالاتی علاوه بر این، چندی پیش مقاله‌ای برای انتشار در نشریه پژوهش و سنجش صداوسیما نوشتم که اگر فرصتی باشد و امکانی فراهم آید قصد دارم آن را به هیأت کتابی در آورم. عنوان این مقاله موسیقی در سانه است و به کارگرهای موسیقی در سانه ملی می‌پردازد. چالش‌های صداوسیما در عرصه موسیقی و به تعبیری بهتر رسانه موسیقایی و موسیقی رسانه‌ای، عمده بحث این مقاله را تشکیل می‌دهد. در حال حاضر نیز مشغول برگردان کتابی هستم از آنرولد شوئنشیرگ موسیقیدان آلمانی تحت عنوان مثنای آهنگسازی. شوئنشیرگ برخلاف ما که امروز نیز گاهی سنتی و کلاسیک به موسیقی داریم، مقید به قواعد سنتی نیست و قوانین و راهکارهایی پیش روی می‌گذارد که موسیقی و آهنگسازی به بهترین شکل ممکن در دسترس آهنگساز قرار گیرد.

همجوشی میان انسان و خدا

امیررضای مترجم و دین پژوه

اعتبار کار برگردان کتابی از گئورگ زینل متفکر دین پژوه آلمانی را به پایان رسانده‌ام که عنوان «دین» را بر روی جلد خواهد داشت. اساساً - چنانکه اهل فکر می‌دانند- زینل

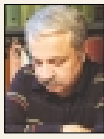
متفکری است که به جامعه‌شناسی دین گرایشی عمیق دارد و به یک معنا از بنیادگذاران این حوزه میان‌رشته‌ای محسوب می‌شود و از سوی دیگر به شکلی میان‌رشته‌ای با دین مواجه می‌شود. این کتاب نیز رویکردی چنین دارد و با این رهیافت صورت‌بندی شده است. او دین را یک حادثه می‌داند و ایمان را نیز گوه‌ری درونی می‌پندارد. نه یک باور ذهنی یا اعتقاد او (چنانکه در این کتاب نیز تأکید می‌کند) ایمان عبارت است از همجوشی میان انسان و خداوند. تمام اندیشه زینل در این کتاب، حول همین محور صورت‌بندی شده است. نشر احتمالی این کتاب، قصیده‌سرا خواهد بود هر چند که هنوز قراردادها با این ناشر منعقد نشده است.

شکاف های روان شناختی

قرنی، فداکاری و فلسطین

یعقوب توکلی، تاریخ پژوه

مبدی قراچه دافی مترجم روان شناسی

به احتمال قوی همین روزها کتاب «با امانا ترومنند شویده نوشته نایلون هیل روان شناس معاصر آمریکایی از سوی نشر درسا روانه بازار می‌شود. البته مخاطبان فارسی‌زبان با آثار هیل آشنا هستند و پیش‌تر، کتاب «پندیشید و ترومنند شویده» او را با برگردان من خوانده‌اند.

علاوه بر این همین ناشر کتابی از سوزان جفرزرا با ترجمه من در دست انتشار دارد.

جفرز در این کتاب به روان‌شناسی زن و مرد و خانواده می‌پردازد. عنوان فارسی کتاب حاضر «عشق پرودام» است و چنانکه از نامش پیداست زندگی زناشویی در کانون توجه نویسنده قرار دارد.

کتاب دیگری هم از جفرز در دست ترجمه دارم که همین موضوع را پیگیری می‌کند. او در «هنر سید و انجام عهده» تلاش می‌کند راهکارهایی برای مقابله با ترس در روابط خانوادگی ارائه کند چرا که انسان امروز را ناگزیر از رویارویی با ترس می‌داند. این کتاب را نشر پیکان منتشر خواهد کرد. کتاب بعدی من عنوان «عادت‌های میلیون دلاری» را بر روی جلد خواهد داشت. این کتاب برگردانی از یک کتاب اثر برایان تریسی روان‌شناس معاصر آمریکایی درباره مدیریت شخصی و جنبه‌های روان‌شناختی که به

فلسفه مجازات و جرم شناسی

دکتر محمدعلی اربیلی، حقوقدان

در حال حاضر مشغول ویرایش نهایی کتابی هستم که با برگردان بنده از سوی نشر میزان روانه بازار خواهد شد. این کتاب اثری است مشترک از راب وایت و سینیوا هینس - حقوق‌دانان مطرح استرالیایی- تحت عنوان «درآمدی بر جرم‌شناسی». کتاب در ۱۳ فصل صورت‌بندی شده و مؤلفان در هر فصل به یکی از مکاتب و جریان‌های جرم‌شناسی پرداخته و در ضمن این بررسی، آرا و نظریات این مکاتب را شرح کرده‌اند. بحث تحولات و زمینه‌های ظهور اندیشه‌های جرم‌شناسی در این مکاتب نیز مورد بحث و بررسی قرار گرفته و در پایان هر فصل انتقادات وارده تحلیل شده است. کتاب بعدی اثری است از الیکور ترموالتس - حقوقدان و اندیشمند آمریکایی- تحت عنوان توجیه مجازات. مطلب است بدیند که ما در این زمینه کتاب قابل توجهی نداریم و به جرأت می‌توان مدعی شد که اساساً کتاب‌های موجود در بحث فلسفه مجازات بسیار اندک است چرا که تعداد کتابی که در باب مشروعیت و قانونی بودن مجازات می‌اندیشند، از شمار انگشتان دو دست تجاوز نمی‌کند و این کتاب از جمله آثاری است که در اصل گرایش‌های فکری این فیلسوف و اندیشمند حقوقی را ارائه می‌کند.

کار ترجمه این کتاب در حال پایان یافتن است و تصور می‌کنم در آینده‌ای نه چندان دور بتوانم آن را سامان داده و تحویل یکی از ناشران بدهم.

حوالی موسیقی دیگران

ادیب وحدانی، پژوهشگر موسیقی

نشر کتاب «میرا اخیرا میوز انتشار برگردان مرا از کتاب «شگردهای گیتار» نوشته جوسترانی (گیتاریست هندی تبار آمریکایی و معلم گیتار گیتاریست‌های گروه‌های پراپوس، متالیکا و استیوی‌ای) از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اخذ کرده است و تصور می‌کنم در آینده‌ای نه چندان دور شاهد انتشار این کتاب باشیم. من علاوه بر این، دو مقاله تقریباً مفصل از ولف مارشال درباره سترانی و آثارش به این کتاب افزودم تا مخاطب به راحتی بتواند با آثار این نابغه موسیقی آمریکا آشنا شود. همین ناشر دو کتاب دیگر از من در دست انتشار دارد و به احتمال قوی هر دو را در قطع جیبی منتشر خواهد کرد. اولی ترجمه‌ای است از یک بخش از کتاب تاریخ موسیقی آمریکای کمبریج که این بخش از کتاب تاریخ موسیقی آمریکای کمبریج را ارا برت بالسر درباره موسیقی راک آمریکا نوشته است و من آن را با عنوان «بررسی موسیقی راک» به فارسی برگرداندم. کتاب بعدی در اصل، دربرگیرنده مجموعه مقالات و یادداشت‌های بنده درباره موسیقی ایران و جهان است و عنوان «در حوالی موسیقی» را بر روی جلد خواهد داشت.

